לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים
יום א', ז' באב תשמ"ז, 2 באוגוסט 1987 / שנה מ"ח מס' 13409 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

רבין דחה הצעת עברי למימון פרוייקט הלביא מתקציב הביטחון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר הביטחון, יצחק רבין, דחה על הסף הצעה של מנכ"ל משרדו, דוד עברי, לפיה יילקחו כספים מתקציב הביטחון להמשך פרוייקט הלביא עד שיוסדר סופית עניין המימון.
ביום שישי התקיימו דיונים קדחתניים בין גורמים בתעשייה האווירית ובמשרדי הביטחון והאוצר, בניסיון למצוא פתרון להמשך מימון זמני לפרוייקט הלביא (ראה עמוד 3).
נודע, כי מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי, מנסה להשיג הלוואות ממשרד האוצר למימון הלביא בתקופה הקרובה. אולם גורמים באוצר אומרים, כי לא יתנו אפילו אגורה אחת.

מאות עולי־רגל איראנים נהרגו במכה

הפגנה פרובוקטיבית בהוראת חומייני ■ סעודיה: לא נורתה ירייה אחת ■ מפגינים זועמים שרפו שגרירויות סעודיה וכוויית בטהראן ותקפו שגרירויות צרפת

מאת כתב אי.פ. במכה, ארנון יפה, כתבנו בצרפת וסוכנויות הידיעות

מכה. — כוחות הביטחון הסעודיים ערכו אמש מצוד אחר עשרות עולי־רגל איראנים החשודים בהרמת הפרובוקציה שהוליכה להפגנה ליד המסגד הגדול של מכה, שבמהלכה נהרגו מאות אנשים ואלפים נפצעו מאש המשטרה שניסתה לפזר אותם.

כוחות הביטחון הסעודיים התפרסו על־פני העיר הקדושה במטרה למנוע התחדשות המהומות. סוכנות הידיעות האיראנית הודיעה אמש על לפחות 165 הרוגים איראניים ורשימה ארוכה של נעדרים. לדעת אחד מראשי עולי הרגל האיראנים, יסתכם מספר ההרוגים בסביבות 300.

סעודיה הודיעה אמש מאוחר, כי מאות אנשים מצאו את מותם בהפגנות שנערכו על־ידי עולי־רגל מאיראן במכה, העיר הקדושה לאיסלם, ביום ו'.

שר ההסברה הסעודי, עלי חסן א־שאער אמר, כי מאות איראנים ועולי־רגל אחרים וכן תושבי מכה עצמה, מצאו את מותם במהלך ההפגנה. שאער, אשר דבריו צוטטו על־ידי הטלוויזיה הסעודית, מסר את הודעתו לאחר ישיבת חרום של הקבינט, בראשותו של המלך פאהד. הוא מסר, כי קורבנות רבים נרמסו למוות כאשר עולי־הרגל האיראניים נסוגו. עם זאת הוא הדגיש, כי כוחות הביטחון של סעודיה לא ירו אף לא ירייה אחת. „אף ירייה אחת לא נורתה", חזר והדגיש שאער. בהכחישו ידיעות מטהראן, כי משטרת סעודיה פתחה לעבר המפגינים האיראניים באש מנשק אוטומטי. עוד אמר הדובר, כי ממשלת סעודיה הזמין דיפלומטים ערביים ומוסלמים אחרים כדי (סוף בעמוד 4)

איראנים זועמים מתפרעים לעבר השגרירות הכוויתית בטהרן. (צילום: אי.פי)

פירושו של דבר

שעת מבחן לפאהד

אירועי הדמים במכה עשויים להביא לשעת מבחן בעולם הערבי: מי מתייצב בבירור לצד סעודיה, ומי לצד איראן. הבעיה חריפה במיוחד בסוריה, שיחסיה עם איראן התהדקו בעת האחרונה, אבל עדיין לא השליכה את מהלך התפייסות עם עיראק. אם תתייצב סוריה לצד איראן, היא תבוא לידי עימות עם ברית־המועצות. אם תתייצב לצד סעודיה ועיראק, היא תיכנס למשבר עם איראן ולוב.

המלך הסעודי פאהד עלול לעבור מבחן קשה, מכיוון שזו הפעם הראשונה שאין הוא יכול למלא את חובתו להיות מגן המקומות הקדושים. לפני שמונה שנים היתה תקרית דומה שבה השתלטו קנאים מוסלמים על המסגדים שסביב הקעבה. צבא סעודיה בעזרת צנחנים צרפתיים, השתלט על הקנאים. אבל (סוף בעמוד 2)

רן כהן: „כור" ממשיכה בקשריה עם דרא"פ ● עמוד 19
שולות מוקשים אמריקניות למפרץ הפרסי ● עמוד 5
צעירי מפ"ם הציעו טרנספר לדקל ● עמוד 4
אן.בי.סי. נכנעה ל„חרם" ותרצה את ישראל ● עמוד 3

בת 7 נדקרה למוות ע"י אחיה בן ה־14

סירבה לקנות לו סיגריות בכספה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

ילדה בת שבע תושבת פרדס־חנה, נדקרה למוות בחזה על־ידי אחיה בן ה־14 בסכין. נסיונות צוות מד"א להצילה עלו בתוהו. אחיה נעצר על־ידי המשטרה. (סוף בעמוד 2)

לחץ על שמיר לפטר את פרס

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

רה"מ יצחק שמיר ומ"מ שמעון פרס ייפגשו היום, בנפרד, עם ראשי אגודת ישראל ועם ח"כ ורדיגר מפועלי אגודת ישראל, בנסיון לשכנע אותם בעניין הקדמת הבחירות. שמיר יסביר להם מדוע עליהם לא לתמוך בפיזור הכנסת עכשיו, ופרס ימשיך להסביר להם מדוע כן.

במפלגת העבודה פועלים ליצירת רוב בכנסת לתמיכה בהקדמת הבחירות. ראשי העבודה טוענים, כי רוב כזה ישנו. אך הם מעדיפים להגיע להסכמה משותפת עם הליכוד לקביעת מועד מוקדם ומוסכם לבחירות באביב. בליכוד אין מוכנים לקבל את הצעת המערך, וראשיו טוענים בין היתר, כי אין לסמוך עוד על הסכמים בחתימת שמעון פרס.

עוד אומרים בליכוד, כי לא קרה שום דבר חדש שמחייב את הקדמת הבחירות, ויש לקיים אותם במועד שנקבע — בנובמבר 88'.

בסוף השבוע גברו הקולות בליכוד, שהאיצו את שמיר לפטר את שמעון פרס מהממשלה. רה"מ לא חזר בו מהאיום העקיף שהשמיע (סוף בעמוד 2)

אלוף (מיל.) יוסף גבע יחקור אירועי שביתת הדלק בשבת

ייחקר חשד להסדר כובל בלתי־חוקי ● ב־4 לפנות בוקר נפתחו התחנות

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

החל מ־4 בבוקר התחילו מסופי הדלק לספק אותו לתחנות. מסר שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, לכתב „על המשמר". הוא ציין, כי ברור לו שעד שהצרכנים יקבלו דלק יעברו מספר שעות. השר שחל קבע במסקנות שמאחורי השביתה של תחנות הדלק (סוף בעמוד 4)

המים זרמו בתחנות. לא דלק. (צילום: עמרם גלמי)

המהומות במכה

המלחמה הבלתי־גמורה והבלתי־מוכרעת בין אירן לעירק, דוחקת את נושאי הדגלים של המהפכה האיסלאמית לפינות ללא מוצא, שמהן הם מגיבים באלימות גוברת והולכת. מנחות תפיסת עולמו, לא נוסוגל החומייניזם לחיות מקום בו מצויים מוסלמים שיעיים מאמינים. הוא נוחפש לעצמו מרחב של חיוכים גם עם המערב השנוא. בין היתר משום שהתנגשויות אלה (כמו האחרונות עם ארה"ב וצרפת) מקנות לו תהודה עולמית ומאפשרות ללכד את השורות המתרופפות. האוייבים העיקריים של המהפכה הדתית, כמו זו של הפונדאמנטאליזם המוסלמי, הוא הסבילות, הדריכה במקום, תקפאון, ובסיכה מסויימת אפילו השיעמום. „האטראקציה" של המלחמה נגד עירק מזמן חדלה מלשעשע את ההמונים, ולמרות צילומי התלהבות של הטלוויזיה הטהראנית, מגלה העם האיראני סימנים מובהקים של עייפות מקורבנות האגודים במאות אלפים. הקשיים הכלכליים נתסכלים את מעמד הביניים — דוכלי חשוק — אשר על כתפיהם עלה חומייני לשלטונו, ואשר חרדים מפני הפך השמאלי־קיצוני של חלק מן המשמרות המהפכניים. לו נותרה, לפיכך, טהרן לנפשה, היא היתה חייבת בחשבון נפש פנימי בלתי־נמנע.

אך גורמים שונים, הן במערב והן במדינות ערב הפרו־מערביות, חולמים על התערבות חשאית או גלויה בענייני פנים של אירן, בתקווה לנצל את היריבויות השורות בחצרו של חומייני לערעור מעמדו, ובעיקר לחגבלת החשפעה החיצונית בכך הם משחקים לידיו של ראש החצר עצמו. ארה"ב נפלה במלכודת זו, כאשר הסתבכה בעיסקות נשק עם משטר טרור קנאי; צרפת ניסתה את כוחה והגיעה לידי מצב של כמעט־מלחמה; ישראל בחשת, נכוותה ונסוגה; אך כל הניסיונות הכושלים חללו אינם משנים את העובדה, שמדי פעם משתדלים גורמים מליטיים אחרים לחדור אל תוכני המסגדים של טהרן כדי להשפיע „מבפנים". או לפחות מבחוץ. חומייני מנצל הסתבכויות אלה כקלפים חזקים במלחמת תעמולה עולמית.

היעד הקרוב ביותר, והמפתה ביותר, ליצוא המהפכה האיסלאמית, הוא כמובן ערב הסעודית: מדינה שכוחה הצבאי בעייתי, מצבה הכלכלי התדרדר לאחרונה בעוקבות משבר מחירי הדלק, והשלטון בה פיאודלי במהותו. לפני שמונה שנים נרשם ניסיון לחולל מהפכת־דמים במכה, אך הוא דוכא במהירות. לפי הדיווחים נעיר קדושה זו, שמאמינים מכל רחבי העולם המוסלמי נוהרים אליה במרוצת העליה לרגל, מתחוללים בה ובסביבותיה מהומות־דמים שככל הנראה הוצתו על־ידי קבוצות איראניות או פרו־איראניות. כאמור, הצתת מהומות כזו, משרתת ושירות את האינטרסים של חומייניזם, המחפש דרך לחלץ מן המצור העולמי המוטל עליו. העצבים החשופים של השלטונות הסעודים הוסיפו ככל הנראה שמן למדורה.

ההידרדרות עלולה לחיות מהירה, אולם אין בה סכנה ממשית לנפילת ערב הסעודית לזרועות החומייניזם: האלטרנטיבה שהוא מייצג ומדגים היום איננה מושכת כל עיקר, אפילו לא את המוני המאמינים עולי הרגל. קשה גם להניח, כי אירן תהיה מעוניינת לפתוח חזית מלחמה שניה נגד ערב הסעודית. אך המתיחות, ההפגנות, האיבה והזעם משרתים, ולמצער גם מחזקים זמנית, את הפאנאטיות הדתית תקנאית של טהרן ואת שלטונו של חומייני.

המשך פרוייקט הלביא מותנה בשחיקת שכר בתעשייה האווירית

אומר היועץ הכלכלי של משרד־הביטחון צבי טרופ ● „הצעות הקיצוץ שהביאו אנשי התעשייה האווירית אינן רציניות"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„החלופות שמציעה התעשייה האווירית להמשך פרוייקט הלביא אינן רציניות. בתעשייה האווירית יודעים טוב מאוד שיש צורך להקריב הרבה יותר, כדי להקטין את עלויות המטוס על ידי שחיקה הדרגתית ורצינית יותר בשכר" — כך קובע היועץ הכלכלי של משרד־הביטחון, צבי טרופ.

בראיון המתפרסם ב„במחנה" אומר היועץ הכלכלי: „כנראה שבתעשייה האווירית חושבים שהמדינה תיחלץ בסופו של דבר לעזרתם מבלי שהם יצטרכו לתרום דבר. ההערכה הזאת — מוטעית, ובדרך הזו הם יכולים למתוח את החבל עד משבר" אומר טרופ. לדבריו, כדי להמשיך בפרוייקט ה„לביא", צריכה התעשייה האווירית לקצץ סכום של 70 מיליון דולר בשנה, משרד האוצר כ־120 מיליון דולר בשנה, ומשרד הביטחון 70 מיליון דולר.

„הצעת החלופה כפי שהוגשה על ידי התעשייה האווירית מדברת על סכום צנוע בהרבה. מדובר בצמצום קל בהוצאות והארכת התקופה שבמהלכה ייסופקו המטוסים לחיל האוויר — דבר שיגרום לגידול בהוצאות לטווח ארוך". הבוקר מתכנסים במשרד הביטחון בת"א חברי הוועדה המשותפת לוועדת הכספים ולוועדת החוץ והביטחון של הכנסת כדי להמשיך בדיון בנושא הלביא. בפני הוועדה אמור להופיע הבוקר שר־הביטחון לשעבר, עזר וייצמן.

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול, כי נושא הלביא יבוא בקרוב מאוד להכרעה בממשלה. במהלך ביקור שערך בצה"ל אמר שמיר, כי את עמדתו הסופית ישמיע בישיבת הממשלה.

הכלב „רמבו" יזכה בחנינה אם „יתגייס" לכוחות הביטחון

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

משרד־הבריאות חזר בו מתביעתו להוציא להורג את כלב הרועים הגרמני „רמבו". בתנאי שהכלב „יגוייס" לכוחות הביטחון.

בדיון שהתקיים אתמול בבית־משפט השלום בחיפה בפני השופטת מיכאלה שידלובסקי הסכימו בא־כוח משרד־הבריאות, עו"ד ניל בלומנפלד, וסגן הרופא המחוזי, ד"ר שמואל רשפון, למשרה, לפיה יחזור בו משרד־הבריאות מדרישתו להמית את הכלב, בתנאי שיועבר לשרת במשטרה או במשימה בטחונית אחרת. אולם בעל הכלב, סמי אסור, התנגד לבקשה זו.

בזכור הוצא לפני כשבועיים צו להמית את הכלב בטענה שנשך בשנה שבעה אנשים. אולם בני משפחת אסור ערערו על החלטה זו.

אתמול העידו שני נערים, אשה ישישה וצלם חובב, שטענו כי הם נושכו ע"י הכלב.

בא־כוחם של בעלי הכלב, עו"ד ירון ברידיין, ביקש מבית המשפט להשאיר את הכלב ברשות בעליו תוך התחייבות הבעלים להקפיד על החזקתו בצורה שלא יוכל לפגוע באחרים.

בא־כוח משרד־הבריאות ביקש להשמיד את הכלב. אך בהמשך אמר סגן הרופא המחוזי, ד"ר שמואל רשפון, כי משרדו נכון לחזור בו מהדרישה להמית את הכלב, בתנאי שיועבר לשרות במשטרה או במשימה בטחונית אחרת.

בעל הכלב סמי אסור התנגד לבקשה זו והביע נכונות לתת כל התחייבות שהיא ובלבד שהכלב שאליו הוא קשור בכל נימי נפשו, לא יוצא מרשותו.

השופטת מיכאלה שידלובסקי תתן בתחילת השבוע הבא את החלטתה בשאלת גורלו של הכלב „רמבו".

האוצר מעכב 8 מיליון דולר למגדלי החיטה בגלל הפסדי שנת השמיטה

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

האוצר מעכב תשלום 8 מיליון דולר למגדלי החיטה — על כך מסר לכתב „על המשמר" דוד דור, מזכיר ארגון עובדי הפלחה, שהדגיש, כי בכך מפר משרד־האוצר את הסכם התשלומים שהושג בין ארגון עובדי הפלחה, משרד־החקלאות, משרד־התעשייה־והמסחר ומשרד־האוצר עצמו.

באותו הסכם נקבע, כי משרד התמ"ס ישלם למגדלי החיטה 193 דולר לטונה. שנת תשמ"ז נחשבת כאחת השנים הטובות לחיטה. היבול נאמד ב־260 אלף טונות, לעומת כ־185 אלף טונות אשתקד. בלחץ האוצר משלם משרד התמ"ס למגדלי החיטה רק 162 דולר לטונה. הסכום החסר, כלומר 31 דולר לכל טונה, מיועד לטענת האוצר לכסות על הפסדי הממשלה בגלל שנת השמיטה, כך שתשלום השמיטה חל על המגדלים.

כמו־כן הורה משרד־האוצר למשרד התמ"ס לקבל 110 אלף טונות חיטה לשימוש בשנה זאת. שאר הכמות, 150 אלף טונות, מיועד לאיחסון ולמכירה בחו"ל, אפילו במחירי הפסד. מטרת האוצר היא לשמור על „שקט תעשייתי" עם החרדים שאינם מקבלים את מרות הרבנות הראשית.

דוד מסר, כי ארגון עובדי הפלחה נפגש עם חברי ועדת הכספים, שרים ופקידים בשלושת המשרדים הממשלתיים בעלי העניין, אך כוחם של החרדים רב מכוחם של עובדי אדמה.

בני ערובה בידי הטחנות

חבר הכנסת יאיר צבן (מפ"ם) תובע ממשרד־האוצר ומשרד־התעשייה־והמסחר להשלים את התמורה עבור יבול החיטה המקומי בסך 8 מיליון דולר, שהם חייבים למגדלים.

ח"כ צבן, שהעלה את הנושא בוועדת הכספים אתמול, אמר, כי משרד־האוצר מעכב את שיחרור הכספים בטענה שמשרד־התעשייה לא הסדיר עד־כה את רכישת החיטה המקומית, שהיא חיטת שמיטה, על־ידי טחנות הקמח.

לדברי צבן, מנצל קרטל טחנות הקמח את פרשת השמיטה כדי לסחוט מן הממשלה הסכמה להאריך את תוקף הקרטל, העומד לפוג עתה, ל־7 שנים נוספות. בעלי הטחנות הודיעו כי אם לא יקבלו הארכת תוקף הקרטל, לא יבצעו את הרכישה של 110 אלף הטונות של החיטה המקומית.

ח"כ צבן אמר, כי לא ייתכן שמגדלי החיטה ישמשו כבני־ערובה בידי קרטל בעלי הטחנות, המנצל לטובתו את איומי הבד"צ והמפלגות החרדיות.

ח"כ שפירא, יו"ר הוועדה, הבטיח לח"כ צבן להשיב על תביעתו עד יום ב'.

„העבודה" תובעת פתרון מקיף ומיידי לבעיית החוב המעיק על ההתיישבות

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

מרכז מפלגת העבודה שהתכנס אתמול בת"א לדיון בנושא ההתיישבות חזר על המחוייבות של המפלגה לתנועות ההתיישבות והדגיש את ההחלטה הנחושה של המפלגה לפעול לחיזוק המושב והקיבוץ ולהמשך התפתחותם ושגשוגם.

המרכז תבע פתרון ממלכתי מקיף ומיידי לבעיית החוב הכולל והמעיק על ההתיישבות העובדת בציינו, כי החוב החריג נובע בעיקר ממדיניות הריבית שהונהגה ע"י בנק ישראל מאז חודש יולי 85.

עוד קבע המרכז, שיש לעשות הכל כדי למחוק את חלק החוב הנובע מהריבית העודפת שהוטלה על המגזר ההתיישבותי, ואת שאר החוב יש לפרוס בתנאים המאפשרים למשק היצרני־ההתיישבותי לעמוד בהם, מבלי שהממשלה ומשרד־האוצר ישאו באחריות ישירה לכך.

גם ריכוז מפ"ם דן אתמול בנושא ההתיישבות ובירך את המטה המשותף של התנועות ההתיישבותיות והסתדרות העובדים.

מפ"ם עומדת מאחורי תביעת התנועות ההתיישבותיות ליישום מיידי של כל ההחלטות שהתקבלו בהסדר. לדבריה, לא ניתן לשפר את מצב ההתיישבות ללא שינוי המדיניות הכלכלית והחברתית שהתקבלה ע"י ממשלת האחדות הלאומית, והיתה גורם מרכזי למשבר בהתיישבות.

מפ"ם תתמיד במאבקה למען מתן אשראי הוגן למגזר היצרני־חקלאי ותתבע בתוקף להחזיר בצורה כלשהי את דיבית הגזל לאותם קטעים במגזר היצרני, שהוכרעו ע"י ריבית הנשך ונחנקו בגלל מדיניות הריבית הרצחנית של הממשלה ובנק ישראל.

מפ"ם גורסת, שהעמסת הריבית הרצחנית על המגזר היצרני ומדיניות שחיקת שכרם של העובדים הן שתי פנים לאותה מדיניות כלכלית הרסנית של ממשלת האחדות הלאומית.

המו"מ עם הרופאים – ללא תוצאות; ביום ראשון עיצומים בביה"ח „מאיר"

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

המו"מ בין חטיבת רופאי קופת־חולים להנהלת קופת־חולים שהתנהל אתמול החל משעות הבוקר בבית־ההבראה ארזה בירושלים, הסתיים אמש ללא תוצאות.

השיחות שנמשכו 12 שעות היו קשות ומתישות ולדברי נציג חטיבת הרופאים לא גילתה הנהלת קופ"ח גמישות כדי לקדם את המו"מ.

מזכירות חטיבת הרופאים תתכנס היום לגיבוש עמדות והמו"מ עם הנהלת קופ"ח יימשך ביום א'.

עיצומי הרופאים יימשכו. ביום א' יושבת בית־חולים „מאיר" בכפר־סבא וביום ב' — ביה"ח העמק בעפולה.

אתמול „נרדה" שביתת רופאי קופ"ח לבית־החולים בלינסון בפתח־תקוה. והעבודה בו התנהלה במתכונת שבת. מרפאות החוץ לא קיבלו חולים בשל היעדר רופאים וניתוחים מוזמנים לא דחופים נדחו.

אולם חוץ מן הרופאים הגיעו כל שאר העובדים לעבודתם כרגיל, כך שרישומה של השביתה לא ניכר כלל במסדרונות בית־החולים.

בית לוינשטיין ברעננה הפסיק לקבל חולים חדשים. לאחר שבשבוע האחרון הסתמן פתרון לסכסוך העבודה הנמשך כבר חודשיים וחצי.

ביקורת חצות

דור ההמשך לא איכזב

„ימי המוסיקה גליל עליון 1987" נמצאים בעיצומם ומעשירים את הקהל האוהד במיגוון נהדר של תוכניות. ערב יום ו' הוקדש כולו ליצירות מאת שומאן וברהמס. הזמר היין מיינס (טנור) עם הפסנתרנית עידית צבי פתחו את הערב בשירים לקול ולפסנתר מאת שומאן והגישו אותם תוך כדי טיפול ותשומת־לב אינדיבידואלי לכל שיר. טעם ביתי, אמיתי, של מוסיקה קאמרית.

ייחודם של ימי המוסיקה בכפר־בלום הוא בהתארגנות של צוותי הנגינה תוך זמן קצר. לא תמיד זה מצליח, והרביעיה של שומאן אכן חסרה את הגיבוש הנחוץ.

הזמרת מירה זכאי (אלט) הוריקה מנה הגונה של חום ורגישות בשני השירים להרכב המיוחד של אלט ויולה ופסנתר לברהמס. בנגינת החמישיה של ברהמס היו הרבה רגעים יפים, אך הבנייה האסטרטגית לא היתה ברורה דייה.

המאזינים זכו גם לקונצרט מינוחה מרענן אמש כשנגנים צעירים ביצעו את הרביעיה לפסנתר ולכלי קשת בנוי במול מג'ור למוצרט. (מירי יאמפולסקי — פסנתר, ניתאי צורי — כנור, יעל שחר — ויולה ויפעת ולטמן — צ'לו).

זו היתה בהחלט הגשה מוסיקלית בוגרת של דור ההמשך. הפסנתרנית משכמה ומעלה בלטה בנגינה מלוטשת, ללא הזנחה של הפרטים הקטנים, והפגינה בשלות והבנה עמוקה בחומר.

ה„קונטרסטים" לכנור, קלרניט ופסנתר לבארטוק וכו לביצוע נהדר כשאלי חפץ נפיק מהקלרניט גוני צלילים ורקויות והפרשנות ליצירה נפלאה זו היתה מרתקת לאורך כל הדרך. היה זה בארטוק סוער עם אנרכיה בלתי נדלית.

גם השנה, אירחו ימי המוסיקה בתוכניתם יצירה חדישה שמקומה הוא בין תיאטרון למוסיקה. ה„פאסאר" לוולטון חתם את הערב בחוויה משעשעת, בהגשה מלוטשת בניצוחו של אורי מאיר, ועם משחק מרהים של הזמר מייקל ריפון. כיף. כמו מקלחת קרה ביום חמסין.

אורה בן־דרור

המקומון „הלוחם" בקיבוצים ייסגר; פועל ללא רשיון

מאת כתב „על המשמר" בצפון

הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים עמרם קלעג'י הודיע אתמול כי המקומון „מבט לקריה" היוצא לאור בקרית־שמונה, שפירסם ביום ו' לפני שבוע מאמר שיטנה על קיבוצי הגליל העליון פועל ללא רישיון כחוק ממשרד הפנים, והוא ייסגר עד שיהיה ברשותו רישיון.

קלעג'י הוסיף ואמר כי מכתב ברוח זו ישגר היום לבעלי ועורכי המקומון ואם לא ייעתרו לדרישה לסגור את עיתונם הם יחשבו למפירי חוק והוא יאלץ להתלונן במשטרה. כחלק כך התברר לממונה על המחוז, כי כמחצית המקומונים היוצאים לאור באיזור הצפון פועלים ללא רישיון כחוק ממשרד הפנים. למקומון מקרית־שמונה „מבט לקריה" אין גם רישיון עסק כחוק מעירית קרית־שמונה.

אתמול נפגש הממונה על מחוז הצפון עם יו"ר המועצה האיזורית גליל־עליון זלמן גסטר ועם ראש עיריית קרית־שמונה פרופסור עוזרן.

השניים גינו את הפירסום שהיה במקומון נגד קבוצי הגליל העליון. גסטר ועוזרן החליטו לפעול להגברת המסגרות המשותפות לקרית־שמונה ולקיבוצי הגליל־העליון בנושאי תיירות וכלכלה.

איחוד קרנות הפנסיה לא יחסל הגרעון

ירחון „ועדים" העומד לצאת בימים הקרובים, מגלה כי ההסתדרות החליטה סופית על איחוד קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, שייעשה בשלבים החל מחודש ספטמבר הקרוב וזאת כדי למנוע את התמוטטותן של הקרנות.

העתון מצטט את דברי סגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, אברהם אחי־עזרא, המגלה כי גם לאחר שיאוחדו הקרנות, יהיה הגרעון אקטוארי התחילי שלהן, 3 מיליארדי שקלים. עוד מציין בפרסום כי האיחוד יכלול גם את מבוטחי קרן „מקפת". המתנגדת בשלב זה לאיחוד, גם אם יגרום הדבר לכך שקבוצות עובדים המבוטחות בקרן יעזבו את הקרן.

העיתון „ועדים", המביא ציטוטים מתוך הרב־שיח שנערך במערכת העיתון, מוסר, כי ועד עובדים גדולים במשק, שוקלים פרישה מקרנות הפנסיה ההסתדרותיות, לטובת קרנות של הבנקים וחברות הביטוח. וזאת בשל אי־הוודאות על מצבן האקטוארי של הקרנות ההסתדרותיות.

„צריך להקים ועדת חקירה ממלכתית שתבדוק ביסודיות כיצד הגיעו קרנות הפנסיה ההסתדרותיות לגרעון של מיליארדי שקלים. על ההנהלות והמנהלים של הקרנות שצברו גרעונות להסיק מסקנות." הביע יו"ר ועד השכירים בקאופרטיב „אגד" — מאיר אלבו. (שע"ה)

אזכרה במלאת שנה לאסון בחפציבה

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

„מדוע הילדים האלה, מדוע ילדים בכלל? דומה כי אפילו אלוהים בכה כל השנה." כך ספר אחד הנוכחים באזכרה במלאת שנה לתאונה הנוראה בה ניספו עשרה בני חפציבה. מאות רבות באו אתמול בחום כבד לחלוק כבוד לזיכרם. עשרה זרי שושנים צהובות וורודות ואדומות הונחו על הקברים ועשרה נרות זיכרון הודלקו. „נזכור ולעולם לא נשכח", אמר נציג הקיבוץ „בעורים שנגדעו, חלומות שנגוזו, עתידות שנופצו. נזכור את בנינו היפים והרכים שנלכדו בין גלגלי המוות." אחר־כך נפרדו נציגי המשפחות והחברים מכל אחד מעשרת חללי התאונה. שקט כואב ומאופק היה אתמול בבית הקברות לרגלי הגלבוע. כל אחד היה עם כאבו האישי שהפך לכאב גדול של ישוב שלם.

המחלקה הטכנית של קיבוצי השומר הצעיר
מודיעה
על סגירת משרדה לרגל חופשה שנתית
מ־2.8 עד 7.8

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מזכירות הוועד הפועל
ישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות הכללית תתקיים ה י ו ם, יום א' 2.8.87 ז' באב תשמ"ז, בשעה 10.00 בבוקר, באולם הישיבות של הוועד הפועל קומה 7.
חברי הוועד הפועל והסגנים מוזמנים
בסדר היום:
א. מושב ראשון: המו"מ לחתימת הסכם עבודה לעובדי השרות הציבורי.
ב. מושב שני: דיון בנושא הפעילות הבינלאומית של הוועד הפועל.
ג. שונות.
במושב השני של ישיבת הוועד הפועל ישתתף מזכ"ל הקונפדרציה הבינלאומית של האיגודים המקצועיים החופשיים, גון ונדרוולקן, שיגיע ארצה במיוחד לצורך ישיבה זו.

כבישי הארץ התרוקנו; מקרים של גניבת דלק

מאת כתבי „על המשמר" ועתי"ם

שביתת תחנות הדלק הצמיחה סוג חדש של עבריינות: גנבי דלק.

במשך כל השבת הייתה המשטרה עסוקה, נוסף לעיסוקיה הרגילים, בעיסוק חדש: מירדפים אחר צעירים אשר ניסו לשאוב דלק עבור מכוניותיהם ממכלי דלק של מכוניות אחרות.

לאחר מרדפים רכים, הצליחו השוטרים לתפוס בשבת לפנות־בוקר, על חם, שלושה צעירים מסביבות תל־אביב, ועצרו אותם בחשד של גניבת בנזין.

שביתת תחנות הדלק ניכרה היטב בכבישי גוש דן והסביבה במהלך סוף השבוע. כבישי גוש דן, הצפופים בעיקר בימי שישי, היו פנויים לתנועה. הפקקים שאליהם מורגלים הנהגים נעלמו לחלוטין.

בתחנה המרכזית וכביש חיפה לכיוון צפון, זרמה תנועת כלי־הרכב באופן חפשי וגם הכבישים לכיוון דרום, כולל כביש גהה, היו פנויים לתנועה. תחנות הדלק היו סגורות ואי־אפשר היה למצוא אף לא תחנה אחת פתוחה. נהגים רבים שנותר דלק במיכליהם, העדיפו להישאר בבית, מחשש שתחנות הדלק לא ייפתחו היום.

בעקבות שביתת תחנות הדלק בסוף השבוע, הגיעו רק כמה אלפים של מתרחצים ונופשים לכנרת, ואף הם מאזור הצפון, לעומת 50 אלף המגיעים לכנרת מדי שבת. בכבישי הגליל והגולן היתה אתמול תנועה דלילה של כלי־רכב. לבתי המלון ולבתי הארחה בטבריה ובגליל טלפנו ביום ו' רבים וביטלו הזמנות לסוף השבוע.

תנועת כלי הרכב בכבישי הדרום ובנגב הצפוני היתה דלילה ולדברי קציני המשטרה, לא הגיעה לכדי מחצית התפוסה של ימי סוף שבוע רגילים.

תנועת הרכבים הדלילה, בהשפעת השבתת תחנת הדלק, הורגשה גם בחופי הרחצה לאורך כל החוף הדרומי.

המשקיף

לחץ על שמיר לפטר

(סוף מעמוד ראשון)

ביום חמישי על כך שינקוט צעדים נגד שרי המערך, אם אלה יצביעו בעד פיזור הכנסת.

שרי המערך והסיעה בכנסת יתכנסו מחר בבוקר להערכת מצב אחרונה כדי להכריע על דרך פעולתה של הסיעה.

מחר ייפגש גם פרס עם ראשי מפ"ם שינוי ורצ באותו עניין.

שום הידברות

מוטי בסוק, כתב „על המשמר", מוסר: „לא תהיה כל הידברות או הסכמה עם המערך על הקדמת הבחירות", נאמר בהודעה שפרסמה אתמול סיעת הליכוד בכנסת.

בהודעה נאמר גם, כי הליכוד לא יחתום על הסכם נוסף כל שהוא עם המערך, הואיל מנסיון העבר מוכיח שכל ההסכמים עם סיעה זו מועדים מראש להפרה בוטה.

התרוצצות מיותרת

כתב עתי"ם מוסר: רק אחרי פגרת הכנסת יש לשקול מחדש מהלך פרלמנטרי להקדמת הבחירות — אמר שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי, בראיון לתוכנית „במצב הנוכחי" בגלי צה"ל בשבת.

לדברי השר, בתנאים הקיימים יש להתמקד בהסברת הצורך בהתקדמות מדינית ובהבראת המשק, תוך נסיון להגיע לסיכום בין המערך והליכוד על הקדמת הבחירות.

השר יעקובי סבור, ש„ההתרוצצות" בשבוע האחרון, היתה מיותרת ועלולה לגרום לנזק כבד, שמחירו הגברת כושר המיקוח של ש"ס והעברת חוק ההמרה וחוק „מיהו יהודי".

אסד: לא נרפה מהמאבק בישראל

דמשק. — שליט סוריה חאפז אסד, נשבע שוב כי סוריה לא תחדל מעימותה עם ישראל עד שתשיג את הנצחון.

בראיון שהעניק לשני כתבי־עת סורים לציון „יום הצבא" הסורי, אמר אסד: „נמשיך בדרכנו בהתמדה, ללא היסוסים ובהחלטיות, כדי להגיע לאיזון איסטרטגי כולל עם האויב. בדרך זו אין נסיגה: מנוי וגמור עמנו להמשיך עימות זה עד לניצחון הסופי".

בהמשך דבריו גינה אסד „ממשלות ערביות מסויימות" המשלימות, לדבריו, עם „תוקפנותה המתמשכת של ישראל נגד הערבים".
(ע"ר)

שעת־מבחן לפאהד

(סוף מעמוד ראשון)

סעודיה הצליחה להטיל איפול מוחלט על התקרית ההיא ופרטיה נודעו רק לאחר מעשה. כעת אין באפשרות סעוד .. למנוע את זרם הידיעות החוצה.

על־פי חוקי האיסלאם, מכה אסורה כהכנסת נשק ועל אחת כמה וכמה בעונת החג', ועוד על מוסלמים. כעת יזכרו לה שבתקרית הקודמת הרשתה לחיילים נוצרים להיכנס לקודש־הקודשים של האיסלאם.

אם לא תימצא דרך להרגיע להקרם הרוחות הסוערות בטהראן, עלולה המלחמה במפרץ הפרסי להתרחב גם לסעודיה ולכוויית. בניגוד לאינטרסים של שתי המעצמות הגדולות. סכנה כזאת עשויה להחיש את המאמצים לסיים את המלחמה.

בת 7 נדקרה למוות

(סוף מעמוד ראשון)

הרצח אירע אתמול סמוך לשעה 2 בצהרים. במוקד משטרת חדרה הגיעה קריאה בה הודיעו על ילדה המוטלת בפרוזדור של אחד הבניינים. ליד המקלט, כשהיא שותתת דם. למקום יצאו כוחות משטרה גדולים בפיקודו של מפקד מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חביב, וכן צוות נט"ן של מד"א.

הילדה הועברה לבית־חולים „הלל יפה" בחדרה, שם קבעו הרופאים את מותה. מחקירה ראשונית של המשטרה התברר, כי ככל הנראה מי שדקר את הילדה היה אחיה שנעלם. שוטרי חדרה פתחו בסריקות וכעבור שעות אחדות הם מצאו את הנער בן ה־14, החוסה בדרך־כלל במוסד לילדים חוסים קשיי־חינוך בפתח־תקוה.

הנער נמצא כשהוא מסתתר באחד המקלטים הסמוכים למקום הרצח. בחקירתו הודה הנער ברצח אחותו, בסכינו האישית, אולם הרקע לרצח טרם הוברר סופית. ייתכן ומדובר בסכסוך בין הקטין לאחותו על רקע של כסף כיס.

לכתבנו נודע, כי ככל הנראה סרבה האחות לקנות אחיה סיגריות בכספה והוא, בתגובה, דקר אותה בסכין. הילד היה נתון בהלם לאחר שנתפס על־ידי המשטרה.

„על המשמר" עתון יומי
הנו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה, רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2. Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 233161–4. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מאות מפגינים טטרים מוחזרים ממוסקווה לאסיה

מוסקבה. — משטרת מוסקבה מוסיפה להחזיר לבתיהם מאות טטרים, שהפגינו במהלך השבועיים האחרונים במוסקבה.

חוגים התומכים בתביעות הטטרים מסרו אמש, כי כחמש מאות טטרים כבר הוחזרו למרכז אסיה ולאזורים בדרום רוסיה ובאוקראינה, ששם הם רשומים כאורח רשמי כתושבים.

עוד נמסר, כי ביום ה' נעצרו במוסקבה שנים־עשר ממנהיגי התנועה הטטרית, הועלו בכוח למטוסים והוטסו למרכז אסיה. באותו יום אסרו השלטונות על עריכת הפגנה נוספת, שעמדה להיערך מול סוכנות הידיעות הרשמית „טאס". בסוף השבוע שעבר ערכו כ־300 טטרים (בשולי הכבר האדומה במוסקבה) הפגנה ללא־תקרים, שנמשכה יממה תמימה. באותו מקרה הקיפה המשטרה את האזור, אך לא ניסתה להרחיק את המפגינים מן המקום.
(ער. עצ)

הממשל דוחה רעיון הטרנספר

וושינגטון. — הממשל האמריקני דוחה בצורה נמרצת את הרעיון לגרש את הפלשתינים מן השטחים המוחזקים.

„צורת מחשבה זו נוגדת את המאמצים להשרות אווירה של פיוס ואמון בין הערבים לבין הישראלים, אשר בה „ניתן לקדם את השלום במזרח־התיכון ולמצוא פתרון צודק לבעייה הפלשתינית", אמר דובר הסטייט דיפרטמנט צ'רלס רדמן.

„אנו דוחים בתוקף כל רעיון שתושבים פלשתינים בשטחים המוחזקים, לרבות הגדה המערבית ועזה, יעודדו או יאולצו לעזוב את מקום מושבם", הוא אמר.

רדמן ציין, כי „הצעה זו נתקבלה בתגובות שליליות ביותר בעתונות הישראלית ועל־ידי שורה של מנהיגים ישראלים, מכל המפלגות הגדולות".

עשרות הרוגים בהתרסק מטוס במכסיקו ובסופת טורנדו בקנדה

גופות הנספים בהתרסקות המטוס, על אם הדרך במכסיקו (צילום איי.פי)

מכסיקו־סיטי. – רק נס מנע קורבנות נוספים, כאשר מטוס תובלה מיושן שהוביל סוסים, התרסק לתוך מסעדה בכביש ראשי ליד מכסיקו־סיטי וגרם למותם של 42 בני־אדם ולפציעתם של 30 נוספים.

המטוס מדגם „בואינג 377", עם מנועי בוכנה, היה בדרכו לארה"ב. אך לא הצליח להמריא בגשם הכבד שירד בנמל התעופה של מכסיקו סיטי ביום חמישי אחר הצהריים. המטוס איבד גובה מייד עם ההמראה ולא השלים אותה. אמר הפקיד, לדבריו, רק בנס לא נהרגו יותר אנשים.

3 אנשי צוות ו־5 נוסעים היו במטוס. שהתרסק אל תוך מסעדה והרס בדרכו בתים וכלי־רכב.

הוא הוביל 18 סוסים למירוצי מיכשולים בארה"ב. כל הסוסים חוץ מאחד ניספו בתאונה.

באדמונטון, מערב־קנדה, תרו אחר קורבנות של סופת טורנדו שפקדה עיר זו אור לשבת וגרמה למותם של לפחות 34 בני אדם ולפציעתם של 200.

תשלטונות הביעו דאגה, כי קרבנות נוספים עלולים להחשף מתוך ההריסות. היתה זו שואת הטבע החמורה ביותר שירדה אי־פעם על אדמונטון, בירת מחוז אלברטה בקנדה.

סופת הטורנדו, שהחלה ביום שישי אחר־הצהריים, חלפה דרך אתר קרוואנים, הפכה קרוואנים רבים, פגעה בבתי מגורים והשאירה מאות ללא קורת גג.

לאחר מכן הגיעה סופת הטורנדו לאיזור תעשיה ליד העיר והרסה אותו לחלוטין.

דובר שירותי ההצלה באדמונטון אמר, כי עד כה ידוע רשמית על 34 ניספים בסערה הקשה.
(ע"ר, ע"צ)

שפיגל: פרס הציע לבריה"מ מו"מ על פירוז מנשק גרעיני

שר החוץ, שמעון פרס, הציע במכתב לבריה"מ לפתוח במשא ומתן על קביעת אזור מפורז מנשק גרעיני במזרח־התיכון — על כך מסר אמש שבועון החדשות המערב־גרמני „שפיגל".

בהודעה שנמסרה לפני פירסום השבועון מסר ה„שפיגל", כי פרס העלה את הצעתו באיגרת חשאית שהעביר להנהגה הסובייטית. כהקדמה למשא ומתן עצמו, הציע פרס שיחות ישירות בינו ובין שר החוץ הסובייטי, ארוארד שווארדנאדזה — מציין ה„שפיגל".

עוד מוסר השבועון, כי „איגרת למוסקווה היתה תגובה לביקורת הסובייטית שנמתחה על מדינת ישראל, על שהיא פיתחה, ככל הניראה, טיל לטווח בינוני המסוגל לשאת ראש־חץ גרעיני. לדברי השבועון, הציע פרס להיפגש עם הסובייטים במרכז האו"ם, עם פתיחת המושב החדש של העצרת בחודש הבא. לחילופין הציע לבקר במוסקווה.

בתל־אביב מסר אחר מעוזריו של פרס, כי שר החוץ יבוא למרכז האו"ם לפתיחת מושב העצרת, וכי ייפגש שם עם מנהיגים של מספר מדינות שאינן מקיימות קשרים דיפלומטיים עם ישראל.

קספר ויינברגר: ארה"ב נחשפה לסחיטה אפשרית מצד ישראל

מאת דליה רפאל, כתבתנו בארה"ב, וכתב „רויטר"

וושינגטון. — שר ההגנה האמריקני קספר ויינברגר, אמר בעדותו בוועדת־הקונגרס, כי בישיבות שהתנהלו לפני שהחלה ה„יוזמה האיראנית", וגם לאחר שהתגלתה, נחשפה ארה"ב ל„סחיטה אפשרית" מצד ישראל.

„עלינו לזכור כי נתנו בידי האיראנים והישראלים הזדמנות להפעיל עלינו סחטנות ע"י פרסום חלקים נבחרים מהסיפור הכולל", ציטט את עצמו מישיבה ב־10 בנובמבר שעבר.

בעדותו אתמול סיפר ויינברגר, כי התנגד ליוזמה מראשיתה, ויותר מפעם אחת אף סבר שהצליח לחסלה. „לא חשבתי ואינני חושב כיום, שקיים באיראן גורם מתון כלשהו שעדיין חי", אמר.

ויינברגר, כמו קודמיו שר החוץ שולץ, שר־המשפטים מיז וראש הצוות לשעבר בבית־הלבן, דונלד רייגן, חזר ותיאר תמונה של תככים, הטעיות והעלמות הדדיות בתוך הממשל האמריקני. במיוחד האשים ויינברגר את המועצה לביטחון לאומי ואת היועץ לשעבר פוינדקסטר.

הוא הצביע על כך, שהתנגדותו לא היתה יעילה. „לא הצלחתי להיות משכנע מספיק ואני מצטער על כך", אמר.

ישראל פיתתה

מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ אמר, כי ישראל פיתתה את ארה"ב למכור נשק לאיראן — מי שהיה ראש הסגל בבית הלבן, דונלד רייגן.

„שולץ סבור, כי ישראל פיתתה אותנו לעסק זה, כך שלא נתלונן על מכירות הנשק שלהם", נאמר במיזכרים של דונלד רייגן מן הפגישה שהתקיימה ב־10 בנובמבר בבית הלבן, בה נכחו הנשיא רייגן ויועציו הבכירים.

המיזכרים האלה הוצאו לפירסום על ידי ועדות הסנט והקונגרס החוקרות את שערוריית הנשק לאיראן ומסירת התמורה לכוחות הקונטראס הלוחמים בניקאראגואה.

דונלד רייגן אישר בעדותו ביום שישי, כי זו אמנם היתה התרשמותו ממה שאמר מזכיר המדינה שולץ. „מה שהוא רצה להרגיש היה, כי מאחר והישראלים היו כל כך קרובים אלינו בעיסקה זו והם... כבר סיפקו נשק לאיראן, אנו לא יכולנו להסכים בהתמדה ובאורח פרטי איתם בעניין זה ואחר כך לגנות בפומבי את משלוחי הנשק שלהם לאיראן".

במלאת שנה
לפטירתה של חברתנו
מרים בר־און
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום שני, 3.8.87, בשעה 17.30
**המשפחה
וקיבוץ גל־און**

ארנס: יש קואליציה ותיאום בין מתנגדי הלביא בארץ ובארה"ב

„צה"ל צריך לנהל קרב נגד האויב ולא נגד רוב הציבור בישראל, התומך ב„לביא", אמר ארנס לחברי הכנסת מהוועדה המשותפת הדנים בפרוייקט ● הרמטכ"ל שנכח בישיבה אמר: „איני יכול להשיג, אך אני מוחה"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„קיימת קואליציה בין מתנגדי פרוייקט הלביא בארץ לבין המתנגדים לו בארה"ב, יש חילופי אינפורמציה ביניהם והם מתאמים יחד את הצעדים". כך אמר שלשום השר משה ארנס.

השר ארנס הופיע לפני ועדה משותפת של ועדת החוץ והביטחון וועדת הכספים של הכנסת, הדנה בעניין הלביא. הישיבה התקיימה במשרד הביטחון בתל־אביב והיא הוקדשה לתשובות השר לשאלות שהציגו לו הח"כים בשבוע הקודם. השר אריאל שרון שהיה אמור אף הוא להשתתף נעדר מן הישיבה.

ארנס חזר על עיקרי עמדתו, הידועה בתמיכתה בלביא. הוא תקף את צה"ל במלים קשות ואמר: „צה"ל צריך לנהל קרב נגד האויב ולא נגד רוב הציבור בישראל, התומך בלביא." דבריו אלה עוררו סערה זוטא וח"כ שלמה עמר טען כלפיו: „אתה אומר דברים חמורים ביותר — האם יש בידך הוכחות?".

ח"כ מיכה חריש (מערך): „עלות סגירת הפרוייקט תגיע ל־1.2 מיליארד דולר, מחיר הא־ף 16 הוא גבוה ממה שנמסר. יש לחפש שותפים ומשקיעים בחו"ל, שיצטרפו לפרוייקט".

ח"כ מאיר שטרית: „אני בוחר להישען על נתוני צה"ל כפי שהוצגו בפנינו. אם נתוני צה"ל נכונים, הרי שיש פגיעה חמורה בצבא, בשל כך לא אוכל לתמוך בפרוייקט הלביא".

שר הביטחון יצחק רבין, שנכנס לחדר הישיבות, לקראת סוף השיחה חלק על טענתו של ארנס מהשבוע שעבר, לפיה מטוס הלביא אינו עולה למדינת ישראל אף דולר אחד. שר הביטחון מסר, כי הגדלת הסיוע האמריקאי לא הותנתה בעבר ולא מותנית כיום בפרוייקט הלביא.

הרמטכ"ל, רא"ל דן שומרון, שנכח בישיבה, שמע את טענותיהם של כמה משתתפים ובמיוחד של ארנס נגד צה"ל. כאיש צבא היה הרמטכ"ל מנוע מלהשיב והוא הסתפק במשפט: „איני יכול להשיג אך אני מוחה".

הרמטכ"ל הוסיף: „אינני חושב שמדינת ישראל יכולה כיום להגדיל את תקציב הביטחון שלה. אנחנו נסתדר בתקציב הקיים, אם תתנו לצה"ל להחליט על סדרי העדיפויות שלו."

הפגנת חרדים ליד בית אגרון והסינמטק בירושלים נגד סרטי שבת

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

זה השבוע השני ברציפות, חרף הפגנות החרדים, ממשיך אולם הקולנוע בבית אגרון, שבלב ירושלים להקרין סרטים. גם בליל שבת האחרון, בעת הקרנת סרט עם וודי אלן, נאספו כ־70 בחורי ישיבה סביב האולם וקראו קריאות. קבוצת צעירים שהתארגנה על ידי פעילי „רצ" הקבילה את פניהם בצעקות וחסמה להם את הדרך פנימה.

לאחר חילופי צעקות הדדיים התפזרו החרדים וחלקם פנה לעבר הסינמטק, שגם בו הוקרנו סרטים.

אנ.בי.סי תרצה את ישראל, תודה בשגיאותיה ותראיין את אבי פזנר

וכך יסתיים הברוגז בין שמיר, רבין ופרס לבין רשת השידור האמריקאית בעקבות הכתבה הלא מחמיאה לכיבוש בן ה־20 ● סיכום הושג בין יועצי התקשורת של השרים הכועסים לבין סגן נשיא הרשת ● כמו כן תפיק הרשת סרט דוקומנטרי בן שעה על הישגי ישראל לכבוד שנת ה־40

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

בפגישה עם סגן נשיא רשת האנ.בי.סי., שהתקיימה שלשום בלשכת יועץ רה"מ לתקשורת, אבי פזנר, סוכם, כי נציג רשמי של ישראל ירואיין בתוכנית הבוקר הפופולארית של הרשת „טודי" („היום") ויעלה את טענותיה המהותיות של ישראל נגד הסרט הדוקומנטרי שהרשת שידרה על הגדה המערבית והתנהגות כוחות הביטחון של ישראל שם.

יתכן, כי הנציג הישראלי יהיה פזנר עצמו.

נוסף על כך יודה דובר מטעם הרשת, במסגרת השידור, בכמה שגיאות עובדתיות, שהיו בסרט זה כגון הטענה שערביי הגדה צריכים רשיונות, כדי לבוא לישראל, או הטענה שהם מופלים לרעה במכירת התוצרת החקלאית.

בפגישה בלשכת פזנר השתתפו יועצי התקשורת של שר הביטחון, איתן הבר, ושל שר החוץ, אורי סביר.

כן השתתף נציג דובר צה"ל ויועץ העיתונות בשגרירות ישראל בוואשינגטון, יוסי גל, שיתאם עתה את פרטי המישרר הצפוי.

הסיכום עם רשת האנ.בי.סי. התקבל בירושלים בשביעות רצון רבה. נאמר, כי הושגה „הסכמה חסרת תקדים". גם בהתחשב בכך שבמשך שבועות אחרים לא התייחסה הרשת לפניות ישראל כלל.

במהלך הפגישה הוסכם, כי אחרי „שידור הסולחה" תפיק הרשת סרט דוקומנטארי בן שעה על השגי ישראל, לציון שנת ה־40 למדינה, ותזכה בכל הסיוע שיידרש.

קיסר והרבפלד ידווחו לוועה"פ על התקדמותו של המו"מ על השכר

המושב השני של הוועה"פ יקיים בפעם הראשונה דיון בפעילות הבינלאומית של ההסתדרות

מאת כתבנו לענייני עבודה

מזכיר ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, ויו"ר האגף המקצועי, חיים הברפלד, ידווחו הבוקר במליאת הוועה"פ של ההסתדרות על התקדמות המשא ומתן על הסכמי השכר במגזר הציבורי ועל הפגישה הצפוייה להתקיים מחר בין שר האוצר, משה ניסים ומזכיר ההסתדרות, קיסר. בפגישה ידונו השניים בעיקר בנושא תוספת השכר הריאלית ובנושא קיצור שבוע העבודה.

כתבנו מציין, כי משום שכבר במושב הוועד הפועל הקודם הוסמך האגף לאיגוד מקצועי לנהל את המשא ומתן ולנקוט פעולה ארגונית אם תתחייב כזו מההתפתחויות, לא צפויה בישיבה היום קבלת החלטה כלשהי.

עם זאת נודע, כי סיעת חר"ש תציע לוועד הפועל להשבית לאלתר את המשק הציבורי בישראל. יו"ר הסיעה בנימין גונן יאמר, כי תוקף ההסכם הקודם פג כבר לפני ארבעה חודשים והוא יקרא לראשי ההסתדרות שלא להמתין עוד.

במושב השני של הוועד הפועל יתקיים, זו פעם ראשונה, דיון בפעילות הבין־לאומית של ההסתדרות. לרגל המאורע יגיע לישיבה המזכיר הכללי של הקונפדרציה הבין־לאומית של האיגודים המקצועיים החופשיים, ג'ון וונדר ווקן.

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, ידגיש כי תכלית הפעולה המדינית, שמקיימת ההסתדרות מכוונת בעיקרה לחיזוק מדינת ישראל. מנהל המחלקה לקשרים בין־לאומיים בוועד הפועל, אברהם אלון, יסקור בהרחבה את מישורי הפעילות הבין־לאומית ובמיוחד בתחום האיגוד המקצועי בכל היבשות, כולל בעולם השלישי.

**מפלגת הפועלים המאוחדת
סניף ירושלים**

מפ"ם עם ההתיישבות העובדת

ישיבת מועצת סניף מורחבת לאות סולידאריות עם מאבקה של ההתיישבות העובדת נגד מדיניות הממשלה התורמת להרס ההתיישבות והמגזר היצרני כולו הקורס תחת עול ריבית של גזל

ישאו דברים:
ח"כ ויקטור שם־טוב;
נחום סולן, יו"ר הסניף;
דדה בן־שיטרית, חבר מועצת עיריית ירושלים;
מאיר אבירם, מועצת הפועלים;
מחסיהו כהן (גימלאים).

ישיבת המועצה תתקיים ביום שני 3.8.87, בשעה 7 בערב עם סדר היום שפורסם בהזמנות

שמיר נענה להזמנת צ'אושסקו „לבוא בהקדם"

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, ייצא החודש לביקור רשמי בן שלושה ימים ברומניה, לפי הזמנת נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו.

הזמנת צ'אושסקו התקבלה לפני ימים אחרים, באמצעות שגריר ישראל בבוקארשט, יוסף גוברין. שלשום השיב ראש הממשלה על ההזמנה בחיוב.

יצוין, כי בהזמנת צ'אושסקו התבקש שמיר לבוא לבוקרשט „בהקדם". אי לכך סבורים, כי ברצונו של נשיא רומניה לשוחח עם שמיר על נושא קונקרטי, גם אם אין יודעים מהו.

הובאו בחשבון מספר אפשרויות: רצון לשכנע את שמיר בנחיצותה של ועידה בינלאומית, בעקבות פניות של הנשיא מובארק ושר החוץ פרס; מסר מבריה"מ, הקשור בתהליך השלום, או בחידוש היחסים, או נמתן היתרי עליה ליהודים.

ארה"ב מגנה את „רעיון הטראנספר"

מאת דליה רפאל

וושינגטון. — דובר משרד החוץ האמריקני, צ'ארלס רדמן, ביטא אתמול התנגדות רצינית להצעת סגן השר מיכאל דקל להעביר ערבים פלשתינאים מהגדה המערבית ורצועת עזה לירדן.

„אנו דוחים באופן מוחלט, כל רעיון שפלשתינאים מהשטחים המוחזקים, כולל הגדה המערבית ועזה יוכו לעידוד, או יאולצו לעזוב את בתיהם", אמר.

„דרך מחשבה זו סותרת את המאמצים לקדם אווירה של פשרה ואמון בין הערבים והישראלים, שבמסגרתה תיתכן התקדמות לקראת שלום במזה"ת", הוסיף.

סוריה מדווחת: צפוי גילוי יהלומים אצלנו

דמשק. — העתון הסורי „תשרין" מבשר, כי יש לצפות לגילוי כמויות ענק של יהלומים בסוריה וייתכן שסוריה תיהפך לאחת ממפיקות היהלומים הגדולות בעולם.

העתון יודע לספר, כי לפי הזמנתו של המוסד לגיאולוגיה ולמחצבים ביקר לאחרונה בסוריה המומחה האמריקני לגאולוגיה וסלעי יהלומים, סטיב האגרטי.

בתום סיור באתרי הכריה באזור אלג'זבאת (רכס הרי החוף) ובמרכז המדינה, הופתע המומחה מהכמויות העצומות והבלתי צפויות של יהלומים, ולדבריו סוריה צפויה להיות בין מפיקות היהלומים הגדולות בעולם.
(ע"מ)

המסיבה הרועשת בהרצליה היתה לכבוד בסיוני

„אי־נעימות דיפלומטית" בין מצרים וישראל נמנעה בערב שבת ברגע האחרון.

הכל החל ביום ששי, סמוך לחצות בתלונה תמימה של אזרחים למשטרה על מסיבה קולנית בהרצליה־פיתוח, המפריעה את מנוחתם.

מיד נשלחו למקום שוטרים, שנכנסו לבית בו התנהלה המסיבה, וביקשו ממארגניה להפסיקה. למרות בקשתם, המשיכה המוסיקה לרעום, לטעמם של השכנים. השוטרים חזרו למסיבה, והפעם דרשו מבעל הבית, שלמה עין־אין למסור להם את הרמקולים. בעל הבית ענה לשוטרים שימלא את מבוקשם, רק אם יראו לו צו לצורך זה.

כאן חזרו השוטרים הנבוכים למוקד ודיווחו על השתלשלות העניינים. מהמוקד הורו להם לחזור למסיבה ולומר שהתנהגות משתתפיה מהווה עבירה פלילית. לפתע נזכר אחד השוטרים לדווח לאחראי, כי מדובר במסיבת יום הולדת של שגריר מצרים בישראל. תגובת האחראי היתה. „אם כך, עיזבו מיד את המקום ואל תתעסקו עם סגל דיפלומטי".

הידיעה של האחראי אכן היתה במקום. המסיבה הרועשת היתה לכבודו של השגריר המצרי, מוחמד בסיוני.
(עתים)

בי"ד לעבודה אסר על עובדי מקורות לשבות היום

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, בראשותו של השופט מאיר נחתומי, הוציא שלשום בצהריים צו־מניעה המורה לארגון עובדי „מקורות" ולהסתדרות הפקידים לבטל את שביתת האזהרה שנועדה להיום, עליה החליט ארגון העובדים.

ארגון עובדי „מקורות" הודיע שלשום בבוקר על שביתת אזהרה כללית היום, למשך 24 שעות. המזכירות הארצית של ארגון העובדים החליטה על השביתה בטענה, שהנהלת החברה מסרבת ליישם את הסכם השכר של „כור", על עובדי „מקורות".

בעקבות הודעת העובדים פנתה הנהלת „מקורות" לבית הדין לעבודה, שכאמור הוציא צו במעמד צד אחד האוסר לקיים את השביתה.

השופט זימן ליום א' בבוקר דיון בבקשה במעמד שני הצדדים.
(עתים)

הרבפלד מזהיר מפני מכירת „כבלי ציון"

מאת כתבנו לענייני עבודה

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הרבפלד, שיגר בסוף השבוע מברקים לשר האוצר, לשר התעשייה והמסחר, למנכ"ל רשות החברות הממשלתיות וליו"ר דירקטוריון כימיקלים לישראל והודיע להם, כי ההסתדרות תתנגד למכירת החברה הממשלתית „כבלי ציון" כל עוד לא הסתיים המשא ומתן עם הנציגות המוסמכת של העובדים.

הרבפלד הבהיר לנציגי הממשלה, כי אם ייעשה נסיון להעביר את השליטה כשלושת מפעלי „כבלי ציון" בשדרות, ראשון לציון ובאילת — וכן את המשרד הראשי בתל אביב לפני שיושג הסכם עם נציגות העובדים, תנקוט ההסתדרות בכל האמצעים הלגיטימיים העומדים לרשותה, עד כדי השבתת 300 עובדי החברה.

המשכים

מאות איראנים נהרגו

(סוף מעמוד ראשון)

שיראו את סרטי הווידאו, המוכיחים כי המפגינים היו אחראים לקורבנות הרבים.

האיראנים טוענים, כי עוד אלפיים איש נפצעו כאשר המשטרה פתחה באש על „תהלוכה שלווה שזכתה לפני כן לאישור השלטונות".

בהתפרצות זעם תקפו המוני מפגינים בטהראן את שגרירויות סעודיה וכווית, שרפו אותן, ורגמו באבנים את השגרירות הצרפתית. שלטונות איראן הכריזו על שלושה ימי־אבל לאומיים לזכר קורבנות מכה.

הטלוויזיה הסעודית מסרה, כי ארבעה אנשי סגל של שגרירות סעודיה בטהראן נחטפו, כאשר קיצונים איראנים השתלטו למשך זמן קצר על השגרירות. לאחר ששמעו על המהומות במכה. קריין הטלוויזיה הדגיש, כי סעודיה דורשת את שחרורם ללא דיחוי. עוד נאמר בטלוויזיה, כי סעודיה דוחה את גרסת טהראן על המאורעות במכה כדברי שקר גסים.

עצרת אחדות

משרד החוץ הזמין את מיופה הכוח הסעודי ודרש כי מבצעי הפעולה האיומה במכה יקבלו מיד עונש הולם".

סוכנות הידיעות הסעודית מסרה, כי המפגינים האיראנים במכה השתוללו, שרפו כלי־רכב, חסמו רחובות סביב המסגד הגדול והתנגשו עם עולי־רגל אחרים ועם אורחים סעודיים שבאו לשכנע אותם כי יתפזרו.

סוכנות הידיעות האירנית „אירנא" מצידה, ציטטה את דבריו של ראש משלחת עולי־הרגל האירנים, חוג'אטולאיסלם מהדי קארובי, אשר סיפר, כי משטרת סעודיה הפעילה גאזים מחניקים ופתחה באש לעבר אמבולנסים אשר פינו הרוגים ופצועים ממקום ההתנגשות. עוד מסרה „אירנא", כי משלחת ובראשה נציג אישי של חומייני, יצאה לג'דה שבקרבת מכה כדי לחקור במעשי האלימות ולהסדיר את החזרתם של המתים והפצועים.

ביום שלישי שעבר קרא המנהיג הרוחני של המהפכה האיראנית האייאטולה חומייני לעולי־הרגל במכה „להתכנס ל'עצרת אחדות' כדי להאבק למען שיחרור מן הכופרים".

איסור הפגנות

סעודיה, הנשלטת על ידי בית מלוכה מוסלמי־סוני, אסרה כל הפגנה פוליטית שהיא בעת עליה לרגל של מיליוני מוסלמים לערים הקדושות מכה ומדינה. אולם האיראנים, מוסלמים־שיעים, מאמינים בג'יהאד, המאבק הקדוש להשגת מטרות דתיות באמצעים אלימים, מדיניים או אחרים. זו היתה קריאת המלחמה של חסידי חומייני מאז הורה השאה בינואר 1979.

מנהיגי האיסלאם השיעי האיראני דחו את איסור ההפגנות מטעם ממשלת סעודיה בעת העליה לרגל והם סבורים, כי הפעולה הפוליטית היא אחד האמצעים לחיזוק הדת.

בקריאה להתנגד לאיסור על ההפגנות הפוליטיות, יצא חומייני עצמו ביום שלישי שעבר. הוא קרא לעולי־הרגל האיראנים להצטרף להפגנות המוניות, כדי להאבק „למען שיחרור מן הכופרים".

מאות־אלפי עולי רגל נמצאים עתה במכה לתפילות המסורתיות שיגיעו לשיאן מחר. המשלחת הגדולה ביותר היא מאיראן ובה 155 אלף עולי־רגל.

פריצה לחדר השגרירות

מאות אנשי משמרות המהפכה, מחופשים למפגינים, פרצו אתמול בצהריים אל חצר שגרירות צרפת הנצורה בטהראן, רגמו את הבניין באבנים ושרפו דגל צרפתי שעדיין מתנוסס על השער.

משרד החוץ בפריס הצניע את התקרית והפחית מחומרתה. הוא אישר, כי מפגינים אירנים רגמו את השגרירות באבנים בדרך להפגנה נגד ערב הסעודית.

סוכנות הידיעות האירנית דיווחה על פריצה אל חצר השגרירות. האירנים עדיין לא פרצו אל תוך בניין השגרירות, בתוכו כלואים 15 דיפלומטים צרפתים, כפי שעשו בשגרירות כווית וערב הסעודית שאותן הרסו.

חרף נסיונות להצניע מפנה־לרעה זה באלימות האירנית. פרשו את הפריצה כהחרפת הסחטנות נגד צרפת. חוששים פה שמא יסיתו את ההמון נגד צרפת. האייטולות מלבים בטהרן את הרוחות בהפגנה המונית נגד טבח עולי הרגל שלהם במכה.

אלוף גבע יחקור

(סוף מעמוד ראשון)

שהחלה ביום ששי ב־6 בבוקר, עומד קרטל הדלק שיש לו שלושה שמות של שלוש חברות הפועלות בתאום.

טיפול משפטי

הממונה על ההגבלים העיסקיים במשרד התעשייה והמסחר, זאב בלמור, פתח בסוף השבוע בחקירה בחשד להסדר כובל בלתי־חוקי בתחנות הדלק, שנסגרו ביום ששי ל־48 שעות. חקירת הממונה תתמקד בשאלה, אם החלטת ארגון בעלי תחנות הדלק לסגור אותן אינה מהווה עבירה לכאורה על חוק ההגבלים העיסקיים, בהיותו קרטל של הענף.

ממשרד המסחר והתעשייה נמסר, כי החקירה תושלם כבר בימים הקרובים ואם יימצא שנעשתה עבירה בפועל, יועבר העניין לטיפול משפטי.

קרטל גורם להפסדים

השר שחל טען, כי קרטל זה עושה כל מאמץ כדי להכשיל את הרפורמה במשק הדלק, והוא עומד להוכיח בפני כל פורום, שבגלל קרטל זה, הפסיד משק המדינה במשך 10 שנים 100 מיליון דולר כל שנה, וכאשר תבוצע הרפורמה ירוויח משק המדינה מכך 80 מיליון דולר בשנה.

שחל החליט לדחות את ביצוע הרפורמה מהיום למועד מאוחר יותר, שכן חברות הדלק הגישו את הנושא לדיון נוסף בפני הרשות הלאומית לאנרגיה — גוף המורכב מ־17 נציגים של משרדים ממשלתיים, האקדמיה, מכון ויצמן, נציגי ציבור ואחרים. בראש הרשות עומד מנכ"ל משרד האנרגיה, ד"ר נתן ארד. שחל אמר, כי אם חברות הדלק רוצות עוד דיון יהיה עוד דיון.

בורר יחיד

השר מסר, כי מינה את אלוף (מיל.) יוסף גבע, יו"ר חברת „פרוטארום" לשעבר, כבורר יחיד, לחקור מי עמד מאחורי ההשבתה ומה היו המניעים לשיבוש פעולות משק הדלק. כן יברוק גבע את ההשלכות הכספיות והמשפטיות לרבות הנזקים שנגרמו למשק על־ידי השביתה. המסקנות של הבורק יימסרו לידי הממשלה, מבקר המדינה והיועץ המשפטי לממשלה.

השר הוסיף עוד, כי לאחר שבעלי תחנות הדלק החליטו על שביתה, ניסה נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, בשיחות טלפוניות במשך יום ששי, לתווך בינו לבין בעלי התחנות. לדבריו, לא היה צורך בתיווך, שכן 100 בעלי תחנות דלק פנו אליו והודיעו לו שהם מוכנים לפתוח את התחנות מיד. אלא שלדבריו, עובדי מסופי הדלק השייכים לחברות הדלק סרבו לבצע את העבודה. הוא עצמו לא הסכים לאשר אספקת דלק מהמסופים במשך השבת והודה שהעבודה תתחיל ביום ראשון ב־4 בבוקר.

מוכן לתת יותר

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, אמר לכתב „על המשמר", כי התרשם מהשיחות עם שר האנרגיה, כי שחל מוכן להעלות את העמלות שמקבלים בעלי התחנות מעל 10 אחוז וכי השר הבטיח לו שבשבוע הקרוב תמונה ועדת־בדיקה. בה יהיו חברים נציגי משרד האנרגיה, נציגי לשכת המסחר ונציגים של ארגון בעלי התחנות, שתבדוק את נושא העמלות.

ישראל שטריקס, יו"ר ארגון בעלי תחנות הדלק, מסר לכתב „על המשמר", כי כל התחנות ייפתחו היום בבוקר. הוא מקווה שהדלק יגיע במועד ושהצרכנים יוכלו לקבל את כל תצרוכת הדלק שיזדקקו לו.

צעירי מפ"ם הביאו „צו גירוש" מביתו בנורדיה לסגן שר הביטחון מיכאל דקל

דקל סירב לקבל את הצעת הטראנספר שהובאה לו ואף קרא למשטרה ולמזכיר המושב שלו ● מזכיר צעירי מפ"ם: „המלה טראנספר יוצרת צמרמורת"

מאת כתבת „על המשמר"

10 מצעירי מפ"ם הפגינו שלשום אחה"צ ליד ביתו של סגן שר הביטחון, מיכאל דקל, במושב נורדיה כמחאה על התבטאויותיו האחרונות.

צעירי מפ"ם הגיעו למושב בשלוש משאיות וכלי רכב פרטיים, כשבידם „צו גירוש" המחייב אותו להתפנות מרצונו החופשי בתוך 72 שעות. הצעירים דפקו על דלת ביתו של דקל והגישו לו את הצו.

דקל אמר להם, כי זהו בית פרטי וביקש מהם לעזוב את המקום.

הצעירים תלו על המשאיות כרזות ועליהן סססמאות כמו „דקל חברה להובלות, העברות וטרנספרים בע"מ".

אחר־כך, בחצר ביתו של דקל, קראו המפגינים את נוסח הצו, בו נאמר בין השאר: „נוכח הצפיפות הגוברת בארצנו ומאחר שבהופעתך האחרונה הפגנת, כי אתה משוכנע, שאין כל קושי להיעקר מבית ומולדת וכיוון שהנך מהווה מעתה איום גלוי, לא רק לשלמותה של ישראל אלא גם לדמותה הדמוקרטית, מוצא בזאת נגדך צו גירוש ואתה רשאי לבחור לך לטרנספר הפרטי שלך ארץ בחירה חדשה ובכלל זה גם בעבר השני של הירדן".

מזכיר צעירי מפ"ם, אילן גילאון, אמר, כי הם באו לביתו של סגן השר, כדי להמחיש ולהזכיר למי שצריך, מה פירושו של טרנספר. „מלה זו יוצרת צמרמורות ומקומה לא יכירנה בתודעה הציבורית של ישראל ובוודאי היא בלתי אפשרית, בגלל הזכרון הקולקטיבי, ששומר העם היהודי בחובו.

נמסר כי דקל הזמין את המשטרה ואת מזכיר המושב שדרש מהמפגינים להתפנות.

המשאיות גויסו מגעש, מעברות, עין שמר ועין השופט.

„מגרשיו של דקל" מול ביתו שבמושב נורדיה, אתמול בהפגנת צעירי מפ"ם (תצלום: יפפא, יוסי אלוני)

החום הכבד והזפת הלוהטת הורידו לטמיון את הילולת האר"י הקדוש

מישהו נתן הוראה לזפת בחום הכבד של יום ה' את הדרך המוליכה לקבר האר"י הניצב במקום 400 שנה ● אחת התוצאות: נזק כבד לרצפת השיש מן המאה ה־16

כיצה טובענית של זפת רותחת קידמה את האלפים שבאו בסוף השבוע להילולת האר"י הקדוש בצפת, ר' יצחק לוריא.

עבודות זיפותו של הכביש המוביל לקברו של האר"י ולבית הכנסת הקרוי על שמו, נעשו משום מה בשיא החום בשעות אחה"צ, ערב ההילולה שאמורה היתה להיערך ביום חמישי בצהרים. מפאת החום, נשטפה הזפת מהכביש למדרגות המובילות לקבר ולמקווה האר"י וגרמה לעוגמת נפש לאלפים שהגיעו, וכן נזקים שאינם ניתנים לתיקון.

האלפים שורכו בזפת נכנסו לאחר־מכן לרחבת הקבר, לבית הכנסת העתיק הקרוי על שמו ולמקווה האר"י, וטינפו את המקומות הללו בזפת. כן טונפה ריצפת שיש בת 400 שנה בבית כנסת האר"י וריצפת שיש במקווה האר"י, שהותקנה רק לאחרונה.

גבאי בית כנסת האר"י, יוסי רהן, אמרו, כי מפאת הנזקים, תהיה זו הפעם הראשונה מזה 400 שנה שלא יתקיימו במקום תפילות שבת.

כמה מהחוגגים החליקו על הזפת ואף לכלכו את בגדיהם. כמה מהם הודיעו כי יגישו תביעות משפטיות נגד מבצעי העבודה הבלתי־אחראית דווקא ערב הילולת האר"י, גדול מקובליה של צפת.

ראש המועצה הדתית בצפת, בני עמר, הביע צער על המקרה ואמר, כי העבודה לא נעשתה מטעם המועצה הדתית ולא תואמה עימה. „כשהגעתי לחגיגות לא ראיתי את אשר קורה, פשוט ברחתי מהמקום כדי שאיש לא יראה אותי. זה חוסר אחריות ונזק לדורות, מה שנעשה שם" — טען. עובדי עיריית צפת עמלו במשך כל יום ו' לפזר חול על הזפת, אולם מפאת החום גם פעולה זו לא עזרה והדורכים על החול שקעו שוב בזפת.

(עתים)

בנק הפועלים יתן שירותי ייעוץ כלכליים לשכירים בנושאי תכנון תקציב המשפחה

מאת כתבנו לענייני עבודה

המחלקה לרווחה ועבודה בהסתדרות מתכננת פעולה מקיפה של מתן שירותי ייעוץ כלכליים לעובדים בנושא של תכנון תקציב המשפחה ובאמצעות יועצים מקצועיים של בנק הפועלים.

יו"ר המחלקה לרווחה ועבודה, חברת הוועדה המרכזת שרה ספקטור אמרה ביום העיון, כי תפקידה של ההסתדרות בטיפול בעובדים הינה לא רק להילחם על הסכמי שכר נאותים, אלא גם לתת לעובד כלים וידע להשתמש בשכרו בצורה היעילה ביותר.

כבר בסוף השבוע קיימה המחלקה יום עיון בנושא קבלת החלטות לעובדים שכירים, שבמהלכו נבדקו זוויות ההתנהגות הכלכלית של עובדים שכירים ונמסרה אינפורמציה הקשורה לקבלת החלטות בתחומים כלכליים שונים.

יום העיון התקיים בשיתוף בנק הפועלים שממלא מקום יו"ר הנהלה שלו, משה אולניק, ציין את שליחותו המיוחדת של בנק הפועלים בקרב צבור השכירים במדינת ישראל.

יום העיון הוא פעולה ראשונה בסדרה במסגרת פרוייקט רחב מימדים שיבוצע שנה הבאה במקומות עבודה שונים ברחבי הארץ.

תכן הנפקות (1987) בע"מ —

הודעה על תוצאות המכרז השני בהצעה שבתשקיף

על פי תשקיף מיום 22 ביולי 1987, הוצעה לציבור בדרך של מכרז, סדרה של אגרות חוב, רשומות, על־שם, 1995–2003 (סדרה 1) בערך נקוב כולל של 39,520,000 ש"ח.

מחצית מאגרות החוב הוצעו לציבור במכרז השני שהתקיים ב־30 ביולי, 1987. במכרז זה הוצעו אגרות החוב במחיר מינימלי של 91% מערכן הנקוב.

עד לסגירת החתימות, נתקבלו מהציבור 317 בקשות בערך נקוב כולל של 37,347,300 ש"ח, דהיינו, חתימות יתר של כ־פי 1.9. לפיכך דחתה החברה בקשות לאגרות חוב בערך נקוב כולל של 17,587,300 ש"ח.

מחיר המכירה, במכרז השני, נקבע ל־97% מערכן הנקוב של אגרות החוב.

במחיר העולה על מחיר המכירה נתקבלו 99 בקשות בערך נקוב כולל של 15,675,000 ש"ח. בקשות אלו נענו במלואן.

במחיר הנמוך ממחיר המכירה נתקבלו 176 בקשות בערך נקוב כולל של 16,430,600 ש"ח. בקשות אלו לא נענו.

במחיר השווה למחיר המכירה נתקבלו 42 בקשות בערך נקוב כולל של 5,241,700 ש"ח. בקשות אלו נענו במלואן לחוציא בקשת אחד החתמים שהזמין 10% מאגרות החוב המוצעות בהתאם לסעיף 3.3.2 בתשקיף, אשר קיבל 41.46255% מבקשתו.

החברה מודה לציבור על היענותו

אחרי שבעלות בריתה באירופה סירבו להצטרף ליוזמה:

שולות מוקשים קטנות ששירתו בווייטנאם יוצאות בשליחות ארה"ב למפרץ הפרסי

הן דומות לספינות דיג ונופש, אורך כל אחת מהן — פחות מ־20 מ' והצוותים מונים ששה אנשים

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — צי ארה"ב החליט לשלוח כמה כלי שיט קטנים למפרץ הפרסי, לשליית מוקשים, לאחר שנכשלו מאמציה של ארה"ב לזכות בסיוע של בעלות בריתה האירופאיות.

ברשות ארה"ב שבע שולות־מוקשים, שאורכה של כל אחת מהן פחות מ־20 מ', והן מאויישות בצוותים של ששה אנשים. הן דומות לספינות דיג ונופש ושימשו לפינוי מוקשים מנהרות וייטנאם.

מומחים לפינוי מוקשים סבורים, שהתאמתן למפרץ הפרסי מוגבלת ביותר. פקידיהם בצי האמריקני מסבירים, כי „זוהי הברירה הטובה ביותר מבין מספר ברירות גרועות". בצי ארה"ב רק שלוש שולות מוקשים בשירות פעיל מתקופת מלחה"ע השנייה והן מתאימות לחציית אוקיינוסים.

הן אינן נחשבות כמתאימות לפעילות במפרץ הפרסי, כיוון שהן מיושנות ויעבור זמן עד שיגיעו לשם.

במדינת צפון־קרוליינה נשלמת והולכת בניית שולות מוקשים חדישות, באיחור של שנתיים. מנהל הפרוייקט אמר אתמול, כי הצי מצפה „בלי נדר" להכניסן לשירות פעיל בספטמבר הקרוב. עד אז תיאלץ ארה"ב לאלתר פתרונות שונים. שככל הנראה לא יוכלו לתת תשובה מלאה לצרכים.

קודם לכן נמסר, כי ראשי המימשל נדהמו נוכח החלטת בריטניה ואיטליה שלא לשלוח שולות מוקשים למפרץ הפרסי כחלק מכוח משימה משותף עם האמריקנים.

רשמית, לא הגיב המימשל האמריקני על הודעת ממשלת בריטניה מיום שישי, כי אין היא מוכנה לשלוח שולות מוקשים למפרץ, אולם מדינאים בצמרת השלטון ביטאו באוזרח פרטי את הזדעזעותם נוכח סירובה של בת הברית הנאמנה ביותר של ארה"ב לסייע לה, מה עוד שלפני כן נתקבלו סימנים חוקים מלונדון כי סיוע כזה יינתן.

משרד החוץ הבריטי הודיע ביום שישי על סירובה של בריטניה לשגר שולות מוקשים, באומרו כי בריטניה מוכנה לפעול בעניין זה במישור הדיפלומטי.

בעקבות זאת נמסר, כי גם איטליה גרמניה וצרפת לא ישתפו פעולה.

איסור על ייצוא חומרים לייצור נשק כימי

מאת דליה רפאל

וושינגטון. — דובר מחלקת המדינה, הודיע אתמול, כי ארה"ב אוסרת על יצוא של שמונה סוגי חומרים כימיים, המשמשים לייצור נשק ללוחמה־כימית־לאיראן, עיראק וסוריה. זאת בנוסף לשמונה סוגים אחרים, שכבר אסורים בייצוא למדינות אלו.

„אנו מאמינים, שאיראן עיראק וסוריה מבקשות להשיג חומרים אלה במדינות המערב, כדי להשתמש בהם לייצור נשק כימי," אמר הדובר רדמן.

החשוד ברצח ראשיד כראמה נעצר בשוודיה, שם ביקש מקלט מדיני

אלי סאליבי עבד כטכנאי מטוסים בבסיס „אדמה", משם המריא מסוקו של ראש ממשלת לבנון ואח"כ נעלם, נמלט לקפריסין ומשם לשוודיה

שטוקהולם. — אורח לבנוני בן 25 נעצר אתמול במחנה פליטים בשוודיה, בחשד של רצח ראש ממשלת לבנון ראשיד כראמה.

דובר המשטרה בעיר מוטאלה, במרכז שוודיה, מסר, כי האיש נעצר והועבר מיד לשטוקהולם לחקירה על ידי משטרת הביטחון.

כראמה נרצח ב־1 ביוני השנה, כאשר מטען חומר נפץ התפוצץ במסוק שבו טס מטריפולי בצפון לבנון לביירות. המטען הונח מתחת למושבו של כראמה.

דובר המשטרה אמר, כי החשוד, שבא לשוודיה מקפריסין וביקש מקלט מדיני לפני חודש בערך, ישן כאשר באו שוטרים למחנה הפליטים ועצרו אותו. „שמנו אזיקים על ידיו ולקחנו אותו אתנו ללא בעיות", אמר דובר המשטרה.

הרדיו השוודי ציטט מקורות משטרתיים שאמרו, כי העצור הוא נוצרי־מרוני. הוא עבר כטכנאי מטוסים בבסיס תעופה „ארמה" באיזור הנוצרי צפונית־מזרחית לביירות, שם היה בסיס המסוק של כראמה.

כמה ימים לאחר הרצח, נעלם האיש מבסיס „אדמה", אף על פי שהאיזור נחסם על ידי כוחות הביטחון, ונמלט לקפריסין. שם הצטרף לקבוצת לבנונים שביקשו מקלט מדיני בשוודיה.

מניירות נמסר, כי צוות צבאי לבנוני עמד לצאת בימים הקרובים לשוודיה, כדי לבקש את הסגרתו.

מקורות בביירות אמרו, כי החשוד הוא טוראי אלי לואיס סאליבי. (רויטר, עתים וע"צ)

גידול סרטני קטן הורד מאפו של רונלד רייגן

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וואשינגטון. — גידול קטן של סרטן העור הוסר אתמול מקצה אפו של הנשיא רייגן. הניתוח בוצע ע"י מנתחים צבאיים במרכזו הרפואי של הצי ליד וואשינגטון.

הנשיא חזר לבית־הלבן לאחר שהות של כארבע שעות בביה"ח. הניתוח עצמו ארך כשעתיים.

דובר הבית הלבן הסביר, שהמנתחים סילקו שתי פיסות עור מאפו של רייגן, בעובי כולל של 12 מ"מ.

בדיקה של הפיסה השניה העלתה, שהעור נקי מתאים סרטניים והתהליך הושלם. המפצע נתפר ע"י מנתחים פלסטיים בכ־20 תפרים, לאחר שהחליטו לא להסיר עור מאחורי אוזנו של הנשיא. להשתלה על אפו, כיוון שהחתך היה קטן. זוהי הפעם השלישית, תוך שנתיים, שרקמה סרטנית הוסרה מאף הנשיא.

מומחים מסבירים, שהופעתו־מחדש של סרטן העור שכיחה למדי בעיקר על פניהם של אנשים בעלי עור בהיר, השוהים זמן רב בשמש. אם אין מטפלים בתאים סרטניים כאלה, במשך שנים, הם עלולים להתפשט לאזורים הסמוכים בגוף, אפילו לעצמות. אך אם הם מתגלים בשלבים הראשונים, כמו במקרה של הנשיא, קל להסירם.

מאז שהוסר מאפו הגידול הראשון ב־1985, מקפיד הנשיא למשוח את פניו בתכשירים המונעים חדירת קרני־שמש.

כ־40,000 אמריקנים מקבלים טיפול דומה, מדי שנה, ורופאים מעריכים שלפחות מספר דומה של נפגעים מסרטן העור, אינם מקבלים טיפול.

משרד המסחר האמריקני מאשים: רשת „סייפוויי" משתתפת בחרם הערבי

רשת המרכולים הגדולה איננה רוכשת מוצרים מחברות המופיעות ב„רשימה השחורה" עבור חנויות בסעודיה ובכוויית

מאת דליה רפאל, כתבתנו בארה"ב

וואשינגטון. — רשת המרכולים האמריקנית „סייפוויי", מהגדולות בארה"ב, נוטלת חלק בחרם הערבי נגד ישראל, בכך שאיננה רוכשת מוצרים מחברות המופיעות ב„רשימה השחורה" של החרם, עבור חנויות שלה בסעודיה וכוויית.

בבעלות הרשת 1,719 חנויות בארה"ב, מהן 114 באזור וואשינגטון.

המחלקה למלחמה בחרם הערבי במשרד המסחר האמריקני מאשימה את הרשת ב־449 עבירות על החוק האמריקני, האוסר השתתפות בחרם הערבי נגד חברות הסוחרות עם ישראל. וויליאם סקירמור, מנהל המחלקה, אמר כי מנהלי הרשת פעלו ע"פ הוראות של בעלי הסופרמרקטים בסעודיה וכוויית.

הרשת צפויה לקנס של עד 10,000 דולר על כל עבירה, אם תימצא אשמה, בסך כולל של 4.5 מיליון דולר.

החוק האמריקני, שהתקבל לפני 10 שנים, (הידוע בשם „תיקון ג'קסון"), אוסר על חברות אמריקניות להיכנע לחרם הערבי, ולספק מידע כלשהו לנציגי ועדת־החרם על מסחרן עם ישראל. „סייפוויי" מואשמת בהפרת שתי תקנות אלו.

דובר של הרשת, במשרדיה הראשיים בקליפורניה, דחה את ההאשמות כ„כזב מוחלט" והוסיף כי „כל שעשתה 'סייפוויי' היה לספק ללקוחותינו במזה"ת, ע"פ בקשתם, את שמות יצרני המוצרים שאנו מספקים להם..."

ממשלת בריה"מ תרשה לאזרחיה לצאת לטיולים פרטיים במערב

מוסקווה. — הממשלה הסובייטית תרשה כנראה בקרוב לאזרחיה לבקר באורח פרטי במערב — מסר דובר סובייטי בקונגרס האירופי לבטחון ושיתוף־פעולה.

הדובר, ולאדימיר קארטאשקין, אמר, כי הממשל הסובייטי שוקל הקמת סוכנות נסיעות נפרדת משלטונות „אוביר" המוציאים אשרות נסיעה. בצורה זו יוכלו אזרחים פרטיים לבלות חופשה בחו"ל.

„כל אזרח סובייטי שירצה לצאת למערב ולבקר במדינה כלשהי, אתר היסטורי או מקום שיש לו עניין מיוחד לבקרו, יוכל לבוא למשרד זה ולקבל רשות יציאה", אמר.

כיום רשאים תושבי ברית־המועצות לבקר בחלק מארצות המערב רק אם יש להם קרובים שם, או אם הם מצטרפים לטיול מאורגן.

בדרך כלל צריכים היוצאים לחו"ל להוכיח עבר טוב הן במפלגה הקומוניסטית והן במקום העבודה.

(רויטר־עתים וע"צ)

תקוות הגומי

אלו שני תצלומים מסרט הפרסומת הראשון לקונדומים שודר אמש ברשת הטלוויזיה העצמאית בכל רחבי בריטניה. הפרסומת בת 40 השניות מטעם „דורקס" הראתה זוג נאהבים והיא הזהירה אותם מסכנות האידס, סרטן באברי המין ומילד לא רצוי. כשברקע התנגן לו שיר פופולארי „שלטון האהבה". שחקני צמרת – דייוויד קורטי (23) וג'וין סנואודן (22) כיכבו בסרטון. בתמונה למטה נראה עיתון מושלך על אם הדרך הבוצית. כותרת העיתון מכריזה: „איידס. האם האהבה יכולה להתקיים?"

(תצלום: אי.פי)

ברנבוים ינהל את האופרה החדשה בפאריס

פאריס. — המנצח הישראלי דניאל ברנבוים, התמנה לתפקיד המנהל האמנותי של „אופרת הבסטיליה" בפאריס, המתכוונת להתחרות באופרת „מטרופוליטן" של ניו־יורק וב„לה סקאלה" של מילאנו.

ברנבוים, בן 44, מנצח היום על תזמורת פאריס, ויוסיף להחזיק בתפקיד זה גם בעתיד.

„אופרת הבסטיליה" תחנך ב־14 ביולי 1989, לציון מלאת מאתיים שנה ל„יום הבסטיליה", ממשלת צרפת מתכוונת להזמין לפתיחת האופרה את מיטב כוכבי האופרה בעולם, ונתנה לברנבוים „יד חופשית" להרכבת התוכניות.

הצ'יצ'ולינה הביאה את השדיים שלה לאתונה

אתונה. — כוכבת סרטי הפורנו האיטלקים וחברת הפרלמנט אילונה סטולר, הידועה בכינויה „צ'יצ'ולינה", הצדיקה את המוניטין שיצא לה, כאשר חשפה את החזה עם הגיעה לנמל התעופה של אתונה. הבלונדינית בת ה־37, ילידת הונגריה, חברת המפלגה הרדיקלית האיטלקית, חשפה את שדיה לפני העיתונאים הנלהבים של יוון בעת שעמדה על כבש המטוס.

צ'יצ'ולינה באה לביקור פרטי ביוון, שם תשתתף בחגיגות מלאת שלוש שנים לחברת סרטים יוונית. (רויטר, עד"ר וע"צ)

שווייץ ממליצה לאזרחיה לא לטוס לביירות

מאת יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

ז'נבה. — המשרד לבטחון המדינה בברן ממליץ לאזרחי שווייץ לא לטוס לביירות. „הנוסעים ללבנון צריכים להיות מודעים להגברת הסיכון להיחטף", נאמר בהודעת המשרד.

השלטונות מאמינים, שהמכונית „פג'ו 504", שהתפוצצה בשבוע שעבר כ־150 מטר משגרירות שווייץ בביירות אכן היתה מיועדת לה. עוד מספר ימים תועבר השגרירות לחלקה הנוצרי של העיר. מהשגרירות עצמה יצאה אתמול קריאה לאזרחים השווייצרים לעבור אף הם להתגורר בחלק הנוצרי של ביירות.

גוטמן מישראל ניצח בתחרות אמני שחמט

מאת יוסף אלפרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

ז'נווה. — האמן הבינלאומי הישראלי, לב גוטמן, זכה בתחרות השחמט לאמנים של בייל, בצברו 9 מתוך 11 נקודות, ובהקדימו את האמנים סנפיק מפולין ושובה מרומניה.

בפסטיבל השחמט המסורתי של בייל השתתפו 1110 שחקנים מדרגות שונות. מנצח התחרות הראשית, של רבי־האמנים היה השחקן היהודי הסובייטי, בוריס גולקו, שלאחר שהות בארץ היגר לארצות הברית.

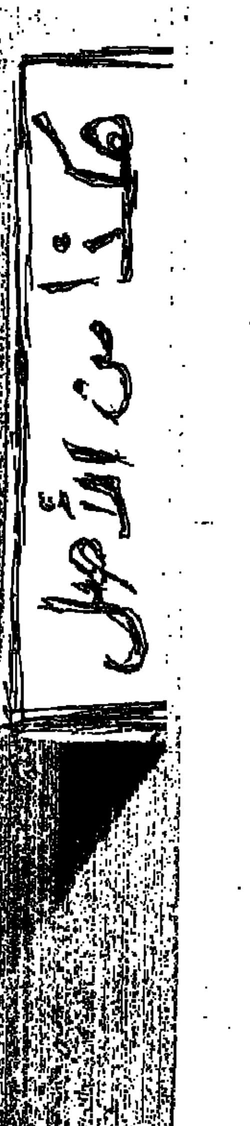

עם הראש בקיר

להיכן מריץ פרס את המדינה, את המערך ואת עצמו? למרות שחוק „פיזור הכנסת — גם אם יעבור בקריאה טרומית — ייתקע בוועדת החוקה, ולמרות ששום מפלגה אינה מעוניינת בבחירות — הוא מטפס על קירות חלקים

מאת מוטי בסוק

אין שום סיכוי להקדמת הבחירות. הפעם שמעון פרס באמת מטפס על קירות חלקים. מפליא כיצד סיעה שלמה של ארבעים ח"כים, כולל אנשים נבונים כמו רבין, שחל, בר־לב ונבון, מצטרפת למנהיגה בטיפוס אל הבלתי־אפשרי.

פיזור הכנסת לפני תום מועד כהונתה יכול להעשות רק באמצעות חקיקה. במקרה שלנו, מדובר בהצעת חוק פרטית, בניגוד להצעה ממשלתית. הצעה פרטית, על מנת שתהפוך לחוק, חייבת לעבור ארבע קריאות — טרומית, ראשונה, שניה ושלישית.

לסיום מושב הקיץ של הכנסת, נותר עוד יום ישיבות בודד, יום רביעי הקרוב. אם המערך מעוניין באמת ובתמים בהקדמת הבחירות, ולא בהצגת „כוח", הוא יצטרך להעביר את חוק הקדמת הבחירות, ביום רביעי, בארבע קריאות.

אחרי שחוק מתקבל בקריאה טרומית במליאת הכנסת, שם המערך מסוגל תאורטית לגייס רוב, הוא עובר לאחת מוועדות הכנסת. בכל הוועדות יש לגוש הליכוד יתרון מספרי. במקרה שלהלן, תועבר הצעת החוק, לוועדת החוקה חוק ומשפט. בראש ועדה זו עומד עו"ד אליעזר קולס מהליכוד (ליבראלים). בוועדת החוקה יש לליכוד — ש"ס — התחיה — מפד"ל (שאקי) רוב ברור של שמונה ח"כים מול שישה לגוש המערך.

חוק פיזור הכנסת, גם אם יעבור ביום רביעי את הקריאה הטרומית, ייתקע אפוא בוועדת החוקה חוק ומשפט.

אז להיכן מריץ פרס את המדינה, את המערך ואת עצמו?

בנוסף על ההיבט התחוקתי, קיים גם ההיבט הפוליטי והאישי. איזה אינטרס יש למפ"ם, שינוי, המתקדמת, חד"ש, ואפילו המערך ויר"צ ללכת לבחירות? איזה אינטרס יש לזק אמיר, יצחק פרץ (מהמערך), דב בן־מאיר, אפרים שלום, שלמה עמר, זיידן עטשי, מוחמד מיערי ואחרים, לקצר את הקריירה הפוליטית שלהם בכמעט שנה וחצי?

פרס. למה?

הרי מי שחשב כי הכנסת אינה המגרש שלו, כמו מורל'ה בראון מיר"צ, הסיק מסקנות בלי עזרתו של פרס, והלך הביתה מזמן.

בקיץ 1987 אין לשום מפלגה אינטרס להקדים את הבחירות. הסקרים אינם מחמיאים למערך. „שינוי" מלקקת את פצעי וירשובסקי בתקווה למרכז ליבראלי חדש וחזק, מפ"ם מקווה כי שנה נוספת על רגליים עצמאיות תגדיל את כוחה בקלפי. מלחמת העסקנים נמשכת.

רמז לתחושות „שותפים", יכול היה פרס לשמוע ביום רביעי שעבר בכנסת. שלושה ח"כים ערבים — מוסלמים — ותד, מיעארי וזיאד — הודיעו כי לא יבואו ביום רביעי הקרוב לכנסת. הסיבה? חג הקורבן.

אז כיצד מגיעים האדונים פרס וברעם לשישים ואחד ח"כים?

שר החוץ הוא פוליטיקאי מאוד משופשף. הוא בוודאי מכיר לפני ולפנים את כל הנתונים והעובדות הללו. ובכל זאת, דופק את הראש בקיר. למה?

אף לא דולר אחד פחות

מאת דליה רפאל, וושינגטון

השבוע נהדף בקונגרס נסיון לקצץ בסיוע הצבאי לישראל. לפחות לפי שעה. ככל שהלחצים התקציביים הפנים־אמריקניים גדלים, חלקה היחסי של ישראל בעוגת סיוע החוץ הופך בולט יותר לעין.

יו"ר תת־ועדת ההקצבות של הקונגרס לפעולות חוץ, דייוויד אובי (דמוקרט מוויסקונסין) עמד בראש הנסיון. הצעתו היתה להקטין את הסיוע הצבאי לישראל ומצרים בשני אחוזים. מבחינתה של ישראל, המדובר היה כ־36 מיליון דולר. שהם שני אחוזים מ־1.8 מיליארד הדולר. הסכום המוצע על־ידי הממשל לשנת התקציב האמריקנית 1988, שתתחיל ב־1 באוקטובר.

לדייוויד אובי ביקורת קשה וארוכת ימים לגבי תכנית הסיוע לישראל ויחסו אל השדולה הפרו־ישראלית בוושינגטון „קרבי" מאד. את הצעתו העלה כפתרון למצב רגיש במיוחד אליו נקלע בתהליך ההקצבות של סיוע־החוץ האמריקני. התהליך מורכב ומסובך למדי. הכנתו מאפשרת הבנה טובה יותר של זכויותיה המיוחדות של ישראל במסגרתו, הביקורת ואפילו הקנאה שהן מעוררות.

כל המדינות הנהנות מסיוע אמריקני, פרט לישראל, מקבלות את הסיוע הצבאי כהלוואות. ישראל מקבלת אותו כיום כמענק (כמו גם הסיוע האזרחי), אך עדיין חייבת ומשלמת כספים לארה"ב בגין הלוואות משנים קודמות. חשוב לציין, שמעולם לא איחרה ישראל בתשלום כלשהו של חובותיה.

קרן ערבויות

באחריותו של חבר־הקונגרס אובי נמצאת קרן ערבויות להלוואות, למקרה שמדינות מאחרות או נמנעות מלשלם את חובותיהן. תיאורטית, תשלומי חובות קודמים אמורים להספיק לכיסוי תשלומים חדשים הנדרשים מהקרן. במציאות, התרוקנה הקרן כתוצאה מאיחורים בתשלומים של מדינות שונות, בעיקר תורכיה ומצרים. כמו גם נסיונותיהן של מדינות לפרוס את חובותיהן מחדש.

הבעיה עליה נטוש הוויכוח היא כיצד למלא את החסר בקרן. כוונת רעיונו של אובי היתה לתת תשובה לבעיה. בתרגיל חשבוני שערך ניסה להציג את 36 המיליונים שיקוצצו מישראל כ־700 מיליון שיתווספו לקרן. הכיצד? כאן דרוש הסבר נוסף.

תהליך תיקצוב הסיוע מורכב משני אלמנטים: ההרשאה התקציבית וההוצאה התקציבית למעשה לשנה. לגבי ישראל השניים חד המה. אותו סכום שמאשר הקונגרס בשנה מסויימת גם עומד, כולו, לרשותה להוצאה באותה שנה. לא כך הוא לגבי רוב שאר המדינות. בדרך־כלל מאושרים תקציבי הסיוע לפרוייקטים רב־שנתיים. בפועל, ההוצאה בשנה הראשונה של תכנית רב־שנתית היא קטנה ביותר. למשל, אם המדובר בבניית סכר, תוקדש השנה הראשונה לעריכת בדיקות גיאוגרפיות וכדאיות. רק בשנים הבאות יגדלו ההוצאות, בהתאם להתקדמות הפרוייקט.

לפי שעה נכשל נסיונו של איש־הקונגרס דייוויד אובי — המפגין יחס „קרבי" כלפי השדולה הפרו־ישראלית בוושינגטון — לקצץ 36 מיליון דולר מהסיוע לישראל ■ המלה האחרונה טרם נאמרה

ההוצאה הממוצעת לשנה הראשונה של תכניות רב־שנתיות כאלו מוערכת בתקציב סיוע החוץ האמריקני בחמישה אחוזים. לפי יחס זה, אם היה מצליח אובי בקיצוץ 36 מיליון דולר מישראל, היה משחרר 36 כפול 20 (5%), שהם 700 מיליון דולר, לטובת קרן הערבות להלוואות, לפחות על הנייר.

בלון ניסוי

כך גם הציג את הרעיון כשניסה למכור אותו במסיבת עתונאים שכינס בתחילת השבוע. בנוסף להצגת הרעיון, שימשה לו הפגישה עם הכתבים והתגובות עליה גם „בלון ניסוי" לבדיקת הלך הרוחות „על הגבעה". במהלכה גם תקף את איפ"אק, השדולה הפרו־ישראלית החזקה והפעילה מאד בקונגרס, שריכזה מאמץ ניכר להכשיל אישור ההצעה בתת־הוועדה.

גם הממשל (משרד החוץ, האוצר, אגף התקציבים בבית הלבן), התנגד בכל תוקף לקיצוץ. בטענה שאיננו מוכן להפוך את הסיוע לישראל, או מדינה כלשהי, לבן־ערובה לכשלונה של מדינה אחרת לשלם חובותיה.

לבעיית קרן הערבויות להלוואות מציע הממשל פתרונות שונים.

כשהתכנסה תת־הוועדה לדון בנושא, לא העלה אפילו אובי את הצעתו לקיצוץ, ככל הנראה כתוצאה ממה שלמד על סיכוייו לזכות באישורה. ביום ד' שעבר אישרה תת־ועדת ההקצבות, בראשותו, את „חבילת" סיוע החוץ לשת"א 1988, בסכום כולל של 13.2 מיליארד דולר, מבלי שנפל מראשה של ישראל אפילו דולר ירוק אחד.

אובי הביע את מורת רוחו מהמו"מ עם הממשל והאשימו שאיננו דבק בתקנות התקציביות (גראם־רודמן), כיוון שהתנגד לקיצוץ. החבילה ה„משריינת" לישראל סכום של 3 מיליארד דולר (סיוע צבאי ואזרחי יחד), 2.1 מיליארד למצרים, וסכומים קטנים יותר לפקיסטן והפיליפינים, לא נפגעה. תם ולא נשלם.

„החבילה" עדיין צריכה לעבור את אישורן של ועדות בבית־הנבחרים ובסנט, בתהליכים מקבילים למעשה. אם יאשרו חבילות שונות בתוכנן, יצטרכו למצוא פשרה ביניהם ורק אחר־כך יגיע תורו של הנשיא לחתום.

תחנות נוספות

בכל אחת מהתחנות עלולות לעלות הצעות לקיצוצים והגבלות שונות. אולם ההערכה הכללית, בחוגים המקורבים לעניין הישראלי, היא ש„מכשול אובי" היה הרציני שבהם. הצעתו של אובי הופיעה כתוצאה משילוב של מספר גורמים:

● קושי רציני ואמיתי של הקונגרס לספק את צרכי סיוע־החוץ, במסגרת תקרת הסיוע המצומצמת מאד, על פי דרישות חוק גראם־רודמן. במסגרת תקרה זו, הסכומים המוקצבים לישראל ומצרים יחד, ושהם „משוריינים", מהווים כשני שלישים מכלל הסיוע הבטחוני וכ־40% מכל סיוע החוץ האמריקני. לאחר שריון סכומים אלה יהיה צורך בצמצום הסיוע הבטחוני לשאר מדינות העולם בי־67%, לעומת הבקשה שהגיש הממשל לקונגרס. כיוון שהסכום הכולל אינו ניתן להגדלה.

● קשייהן של מדינות רבות לעמוד בתשלום חובותיהן לארה"ב.

● הלך רוחות משתנה ונטייה גוברת בקונגרס לפעול לחלוקה שווה יותר בתוך מסגרת סיוע החוץ. נטייה שתגבר ותלך, ככל שיגברו הלחצים התקציביים ואי יכולתן של מדינות שונות לעמוד בעומס החובות.

גם אם לא ייפגע הסיוע לישראל בכל שלב משלבי אישורו, עדיין עלול להפגע כתוצאה מחוק גראם־רודמן. אם לא יצליח הקונגרס לעמוד במסגרת התקציבית שקובע החוק, יפעיל קיצוץ אוטומטי „מקיר לקיר", כפי שקרה גם בשנה שעברה. קיצוץ שכתוצאה ממנו "התנדבה" ישראל להחזיר כ־51 מליון דולר מהסיוע האזרחי, לאחר שכבר היה בידיה, והסיוע הצבאי קוצץ במסגרת הכללית.

הלקח החשוב שניתן ללמוד מ„תרגיל אובי", כמו מנסיונות קודמים הוא, שההסתמכות הרבה כל־כך של ישראל על הסיוע האמריקני עלולה להיות בעוכריה, אולי מוקדם יותר ממה שנדמה.

תקדים מסוכן של פגיעה בסיוע, נהדף הפעם. איש אינו יודע ואיש אינו מבטיח עד מתי.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

על הפרץ

אלף כבאים לא יצליחו לשקם [...] (צילום: ירון קמינסקי)

יער של גחלים

מאת בצלאל עמיקם

„שריפות אינן פורצות, א[...] נגרמות" — חורצים היעו[...] פסוקים בעצב. אמת מרה זו [...] אלינו בשבוע החולף ברמות [...] גזעי עצים עשנים וגחלים לוחש[ות] במקום בו יממה קודם־לכן, עמד י[ער] מוריק — שולט עכשיו כתם [...] בעין החלודה. יער נוסף גווע. [...] ויוסי מרענן — נבחוד.

אויבי היער הגדולים הם המט[...] הולכי על שתיים. הללו לוטשים [...] חומדת על איי הירק, משחיתים [...] עצים ומציתים בהם אש. אומרים כי [...] המספרים היא יבשה. כשמדובר [...] יער נשמעים המספרים עגומים: ב[...] פרצו 730 שריפות יער. הנזק — [...] אלף דולר. 1984 — 908 שריפות [...]

ממה שהיה פעם שמורה מוריקה יפה ומרעננת נשאר כתם חום. ● עוד יער מת במונחים כספיים: מיליון דולר עלו השנה בלהבות

והיקף הנזק חצי מיליון דולר. [...] מוקדם עויין למנות את מספר השריפ[ות] אך הנזק מוחשי. 2 מיליון דולר [...] בלהבות. אולם האם ניתן לאמוד ער[ך] יער במונחים דולריים?

השריפות בישראל אינן נגרמות [...] ידי תופעות טבע כגון ברק. הג[ורם] האנושי הוא מקור הבעיות, בין אם [...] בהזנחה או בהצתות מכוונות. כ־85% [...] מהשריפות אמנם אין עדות [...] לסיבתן, אך ההנחה היא שהן תוצאה [...] רשלנות כגון השלכת סיגריה בוערת, [...] מטרקטור, אימונים באש חיה של יח[...] צה"ל והצתות זדוניות.

לפני ימים אחדים הצליח טייס [...] עם מטוסו מעל חלקות יער. לה[...] במציתי יערות והביא ללכידתם. [...] כאלה נדירים. דובר הקרן הקיימת, [...] אנגל, סיפר כי דלקות היער בהרי י[...] פרצו בארבעה מוקדים, במועדים סמוכים, ועמוק בתוך השטח. הוא סבור כי היתה זו יד מכוונת שמטרתה היתה לפגוע ביער ולהשחיתו. לא תמיד ניתן לאתר את סיבת השריפה לפעמים מתגלה בשטח פח דלק מרוקן או לפיד כבוי.

איפה הנאמנים

השנה היתה שנת ברכה משופעת גשם. בעקבות החורף הגשום, גדלה צמחיה עבותה בשולי היערות ובשדות. בעונת החורף צמחיה יבשה זו נדלקת בקלות וקשה לכבותה. סכנת שריפות היער גדולה בעונת הקיץ היבשה והארוכה הנמשכת ממאי עד אוקטובר. לא רק היער הנטוע חשוף לשריפות, אלא גם החורש הטבעי.

דוד אנגל: באיזור כיסלון שבהרי יהודה כילתה האש שמורת יער שהשתרעה על פני 3500 דונם. החורש הטבעי שוקם במשך כ־40 שנה. התברר לכבאי הקרן הקיימת כי השתלטות על האש בשמורות הטבע קשה יותר ממלאכה זו בחלקות היער הנטוע. לו היתה רשות שמורות הטבע מניחה לקרן הקיימת לפרוץ דרכים ופסי־אש בשמורה — היו הכבאיות יכולות להגיע למוקדי האש ולכבותם".

מערך כיבוי שריפות היער מנוהל על־ידי אגף הייעור של הקרן הקיימת. האימונים הם ברמה ארצית ורמה אזורית בשיתוף עם ארגונים חקלאיים ומכבי־אש. בימי הקיץ מאוישים מגדלי התצפית לגילוי שריפות בצופים הקשורים באלחוט למרכזי הייעור ולעשרות כלי־רכב בשדה. קווי האש ביערות מנוקים ונשמרים באמצעים מכניים ובעזרת ריסוס. התצפיות מאוישות מעלות השחר עד שקיעת השמש. הצופים המבחינים בדלקה מזעיקים מיד את היחידות הניידות המגיעות לשטח תוך זמן קצר.

כדי להגביר את הפיקוח על הבטיחות ביערות, יש לגייס את תושבי הסביבה יחד עם יחידות צבא ועובדי הייעור ישלטו בעולה.

אין ספק, שאם מוסדות חינוך חקלאיים ויישובים סמוכים לאזורים מיוערים יקחו חלק בהגנה על היער וטיפוחו ויסייעו לכבאים בעת שריפה — ניתן יהיה להרתיע עבריינים ברוח ולהקטין את מספרי דליקות היער. מתברר כי מעבר לקו הירוק מספרם של דליקות היער והחורש הטבעי מועט יותר. כל אימת שפורצות דלקות מזעקים הכפריים וכאיש אחד יוצאים ובאמצעות מטפים וכלי כיבוי פרימיטיביים הם מגבילים את האש. יתכן שעלינו ללמוד גם משכנינו הערבים פרק במלאכת כיבוי שריפות.

לגיון זרים על כר הדשא

חצי נבחרת — באירופה

הכדורגל נשאר הספורט המרכזי במדינה והוא חייב להיות אטרקטיבי ■ הקבוצות הן עסק מסחרי ויש לנהלן בהתאם

מאת יואב אביב

עכשיו כבר אין ספק שהכדורגל הישראלי איננו כדורגל מסגר. למעלה ממחצית נבחרת ישראל תשחק השנה בקבוצות כדורגל אירופיות שנבחרותיהן נמנות עם צמרת הכדורגל העולמי.

כעת, נוכח הוויכוח האם יש להתיר יבוא שחקני חיזוק זרים לליגה הישראלית, ברור, שהמתווכחים. עסקני הכדורגל, הם האשמים העיקריים במצב אליו נקלע הכדורגל הישראלי: כדורגל שיש לו האמצעים והיכולת להפוך לכדורגל טוב אלא שהוא קופא על שמריו כבר יותר משני עשורים. הכדורגל, בניגוד לענפי ספורט אחרים כמו טניס כדורסל, הולך לאחור. הישגיה הגדולים של הנבחרת הישראלית בכדורגל היו דווקא בעבר הרחוק והגיעו לשיאם בשנת 1970, כשהנבחרת שיחקה לראשונה בתולדותיה במשחקי גמר הגביע העולמי במקסיקו מאז חלה ירידה מתמשכת בכדורגל.

בנבחרת ששיחקה במקסיקו היו גם צמד „השינים", שפיגל את שפיגלר, שגם היו מורי הדרך לדור שלם של שחקנים ישראלים היוצאים היום לשחק בליגות האירופיות. מרדכי שפיגלר, כוכב מכבי נתניה עם „עבר אנגלי", וגיורא שפיגל, כוכב מכבי ת"א עם „עבר צרפתי", יכולים היום לומר, כי מיצו את עצמם מבחינת הכדורגל האירופי ויש להם מה להמשיך ולהציע לכדורגל הישראלי, אולי בזכות היכרותם גם את הכדורגל האירופי.

צריך יבוא

בסיום העונה הנוכחית גאה גל הכדורגלנים הישראלים העוזבים את קבוצותיהם לטובת קריירה ספורטיבית בינלאומית ובצדק. בראשית עונת הכדורגל 1987/88 תשחק כמעט כל הנבחרת שלנו באירופה. כוכב התקפת מכבי חיפה, רוני רוזנטל, ימשיך עונה נוספת בקבוצה הבלגית פ.צ. ברוז', שסירבה לוותר על שרותיו תמורת סכום הקרוב לחצי מליון דולרים שהציעה עבורו קבוצה ספרדית. חברו לנבחרת, מוטי איווניר ממכבי תל־אביב, ינסה להציע עונה שניה מוצלחת יותר לקבוצתו ההולנדית „רודה". אבי כהן ממכבי תל־אביב, שסיים את הפרק הליברפולי בחייו, ינסה לסגור את הקריירה שלו בכדורגל הסקוטי בקבוצת „גלזגו ריינג'רס", לצידו של גרהאם סונס.

אבי פיונטי הנתנייתי, שכשל אשתקד בפ.צ. קלן הגרמנית, ינסה לשחזר את הצלחתו מעונות קודמות בנתניה בקבוצה הלונדונית „קווינס פרק ריינג'רס" והעובדה שהאנגלים רכשו אותו חרף העונה שהיתה לו בקלן יש בה כדי להחמיא לשחקן הישראלי המבריק.

כוכב קבוצת הפועל תל־אביב משה סיני ישחק בעונה הבאה בקבוצת „בוורן" הבלגית. שכנו יהיה כוכב ההתקפה הירושלמית אלי אוחנה, שישחק ב„מכלן" וסיכויים טובים יש גם לשחקני מכבי תל־אביב אלי דריקס למצוא מקום בהרכבה של הקבוצה הבלגית „מולנבק" ולחברו השוער בוני גינזבורג במדי „ארסנל". גם אייל בנלייבטר ממכבי פתח־תקוה, יצא למבחנים בבלגיה. אסור לשכוח את שוער הנבחרת אבי רן ז"ל, שהיה אמור לשחק העונה בקבוצת כדורגל אירופית בספרד. איטליה או אנגליה, שלוש הקבוצות שהתעניינו בו נמנו עם צמרת הכדורגל של אותן המדינות.

הכדורגל הישראלי נותר מיותם. בשורותיו ניתן לספור על אצבעות יד אחת את הכוכבים עושי הקופות, דניאל ברייליבסקי ממכבי חיפה, אורי מלמיליאן מבית"ר ירושלים ואולי הרכש הנתנייתי החדש פול ריוויס מג'מייקה.

אישים מרכזיים בקבוצות הכדורגל שלנו אומרים, כי יבוא שחקני כדורגל זרים הפך לכורח המציאות ואין עוד יכולת לברוח מכך ולקבל את ההחלטה המתבקשת מכך שנים אחרות, להתיר יבוא כדורגלנים זרים, גם לא יהודים, לכדורגל הישראלי.

גירויים מבחוץ

מול דרישה זו עמדו עד היום העסקנים הפוליטיים שהגיעו לכדורגל דרך הפוליטיקה והבנתם המקצועית בספורט שואפת לאפס. מאמני כדורגל אמרו, כי השוק הסגור גורם לדעתם לירידה ברמה ולחוסר יכולת לקלוט וללמוד מהכדורגל העולמי. חלקם טוענים שאם הכדורגל הישראלי לא יחשוף עצמו לגירויים מבחוץ ישאר ירוד ברמתו. לדוגמה הם מביאים את הכדורסל הישראלי, שצעד קדימה ונמנה כיום עם צמרת הכדורסל האירופי.

השוק הסגור והחסום לכדורגלנים זרים גורם למרבית הפלא גם לדרישות מופרזות של השחקנים הישראלים מבחינת השכר. כך, למשל, משתכרים הכוכבים הישראלים סכומי עתק ביחס לכוכבים ברמה מקבילה באירופה. פתיחת השוק תביא, לדעת מנהלי קבוצות, לירידה דראסטית בתשלומים לשחקנים הישראלים. המצב הנוכחי גורם גם לאובדן עניין של הקהל בכדורגל וזה נוהר למגרשי הכדורסל לראות את להטוטיהם של השחקנים הזרים ונותר בביתו ליד מקלט הרדיו.

דווקא בקבוצת הפועל חיפה, שנשרה לליגה הארצית, ניתן לראות חלוצה בנסיונות המעשיים להביא ארצה כדורגלן זר בעל שיעור־קומה, שיחנך את הדור הצעיר שלה ויצעיד את הקבוצה להצלחות. הקבוצה החיפנית ביקשה להביא ארצה לפני שתי עונות את הכדורגלן הסקוטי פיטר לורימר. זהו שחקן כדורגל שנחשב לכוכב על גם בכדורגל האנגלי. לורימר, שחקן נבחרת סקוטלנד וקבוצת „לידס יונייטד", שרבים רואים בו את אחד הגורמים המרכזיים בהצלחתה של הקבוצה הלונדונית המפורסמת בשנות ה־70, נעתר לבוא ולשחק בישראל.

לורימר, בעל הבעיטה החזקה ביותר בעולם כפי שנמדדה ב־1974 בתחרות, 90 מייל שעה, לפני ריבלינו הברזילאי, עבר תהליכי גיור כדי לשחק כדורגל בארץ הקודש. אולם משרד הפנים החליט כי לורימר אינו קדוש דיו כדי לשחק כדורגל אצלנו. לורימר הובא ארצה בגיל 39 גיל, מבוגר יחסית. אולם המטרה בהבאתו היתה לא רק לרכוש שחקן חיזוק אלא בעיקר לרכוש מנהיג על המגרש בעל סמכות, שיוכל להיות מורה ומנהיג על המגרש, לצעירי חיפה. הקבוצה החיפנית היתה מתחת לקו האדום בליגה הארצית, שעה שלורימר הגיע ארצה. 14 מחזורים לפני סיום הליגה הקבוצה נשארה בליגה הארצית ולורימר עזב את הארץ לאחר סבך הביורוקרטיה המשפטית.

כתב הספורט החיפני ירון גרוס, שעמד מאחורי הבאתו של לורימר לחיפה, אומר, כי לורימר הוא בדיוק הדגם של השחקן הדרוש לכדורגל הישראלי. „כסף כדי לשלם לכוכבים כמו מרדונה, ליניקר או רומניגה אין לנו. אנחנו יכולים לרכוש את שרותיהם של כדורגלנים מעט יותר ותיקים העומדים על סף סיום הקריירה, אנשים בעלי נסיון גדול בכדורגל העולמי. בעלי שם שיוסיפו הרבה עניין למשחקים ולכדורגל. יחנכו, ידריכו וימשכו קהל גדול למגרשים, שבעקבותיו יבוא כסף לספורט."

לדברי גרוס, אין כל בעיה להביא ארצה עשרות כדורגלנים זרים ברמה גבוהה שיקבלו שכר נמוך יותר מזה המשולם לכוכבים מדרגה שניה בכדורגל הישראלי.

משכורתו של פיטר לורימר נעה סביב 50 אלף דולרים לעונה, שהוא פחות ממחצית הסכום שמקבל אורי מלמיליאן או דניאל בריילובסקי ופחות ממה שמקבל כוכב ההתקפה החיפני זאהי ארמלי.

גרוס מוסיף ואומר: „מחר בבוקר יכול להגיע ארצה כוכב נבחרת אירלנד לייאם ברייידי. הוא בן 30, שחקן העבר של „ארסנל", „אינטר מילנו" ו„אסכולי". את ברייידי אפשר להביא ארצה במחיר כמעט זהה לזה ששולם בזמנו ללורימר היום משחק ברייידי בווסטהם."

ברמה של השבדים

המתנגדים העיקריים לחילופי שחקנים טוענים, כי הנה אנו חווים בהתפרקותו של הכדורגל ובהתפרקותה של נבחרת ישראל. לדעתם יהיה זה בלתי אפשרי לאסוף את כוכבי הנבחרת המפוזרים בעולם. מנגד טוענים המצדדים, שדיינו אם נגיע לרמת המשחק של נבחרת שבדיה, שגם שחקניה פזורים בכל העולם. השבדים, שגם הם עד לפני מספר שנים סבלו מכדורגל ברמה בינונית, הרכיבו לקראת אליפות העולם האחרונה נבחרת מבריקה וסימפטית, שזכתה לאהדה דומה לזו לה זכו ההולנדים ב־1974. למעלה ממחצית הנבחרת השבדית הורכבה מכוכבים שבדים המשחקים במדינות אירופיות שונות. כהן סורל לוררי המשחק בגרמניה, מיכאל לאוורדק ואלקיאר המשחקים באיטליה, פרימן ומורטון אולסון המשחקים בבלגיה, יוסטר אולסן המשחק „במנצ'סטר יונייטד" האנגלית ועוד.

עוד טוענים המתנגדים, כי גם התחרות בין הקבוצות הישראליות תהפוך להיות בלתי הוגנת וכמו בכדורסל תיווצר חבורת החוד שתוליך את הכדורגל הישראלי. לדבריהם, קבוצות כמו ביתר ירושלים ומכבי חיפה, הנהנות מקהל אוהדים רחב עם הכנסות גדולות, יוכלו להרשות לעצמן רכישות כוכבים כמו דניאל בריילובסקי ואילו קבוצות כמו הפועל באר־שבע ואחרות, הסובלות ממיעוט אוהדים, יוכלו לרכוש זרים מדרגה שניה. בתגובה אומרים המצדדים, כי ביתר ירושלים מצויה בחובות כספיים כבדים חרף הקהל הגדול שיש לה וזאת בגלל הכדורגל הכושל שהיא הציגה עד עונת האליפות האחרונה. לדבריהם. בעונה האחרונה הצליחה הקבוצה להתאושש כלכלית בעקבות כדורגל אטרקטיבי שהציגה. הם טוענים עוד, כי גם מכבי נתניה בימי הזוהר שלה היתה במצב כלכלי טוב חרף קהל האוהדים המצומצם שלה. הכדורגל נותר, לדעת שני הצדדים, הספורט המרכזי במדינה והוא חייב להיות אטרקטיבי ומעניין. רק לאחרונה החלו רבים להבין את מה שהבינו במכבי חיפה כבר לפני מספר עונות: קבוצות כדורגל הם עסק מסחרי ויש לנהלן כך.

גיורא שפיגל

מרדכי שפיגלר

צמד השינים — עם עבר אנגלי וצרפתי

כוכבים נושרים לחו"ל

עם עזיבתם של רבים מבין כוכבי הכדורגל הישראלי נשאלת השאלה הגורלית: להביא או לא להביא במקומם שחקנים זרים

מאת יצחק ויסהוף

האם הכדורגל הישראלי משווע כיום לשחקנים זרים, שימלאו את מקומם של הכוכבים הישראליים הנודדים בהמוניהם לחו"ל? כמו בכל סוגיה המתעוררת אצלנו יש תומכים להבאת זרים לכדורגל שלנו ולעומתם יש מסתייגים.

מזכ"ל „הפועל", יצחק אופק, הכריז לא פעם כי הוא בעד הבאת כדורגלנים זרים אבל... „רק לאחר שהליגה הלאומית בכדורגל תצומצם ל־12 קבוצות".

תהליך צמצום הליגות החל בשנה שעברה. הליגה הלאומית מנתה 16 קבוצות. השנה ישחקו בליגה הבכירה 14 קבוצות ומטרת מרכז „הפועל" להגיע בעוד שנה ל־12 קבוצות. דרישה הנתקלת בסרוב מוחלט של גוש קבוצות מכבי ובית"ר, המתנגדות להמשך צמצום הליגה ולעומת זאת דורשות לאפשר שיתוף כדורגלנים זרים באופן מיידי.

אין זה סוד, שראשי מרכז הפועל מצפים לאור ירוק מצד ההסתדרות, שהעומד בראשה ישראל קיסר מתנגד לשיתוף שחקנים זרים בכדורגל הישראלי. קיסר אינו מוכן לקבל את עמדת התומכים בשיתוף זרים, כיוון שמצב המשק בישראל לא ערוך לקליטת שחקנים מחו"ל. „כבר בישיבת ההנהלה הקרובה אדרוש להעמיד להצבעה את ההצעה לפתוח מיד את הכדורגל הישראלי בפני זרים". דברים אלו אומר עוזיקם מילצ'ן, מ"מ יו"ר ההנהלה של ההתאחדות לכדורגל וסגן יו"ר מרכז מכבי. מ"מ היו"ר טוען בלהט, כי לנוכח החרפת המצב בכדורגל הישראלי, נוכח נהירת כדורגלנים ישראליים לחו"ל, חייבים להחליט בצורה חד־משמעית: „רק שחקנים זרים יצילו את הכדורגל המקומי ויהוו משקל נגד לכוכבים המקומיים שיצאו למצוא את עתידם בחו"ל. הכוכבים שעזבו יגרמו לבריחת קהל מהמגרשים והכדורגל צפוי לאסון" — מכריז מילצ'ן.

ב„הפועל" הוקמה בינתיים ועדה מיוחדת לברוק את הנושא, הוועדה, שבראשה עומד מיכאל (מיקה) אלמוג, ששימש בעבר כיו"ר ההתאחדות לכדורגל וכיום עומד בראש השלטון המקומי, המליצה זה מכבר על שיתוף זרים, אולם היא התנתה תנאי אחד. „המשך צמצום מספר הקבוצות בליגה".

„אפשר להביא שחקנים מחו"ל במקום אלו שיצאו לשחק שם", סבור מי שהיה בעבר מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, עמנואל שפר. שפר סבור, כי האחראים לכדורגל הישראלי חייבים לזכור, כי „אין בעיה כספית להביא שחקנים זרים. יש קבוצות רבות המסוגלות לקלוט בהצלחה זרים. בתעשיה ובחקלאות אין מצב שבו יהיה רק יצוא ללא יבוא. כך גם בכדורגל. הכדורגל הוא מקצוע ככל המקצועות, יש היצע ויש ביקוש".

בינתיים נלחמים. מכבי וביתר"ד בהפועל. הפועל בתוך עצמו לא שלם עם ההחלטה לא להביא זרים ואילו מועד פתיחת משחקי הליגה לעונת 1987־1988 מתקרב. ב־5 בספטמבר אמורה להתחיל עונת משחקים חדשה, עונה בלי משה סיני, אלי דריקס, אלי אוחנה, רוני רוזנטל, אבי כהן, דוד פיונטי, בוני גינצבורג ואולי נוספים. השאלה, האם אלו שישארו ימשכו רבבות צופים לאיצטדיונים. שכבר בעונה שעברה, עם כל הכוכבים שעדיין לא שיחקו בחו"ל, היו ברוב המחזורים ריקים.

בעריכת עלינא תורי

קולנוע

מחית של אגדות

"לבירינט" — בקולנוע "פריז", בתל־אביב

מאת יעל ישראל

הלדיות יוצרים יוקרתית חברה לעשיית הפנטסיה החדשה "לבירינט", שהיא תערובת של אגדות ילדים קלאסיות עם החבובות. ואין זה מקרה. הוגה הסרט והבמאי הוא ג'ים הנסון, יוצרם של "החבובות". בנות האלמנות, את התסריט כתב לא אחר מאשר טרי ג'ונס המוכר יותר מחבורת "מונטי פייתון". ואת הסרט הפיק ג'ורג' לוקאס, שבעצמו ביים הרבה פנטסיות מדע בדיוניות ומצליחות ("מלחמת הכוכבים").

כמו עשרות סרטי ילדים, שנראו לאחרונה גם "לבירינט" מתקשה להפגין מקוריות ומפגיש בין "עליזה בארץ הפלאות" ל"הקוסם מארץ עוץ", בין "היפהפייה הנרדמת" ל"היפה והחיה" ובין "סינדרלה" ל"עוץ לי גוץ לי". סיפור העלילה הוא כרגיל, משל חבוט על הפרידה מעולם הילדות התמים וחסר האחריות והכניסה לעולם הבגרות והמין, ואין שום צורך לרוץ ולעיין בספר הפרשנות של ברונו בטלהיים לאגדות האחים גרים, כדי להבין את שפע הרמזים הסקסואליים ששתלו הנסון וג'ונס, במטרה לשעשע את המבוגרים שבצופים.

כמו הסרטים "הסיפור שאינו נגמר", "אגדה", "חבורת הזאבים" או "בחזרה לארץ עוץ" — גם "לבירינט" מפגיש נערה־ילדה עם עולם של סכנות וברירות, שבצורתו נראה כבית בובות עם חבובות מתוקות למראה. שרה (ג'ניפר קונלי בת ה־15) היא נערה מתבגרת, יש לה אם חורגת ומרשעת כמו לסינדרלה, והוריה שיוצאים לבילוי, ומפקידים אותה לשמור על אחיה התינוק.

הילדונת החולמנית, שממאנת להיפרד מהילדות, מרמיינת, שמלך השדונים התאהב בה ובא לחלצה מעולמה האיום. ובאמת, מי מופיע בחררה וגונב את התינוק הצרחן? מלך השדונים היפה בכבודו ובעצמו המצוייד באוויר קסם מיני מושחת (אותו מגלם הזמר דייויד בואי, שכבר הופיע ב"חג שמח מר לורנס", "הרעב", ו"התחלות ראשונות"). ברגע האחרון שרה מתחרטת ומבקשת ממנו להחזיר את התינוק (עוץ לי גוץ לי), אך הנסיך האופל נותן לה 12 שעות, כדי לפתור את חידת המבוך ולהגיע לארמונו עד חצות (סינדרלה).

בדרך היא פוגשת בננס מוג־לב ובמפלצת טובת־לב (כמו החברים של דורותי ב"הקוסם מארץ עוץ"), וגם בזקן חכם ומופלג בשנים וכמו הזחל מ"עליזה בארץ הפלאות", המפלצת מתאהבת בה ("היפה והחיה") והגמד מפתה אותה, בתפוח מורעל (היפהפייה הנרדמת).

להוציא כמה הברקות "גסות", המיועדות לעיני הצופים המבוגרים, כמו "הביצה המפליצה", הברזים בצורת פאלוסים ענקיים (או להבדיל, עיצוב החדר לפי תמונותיו של אשר), הסרט אינו אלא מחית של אגדות, שאיבדו את זוהרן, בתוך הסרט ההנסוני. מה שנותר זה לראות את הילדונת הבתולית, שעומדת להיכנס לעימות עם מלך השדונים, והאומרת לחבריה: "אני חייבת לעשות את זה לבד, ככה עושים את זה" — ממש כמו כלה חסודה אחרי חופתה, בעוד דייויד בואי, בתפקיד התפור עליו כול, כנסיך האופל בטייטס הדוקים המבליטים רבות, עונה לה: "תני לי למשול בך ואהיה לך לעבד".

בעיבוד ההנסוני העכשווי לאגדות האחים גרים יש גם מסר פמיניסטי ברוחק, והנערה, שעברה את מבחן הבגרות, מסרבת לפיתויו של הנסיך השחור, המסמל גם את עולם המין.

ג'ניפר קונלי ו"חברים," מתוך "לבירינט"

קונצרט

אפילו לא אופרה אחת

מאת יצחק שור

בעירנו התזמורת הפילהרמונית ירושלים היא בת חורגת. עד לפני שנים אחדות נתנה הפילהרמונית בבירה שתי סדרות קונצרטים. עכשיו היא נותנת סידרה אחת, ואף זו איננה מלאה: מתוך 3000 מקומות נמכרו בעונה החולפת 2000 בלבד, אף כי לקונצרטים המעניינים נמכרו כל הכרטיסים. כוונתי היא, לקונצרטים בניצוחם של ברנשטיין, ברנבוים ומהטה, ולהופעות של יצחק פרלמן ומשפחת צוונג.

אינני מקבל את הגירסה לפיה "גוננת" תזמורת ירושלים־רשות השידור את מנויי הפילהרמונית. גם בתל־אביב קיים היצע גדול של מוסיקה סימפונית ושל מופעים חד־פעמיים. ואף על פי כן היא נותנת בתל־אביב שמונה סדרות, ובחיפה — שלוש וחצי. להערכתי עמדו בתשמ"ז על הגובה רק מחצית מן הקונצרטים של הפילהרמונית. היתר עמדו על רמה בינונית למדי. "למה לי לרכוש כרטיס מנוי לעשרה קונצרטים, כאשר אני נהנה רק ממחציתם" — אמר לי אחד ממכרי.

מה שיכול להטות את הכף לטובת רכישה מוגברת של כרטיסים לפילהרמונית הוא שינוי יחסה של ההנהלה לירושלים: אם היא תגדיל את מספר הקונצרטים המיוחדים, היא תרכוש את לב המאזינים. בתל־אביב העמידה הפילהרמונית בסוף תשמ"ז את שלוש האופרות של מוצרט, וכמה רסיטלים עם גדולי הפסנתרנים. לירושלים לא הגיעה אפילו אופרה אחת. מסתבר, שהמרחק מתל־אביב לירושלים גדול מאשר המרחק בין תל־אביב לאירופה — משם יובאו רוב משתתפי האופרות. העובדה היא ששני הקונצרטים המיוחדים, שניגנה הפילהרמונית בירושלים — האחד עם מארי פרחייה וראדו לופו, והשני עם בארנבוים — היו מצויינים, והאולמות היו מלאים.

בעונת תשמ"ח לא יגיעו לירושלים האופרה של בטהובן "פידליו" והאופרה של ביזה "כרמן". נכון הדבר שהפילהרמונית איננה חסרה קהל בגוש דן. אבל היא מגדירה את עצמה כתזמורת לאומית ולא כתזמורת תל־אביב.

אגב, אולי מנהלי הפילהרמונית אינם יודעים זאת, אבל יש לי חדשות בשבילם: ירושלים היא בירת ישראל.

תיאטרון

רפרטואר לכל אתר

תאטרון בית לסין בחוצות העיר

מאת יוסי ונונו

קבוצת תיאטרון החוצות של תיאטרון בית־לסין ועיריית תל־אביב־יפו היא תולדה של נסיון ליצור תיאטרון שיעבוד מחוץ לכותלי אולם התיאטרון הקונבנציונאלי, ויופיע בעיקר במקומות ציבוריים ואתרי חוץ.

הקבוצה עובדת על יצירת רפרטואר המתאים את עצמו לנתונים הפיזיים של האתר, בו היא מופיעה. הקבוצה מורכבת מבוגרי בית־ספר למשחק, שעברו הכשרה ראשונית של חודשיים עם דגש על עבודת תנועה (טל הרן), וקומפוזיציות תיאטרון וסביבה עם אבישי גרינפלד, שהוא גם הבימאי של הקבוצה.

המופע נפתח כתהלוכה, שהופכת לאט לאיסוף הקהל להצגה המורכבת ממספר קטעים בסגנונות שונים, השאובים מעולם הקרקס, המלודראמה והקולנוע. בימים אלה עומדת הקבוצה לעבור סדנא עם אמן החוצות האיטלקי, אנריקו מאסרולי, תלמידם של גרוטובסקי וברבא, שיצריך אותם בטכניקות של רקוד, אקרובטיקה ומשחק. עד כה הופיעה הקבוצה על מדרגות העירייה בשבוע הספר העברי, בפסטיבל "גוונים במחול" ובלילות יפו. הקבוצה מופיעה מדי שבוע במדרחוב נחלת בנימין בכל יום ב' בשעה 17.00 ד־18.00 וביומי ה' בטיילת מול שגרירות צרפת, בשעות 21.00 ד־22.00. מדובר על מופעי קיץ, שימשכו במהלך כל חודש אוגוסט.

הגוף כשחקן ראשי

מה זה משחק לא ריאליסטי? משחק גרוע של שחקנים ריאליסטיים? או שמא נסיון להשתמש בטכניקות־במה מתיאטרון המזרח הרחוק והבימה המסוגננת?

מכל מקום, המרכז לתיאטרון עכו יערוך בתחילת ספטמבר 87, סדנת קיץ בת שבוע למשחק לא ריאליסטי. בהנחייתם של דוד מעיין, רפאל גולדווסר ונטע פלוצקי. הסדנא מיועדת לבעלי נסיון בתאטרון חוץ־ממסדי ולאמנים מתחומי המוסיקה, האומנויות הפלסטיות והתנועה.

הסדנא תעסוק בתירגול גופני, שמטרתו להביא את האמן להכרת יכולת השמוש בגוף ככלי מרכזי לשחקן. הנושאים העיקריים יהיו: מסיכה נאוטרלית (בהנחיית רפי גולדווסר); התייחסות השחקן לחלל, למרחב ולזמן במטרה לפתוח את הדימיון (מנחה נטע פלוצקי), שיטות לא קונבנציונליות לטיפול בטקסט, עבודת השחקן על גופו ועל נפשו כמערכת שלימה. שימוש ומודעות גופנית כבסיס להבעה בימתית עשירה ואותנטית (רותי דייחס ואמיר אוריין יציגו ויפעילו את שיטתם — "המעגל הפתוח".

במהלך הקורס ישולבו סרטי וידאו מקצועיים של ייז'י גרוטובסקי, ותיאטרון "אודין".

ערב מוסורגסקי — קנדינסקי

שילוב אמנויות הציור, התנועה והמוסיקה

הצייר הנודע ואסילי קנדינסקי, מאבות הציור המופשט, הירבה לעסוק בנושא של שילוב צורות האמנות השונות במופע תיאטרוני אחד. בשנים הראשונות של המאה העשרים הוא היה שותף למגמות השינוי בתיאטרון ואף כתב על התיאטרון האבסטרקטי בכתב העת "הפרש הכחול" ("Der Blaue Reiter") בשנת 1912. רגישותו האמנותית וגישתו לתיאטרון — הביאו את קנדינסקי לפתח תיאוריה על הקבלה בין צבעים מסויימים לצלילים מוסיקליים. שנים המשיך במחקר בכיוון זה, אך רק פעם אחת הצליח להגשים למעשה את רעיונותיו על התיאטרון המופשט, בעת שהותו ב"באוהאוז" בגרמניה.

באוקטובר 1928 העלה את יצירתו "תמונות בתערוכה" למוסיקה של מוסורגסקי. ובה תירגם למופע בימתי צורות וצבעים אותם הוא חווה בעת האזנתו למוסיקה. ב"תמונות בתערוכה" ניתן למצוא להם קירבה לקולנוע האבסטרקטי, פרט כמובן לחוויה התלת־מימדית הנוצרת עקב מימד העומק על הבמה. ביצירתו של קנדינסקי, כמו אצל מוסורגסקי, 16 תמונות, המייצגות את התרשמותו של מוסורגסקי מביקורו בתערוכת ציוריו של ידידו הצייר הרוסי ויקטור הרטמן: "הגמד", "הארמון העתיק", "הטווילרי", "בידלו", "בלט האפרוחים בקליפותיהם", "שמואל גולדנברג ושמוליק", "השוק בלימוז", "הקטקומבות", "למתים־בשפת המתים", "הסוכה של באבא יאגה", "השער הגדול של קייב", קטע "הפרומנדה", המקשר ביניהן.

פליקס קליי (בנו של הצייר פאול קליי), השתתף בהפקה המקורית בשנת 1928 כעוזר־במאי והוא מתאר את תהליך היצירה: "העיקרון הראשי בעבודה הוא הפיתוח ההדרגתי של התמונות בזמן, זאת אומרת קרשצ'נדו ודקרשצ'נדו של צורות צבעוניות, באופן המקביל להתפתחות המוסיקלית". פרט לשתי תמונות ("שמואל גולדנברג ושמוליק" ו"השוק בלימוז") בהן מופיעים שני רקדנים, כל שאר התמונות הן אבסטרקטיות ולהן יצר קנדינסקי צורות דו־ותלת־מימדיות, המתנועעות על הבמה ע"י פועלי במה שאינם נראים לקהל. קנדינסקי השתמש בתאורה הן להאיר אותן התמונות והן ליצירת אפקטים עצמאיים, הכל בהתאם להתפתחות המוסיקלית של היצירה של מוסורגסקי, אותה מנגן פסנתרן היושב בחזית הבמה.

יצירתו זו של קנדינסקי הועלתה פעם אחת בלבד בשנת 1928 ונישכחה עד לתחילת שנות ה־80.

ביוזמתה האקדמיה לאמנויות בברלין ובהזמנת פסטיבל ברלין 1983, קיבלו על עצמם מרטין רופרכט והורסט ביר את המשימה להעלות מחדש את יצירתו של קנדינסקי. הם השתמשו בספר הביטוי המקורי וברישומיו של קנדינסקי הנמצאים במוזיאון לתיאטרון של קלן. בביצוע הפרויקט שהצריך מחקר ממושך, נעזרו השניים בעצותיו של פליקס קליי. הביצוע המעשי הוטל על תלמידי ביה"ס הגבוה למוסיקה ולאמנויות של ברלין, בה משמשים רופרכט וביר כפרופסורים.

מאז פסטיבל ברלין 1983, הועלה שוב מוסורגסקי־קנדינסקי פעמים אחדות במרכזי התרבות באירופה, ועתה — לפי פיזור ההפקה — נמצאה דרך, בעזרת הגנות של ברלין ומכון גיתה, להביא את המופע לישראל. ההופעות תתקיימנה במחצית השניה של חודש אוקטובר בתל־אביב ובירושלים.

חלקו הראשון של הערב יוקדש לביצוע מחזור שירים של מוסורגסקי.

לוח ההופעות בישראל ב"בית־דני" בתל־אביב — 22־21־20 באוקטובר, ובתיאטרון ירושלים 24־25 באוקטובר.

עלינא תורי בחופשה
המדור נערך ע"י גיורא מנור

משהו עולמי

דיוקן עצמי שבגללו מתו מיליונים

היטלר כאיש צעיר

דיוקן עצמי של אדולף היטלר, שנתגלה עוד בשנת 1974, אבל רק עכשיו התברר שהוא באמת מעשי ידיו של מי שהתעתד להיות צייר והיה לפיהרר. פורסם על ידי ההיסטוריון הגרמני ורנר מאזר.

חבל, שהיטלר לא היה צייר מוכשר יותר. כמה סבל היה נחסך לאנושות, לו נתקבל באקדמיה, היה עושה קריירה בינונית, ומת בשקט, בטוח בתרומתו לאמנות הפלסטית.

הכל כבר מצוי בפרצוף צעיר זה: השפם הצ'פליני, החלתל השמוט על המצח, העיניים הבוהות.

היד השמאלית בכיס המכנסיים, מה היא מחפשת שם?

הדמות כולה מקופלת בצורת "S", כמעט לפי האופנה של המאנייריסטים.

לו ראינו את הדיוקן הסתמי, ההמוני הזה סמוך לציורו, האם היה עולה על דעתנו, שלפנינו האסון הגדול ביותר שידעה האנושות? אני מניח, שלא. ג.מ.

פופ

יש להם מושג

ה"כב "דורלקס סדלקס" חוזרים במופע חדש

מאת יוסי ונונו

לאחר הוצאת תקליטה "משפילים עיניים וממשיכים לראות, משפילים עינים וממשיכים לירות" (1984) ומיני תקליט "חורבן בית שלישי לאן" (1985) יצא הרכב הקורא לעצמו "דורלקס סדלקס" להפסקה ממושכת. עכשיו הם חוזרים במופע שיהיה בנוי, לדבריהם, על קונספציה חדשה ובה שילוב של מוזיקת אוונגרד ורוק בסיסי עם השפעות של פאנק, רוק, ראפ ומוסיקה אטונלית.

כיום הם מרבים להשתמש בכלים קונבנציונליים יחסית לעבר, אך לא זונחים את השימוש באמצעים לא מקובלים במוסיקה. עדיין מנחה אותם הקו הלא מתפשר והאגרסיבי הבא לידי ביטוי במוסיקה, בטקסטים, בשירה על החברה הישראלית, בפשיזם, בכפייה הדתית המתגברת, בגזענות, במיניזם, מין, כשעדיין מרבה להעסיק אותם הקשר בין השואה ובין רמות החברה הישראלית בימינו.

כדי שיובן במה מדובר, שיר לטעימה "חנינה למחתרת חנינה לשב"כ" קוראים לו: "תן חנינה למחתרת/ תן חנינה לשב"כ/ קח רובה החוק ליד/ אין בעיות לוחצים יד / אסוף חברים כנס לכפר/ תגנוב ארנה, תשים פצצה/ והרוג ערבי גרש משם/ הרוג יהודי כבגידה נאשם/ תן חנינה למחתרת/ תן חנינה לשב"כ/ כי פטריוטים גבורים לא סתם נולדים/ קח רובה החוק ביד/ אין בעיות לוחצים יד/ יש עצמה העם איתך/ אנו מאחור חוק חנינה/ מבצע התרמה איתנו האומה/ הכל לרוצחים למען המדינה/ קח רובה החוק ליד/ כולם רוצים שינוי מיד/ תעמיד בשורה תתלה על עץ/ תירה בגב בברק תרחץ/ ישראל מתוקנת כה נקייה/ תעשה כבשלך מי יידע/ המצפון לא יכאב למען המדינה".

"דורלקס סדלקס" נבחרו, אגב, להופיע בתוכנית שהכינו בטלוויזיה הבריטית על הרוק הישראלי. הקטע מתוכנית הטלוויזיה יוקרן במופע יחד עם עוד סירטוני וידאו שילוו את המופע. "דורלקס סדלקס" הם ארבעה: גיא קוניק — טריימים, הקלטות, תופים, שירה. אורי דרימר — בס, שירה. ארז שוייצר — גיטרה, שירה. שרון בן עזר — תופים, כלי הקשה, גיטרה, שירה. הם מבטיחים שהלהקה שהכניסה את המושג מוזיקה תעשייתית לעולם הרוק הישראלי, תכניס עוד כמה מושגים חדשים לראשו של שוחר המוזיקה.

הופעת הבכורה תתקיים ב־8/5 בגלריה בוגרשוב בשעה 18.00, שעה לא מקובלת למופעי רוק, כך הם רוצים להבטיח לעצמם שהקהל שיבוא לראות אותם, יבוא על מנת להקשיב להם באמת ולא כבילוי שולי.

חברה חדשה
מאת גדי יציב

לעבוד ולהרים ראש

התביעה הנמרצת שלנו לקיצור שבוע העבודה, וגם לפיחות שעות העבודה בשבוע, מיוסדת על הכרת המציאות: לגבי מרבית בני־האדם היא מעמסה ונטל. התביעה לשפר את איכות החיים על־ידי הוספת פנאי וגריעת זמן־עבודה, פירושה שהעבודה נחשבת היום כיותרת־הפנאי, היותרה הרחויה, היותרה הכפופיה. היותרה הטעונה כיווץ וסילוק ככל שהדבר אפשרי מבחינה כלכלית.

מה עושים בשעות הפנאי? עושים דברים בלתי־ייצרניים, מבחינה זו שהזולת איננו מעוניין בהם, ועל כל פנים האחרים אינם מעוניינים במה שאנחנו עושים בשעות הפנאי עד כדי כך שיגלו נכונות לשלם בעבורם בכסף, או להקריב משהו כדי לצרוך אותם.

מצב עניינים זה, ודרכי תיקונו על־ידי פיחות וקיצור שעות העבודה — אינם כמובן משאת־נפשם של סוציאליסטים. כמעט כל הוגי הריעות הגדולים שדיברו על חברת העתיד הצודקת, וראש וראשון להם קארל מארקס, לא דיברו על קיצור זמן העבודה, אלא על הפיכת העבודה לעיסוק שיש בו נחת והנאה. בחברת העתיד הטובה ההיא ירוו האנשים נחת מן העבודה, כפי שהם נהנים היום מן העיסוקים האהודים עליהם בשעות הפנאי, ובה בעת הם גם ייצרו מוצרים ושירותים שבני האדם האחרים ירצו בהם מאד, ויבקשו מאד לרכוש ולצרוך. בחברה כזאת, אין צריך לאמר, כל עניין קיצור שבוע העבודה ושעות העבודה או הארכתם שוב איננו רלוואנטי.

איך מגיעים למצב כזה? איך מחבבים את העבודה על העובד? קארל מארקס, כזכור, סבר שהדבר יהיה אפשרי רק כאשר שוב לא תהיה העבודה סחורה־עובדת־לסוחר שאדם מוכר אותה בעבור כסף, כלומר — כאשר בני־אדם לא יעבדו כדי להתאים את אופן עבודתם ואת פירות עבודתם לרצונם של שוכרי־כוח־העבודה שלהם — יעבדו כדי ליצור משהו שהוא פרי רוחם, דמיונם ורצונם. אפשר יהיה להגיע לכך, הוא אמר, רק לאחר כמה שלבי התפתחות חברתית. קודם כל — יבוטל כליל מעמד השכירים, יחד עם ביטול המבנה המעמדי כולו. לאחר מכן — יתקיים בחברה, במשך תקופה לא־קצרה, שוויון הזדמנויות אמיתי בקרב העובדים, שוויון שאיננו מופרע על־ידי מחסומי ההון הפרטי, כשכל אחד זוכה לתגמולים על־פי כישוריו ומאמציו. רק לאחר מכן — כשהחברה כולה תהיה מסוגלת לתפקד ולפעול תוך ניתוק גמור של הקשר בין התרומה האישית של כל פרט לבין סיפוק צרכיו האישיים — תחדל ותיעלם גם תופעת ניכור האדם מעבודתו ומפירותיה. טוב, יעבור כנראה זמן לא־קצר עד אותם ימים — אבל בכל זאת, לפחות, יש לנו עכשיו חץ־כיוון המצביע על היעד שאליו ראוי להתכוון ולצעוד.

בינתיים, מסתבר, גם בחברת־ימינו כבר מגיע למצב זה מספר לא מבוטל של בני־אדם. כאשר הודיעו לנו בכלי התקשורת ש"כבר היום עברו עובדים רבים לשבוע עבודה של חמישה ימים", לא נאמר בהודעות הללו שכבר היום חיים בינינו עובדים רבים העסוקים בעבודתם שבעה ימים בשבוע, והם עושים זאת בהנאה יתרה. ראשית לכל, מרבית היוצרים אינם מגבילים את שעות עבודתם. הדברים אמורים בעיקר בסופרים ואמנים — אבל בשום פנים לא רק בהם. היצירתיות היא תכונת־נפש, והיא כשרון, ובכל תחום ובכל ענף מצויים אנשים המתייחסים אל עבודתם כאל יצירה החביבה עליהם — והם פורשים את שעות עבודתם מעבר לכל זמן קצוב על־ידי תקנות ותוקים. העבודה, מבחינה זו, איננה רק זמן־השתתפות בישיבות, או זמן השהות בשדה, במשרד או במפעל, אלא גם כל השעות שבהן טרוד האדם בעבודתו, חושב עליה, מתכנן לגביה, מתלבט על אודותיה, מרמיין לעצמו את פירותיה הרצויים. חלק גדול מאנשי החינוך, למשל, מן הטובים שבהם, עובד במובן זה שבעה ימים בשבוע — עשרים וארבע שעות ביממה.

עוד קטגוריה מובהקת של עובדי־שבעה־ימים הם החוקרים, בכל ענפי המדע. הטובים שבחוקרים הם בני־אדם סקרניים, וסקרנותם אינה יודעת שובע על־פי לוח שעות העבודה. הבינוניים שבחוקרים, לעומת זה, וגם הבלתי־מוצלחים שבהם, מחויבים בדרך כלל על־ידי מוסדות המחקר שלהם להפיק ולייצר מחקרים רבים וטובים — ולכן הם כופים על עצמם סקרנות, גם כשאין היא תכונת־אופי שלהם. גם אלה וגם אלה עובדים כל הזמן. למשל, לפני כל חופשה באוניברסיטה, לסגל המורים, אפשר לשמוע דו־שיח כלהלן: שאלה — "אז מה אתה מתכונן לעשות בחופש?" תשובה — "בחופש הזה יהיה לי המון זמן לעבודה".

"לא — לא — לא" קורא לעברי עכשיו קורא אחר. "זה לא נקרא עבודה". עבודה, על־פי דעתו, היא כל הגינונים החיצוניים והגילויים המקובלים של עבודה. עבודה זה כשבאים למקום, ומקיימים מיצוות פולחן זה או פולחן אחר, הכל לפי מינהג המקום והזמן, ויוצרים מין מערכת חברתית, או מין סוג של יחסים חברתיים, או מין משחק חברתי, שקוראים לו "עבודה". האמנם כך? לפעמים כן, ולפעמים לא. מעבר לכל חילוקי הדיעות על מהי עבודה, ועל מה היא צריכה להיות, הרי קיים קנה־מידה אחד מוסכם, או כזה שצריך להיות מוסכם על הכל: העבודה היא תהליך שצריך בשלב כלשהו להניב תוצאות: תוצאות ממשיות, תוצאות ודאיות, תוצאות שיש להן ביקוש. כאלה תוצאות, זו אכן עבודה. כאשר אין תוצאות, אין אלה אלא פולחן־בטלה, אפילו הוא אפוף ניגונים של חריצות נוראית, ונוטף זיעת־אפיים כמים לים מכסים. באותו מובן בדיוק, ההתחבטות המבודדת של החוקר, או של המנהל, או של המנהיג או של המורה, היא לפעמים עבודה פרודוקטיבית מאד — אם יש לה תוצאות, ואם יש ביקוש לתוצרתה.

על אף כל הדברים האלה, ולפי שעה, עדיין מוטלת העבודה על מרבית האוכלוסיה כעול מעיק ומכביד. מן הסיבה הזאת עדיין אנחנו עובדים קשה מאד כדי לקצר אותה. אף על פי כן, גם כאשר עובדים קשה, צריך מדי פעם להרים את הראש לפקוח עיניים, להתפכח, ולחשוב על התוצאות הממשיות, היפות־יותר והראויות יותר שעשויות להיות לעבודת בני האדם כאשר שוב לא תהיה עליהם לנטל ולמעמסה — אלא ביטוי ספונטאני למיטב מאווייהם.

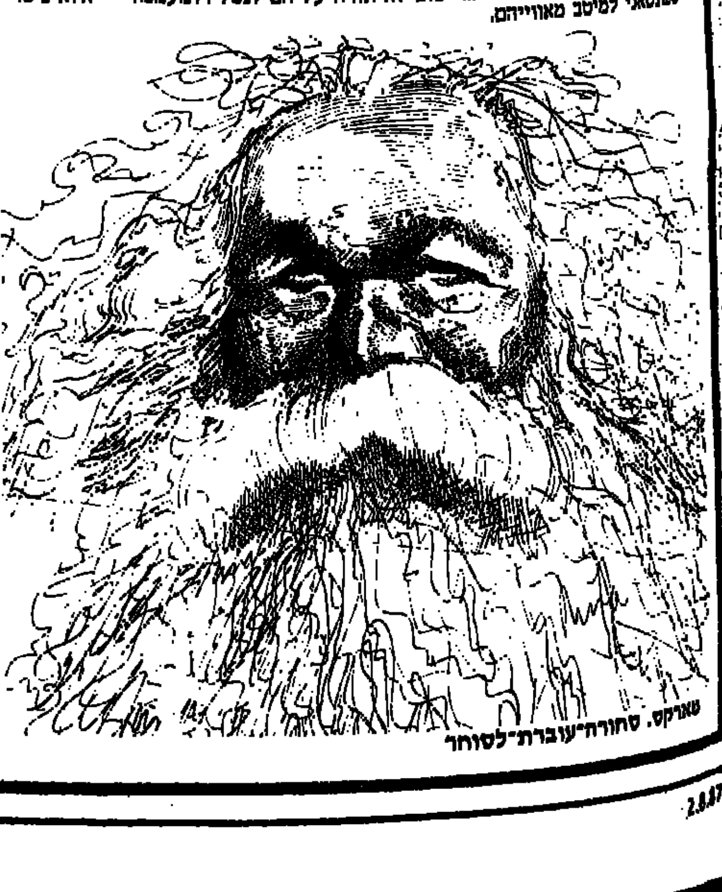

מארקס. סחורת־עובדת־לסוחר

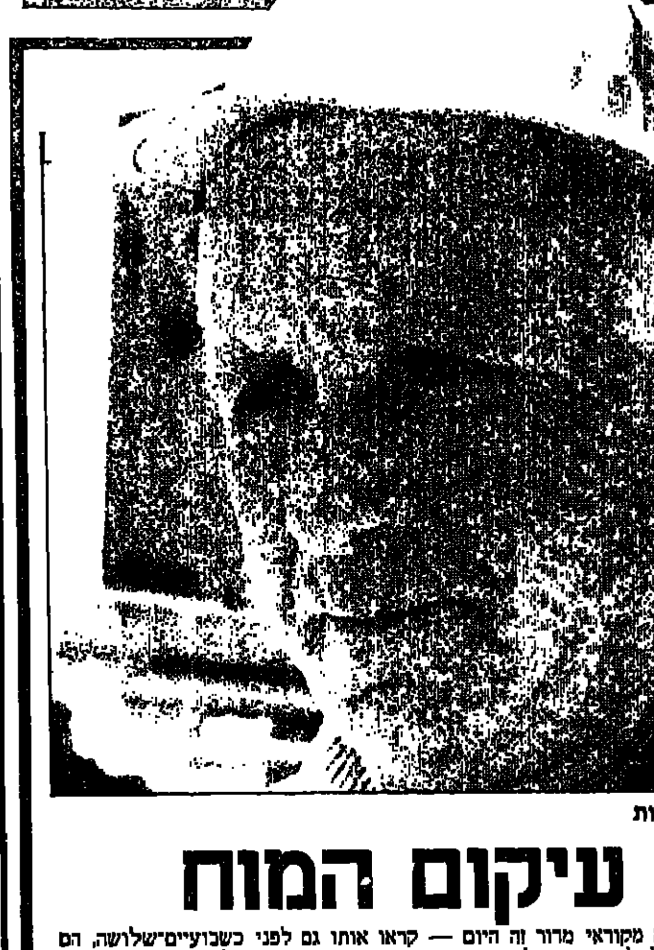

דקל. מעוות

עיקום המוח

אם כמה מקוראי מדור זה היום — קראו אותו גם לפני כשבועיים־שלושה, הם עשויים אולי לזכור, כי העלינו פה השערה שהופעתו הגזענית של רחבעם זאבי איננה אלא הקדמה לריבוי גדל והולך של הופעות גזעניות כאלה, שיילכו ויתרבו בעתיד. וכזכור, גם ניסינו לתת פירוש אופטימי למדי לתופעה.

עכשיו, אחרי הצהרת סגן השר דקל, ואחרי הסיוע האנפי שהוא כבר קיבל מגאולה כהן ומדרוקמן — אפשר רק לחזור על התיזה ולהעזר בה לקראת התפתחויות נוספות בעתיד. "מוח מעוקם ומעוות", כך הגדיר, בצדק רב, שמעון פרס את ההגיון של מיכאל דקל. זהו ברויק, ואת עיקום המוח הזה, ואת שורשי עיוותו אני מנסה להבין כאן.

(אגב, ובסוגריים. אני נוטל את נפשי בכפי. אוגר אומץ, ומוכן להודות בשפה רפה ובראש מורכן, כי על עניין יישור העקמומיות הזאת, ועקירת עיוותי המחשבה אצל מיכאל דקל — כבר ניסיתי לעבוד, אישית, לפני הרבה־הרבה שנים. האיש הזה, כמו שאתם שומעים אותו, היה תלמיד שלי באוניברסיטה, דווקא תלמיד שקט וסימפאטי, בשיעור "שיטות מחקר" — שם הדגש הוא על יישור המוח, חשיבה הגיונית, דרכי הסקת מסקנות ואיסוף מהימן ותקף של אינפורמציה).

ריבוי ההצהרות הגזעניות, לפי הפירוש שלי, הוא סימן מעודד לכך שהתיזה עתיקת היומין שלנו בדבר חשיבות הגורם הדמוגראפי מצליחה סוף־סוף לפרוץ ולחדור את השריון המחשבתי, שהגן עד כה על כל מבנה־הטיעונים של שוחרי הסיפוח, אנשי ארץ־ישראל השלמה. סוף־סוף, אחרי עשרים שנה, הצלחנו להחדיר את התיזה הזאת למבנה המחשבה שלהם — ולאט־לאט היא הופכת לאקסיומה. כלומר להנחת־יסוד שאין מערערים עליה. עובדה — זה היחס המספרי בין ערבים ליהודים בארץ־ישראל השלמה ועכשיו, ומכאן, צריך לגזור באורח הגיוני את המסקנות, ולהלן הדילמות שבפנינו.

זהו ניצחון בוויכוח הציבורי אשר אין לזלזל בו, אבל יש לו מחיר. על כל חמישה אנשים שגוזרים מאקסיומה זו את פתרון חלוקת הארץ — נמצא גם גזען אחד שגוזר מאותה אקסיומה עצמה את פתרון הטראנספר. ההבדל בין החמישה לבין האחר קשור לעולם הערכים, למערכת עקרונות המוסר, לריאליזם פוליטי. אף על פי כן, צריך להכיר בכך, כל השישה — מבצעים מבחינה פורמלית גזירה בתיתוקה. (שוב בסוגריים, יסורי־מצפון של מורה: אולי לא הייתי צריך להרגיש כל־כך את ההיבט הפורמלי של היסק ההגיוני? אולי הייתי צריך להרגיש יותר את העובדה שההגיון איננו רק עניין של תוקף גזירת הטענה מן האקסיומה, אלא הוא בעיקר שאלה של תוכן הטענה והשלכותיה על גורלות בני־אדם? ואם היו מדברים באוניברסיטה גם על גורל בני האדם, האם זה היה משפר את דרכי גזירת המסקנות אצל בוגריה? האם היה קטן עקב כך שיעור בעלי ה"מוח המעוקם והמעוות"?)

תנו שיניים לחוק

את פסק־הדין של השופט העליון ברק, בקשר לאפשרות הופעתו של כהנא בטלוויזיה, אני מבין כאילו אמר לנו כך:

"אני, בגלל הטריפה הזאת כהנא, לא מוכן להרוס את הדמוקראטיה שלנו. אם אתם באמת רוצים להלחם נגד הטריפה הזאת — בבקשה לחוקק חוקי כשרות מתאימים ומיוחדים, אשר ימנעו מן הטריפה המסויימת והספציפית הזאת לעלות על שולחננו. אם אין לכם חוק מיוחד, חד־משמעי ובלתי ניתן לספק, אשר מוקיע את דבריו והתנהגותו של האיש הזה כהנא כעבירה פלילית — סימן הוא שבעצם אין אתם מתנגדים לו באמת, בעמקי־נפשכם. עד כדי נכונות להכניס את מעשיו לקודקס הפלילי. אם רק התנגדות כללית ובלתי־ספציפית אתם מביעים כלפיו, ואם אתם מבקשים להילחם בו היום בעזרת סעיפים שניתנים להפעלה מחר כלפי כל ליברל ואיש־שמאל מצוי — אל־נא תבקשו מבית המשפט העליון. המסקנה פשוטה וברורה: לכן מייד לערוך רוויזיה בחוק העושר והעלוב שלכם נגד הגזענות, ותנו לו שיניים, כדי שבית המשפט יוכל לנעוץ אותן באיש הזה — כאשר יגיע אליו בסיבוב הבא".

כסף ואהבה

מפלגת העבודה החליטה לקבל כחברים בשורותיה גם אנשים שלא היו מתקבלים כחברים בהסתדרות. הכוונה היא, כך נאמר, לגייס לשורותיה ציבור נוסף, כדי ליצור מפלגת מרכז אמיתית.

מבחינה פרגמאטית־מאד, ופראקטית־מאד, נשמע הדבר תמוה ומוזר למדי. הרי מפלגת העבודה איננה חסרה אנשים־שיש־להם — נכסים, הכנסה, עמדה חברתית וכל כיוצא באלה. הרי מפלגת העבודה חסרה דווקא עובדים שכירים, קשי־יום, שנותנים את קולם ל"ליכוד". לכאורה, כדי לגדול ולכבוש לפחות את מחצית העם, ניתן היה להעלות על הדעת פתיחת מסלולי־גיוס דווקא בקרב חברי ההסתדרות רבים, שנפלו שבי במלכודת הפתאים האמוציונלית שטמן להם ה"ליכוד" בשנותיו הארוכות באופוזיציה. לשם מה איפוא פתחה מפלגת העבודה שער רחב וגדול דווקא כלפי המעסיקים, ואנשי ההון הפרטי?

תשובה אפשרית אחת: כסף. מפלגת העבודה רוצה את תרומות והאנשים הללו בתקופת בחירות, והיא עתידה לגמול להם בעמדות מפלגתיות וציבוריות, הניתנות בדרך כלל רק לחברי מפלגה. החבר בלאס, למשל, אלמלא הסתבך במשפטים היה עכשיו מוזמן אחר כבוד לתפוס כיסא בלישכה.

תשובה אפשרית שנייה: אהבה. אהבה שאינה תלויה בדבר. אהבת חינם. במפלגת העבודה אוהבים אותם, את האנשים היפים והשמנים הללו, שכל־כך נהנו מהרפורמה במס הכנסה, אלא שעתידים להביא לנו את הצמיחה הכלכלית, שאחרי קיצוץ התקציב כבר יש להם רופא פרטי, מורה פרטי ושוטר פרטי.

עכשיו רק מעניין מאד לדעת, אם החברים החדשים והיקרים־מאד הללו גם יזכו לייצוג נכבד, או לפחות ייצוג כלשהו, בקרב חברי המשלחות הנוספות לכינוסים של האינטרנציונל הסוציאליסטי ברחבי העולם.

רשות הקורא

השמאל ואהבת הטבע

בתוך שפע קטעי העיתונות המגיעים אלינו בפרשת שמורת הטבע בהר מירון, בולטת הגישה החד־צדדית של עיתונכם נגד שמירת הטבע ושמורות הטבע. כשלעצמה זוהי תופעה תמוהה ביותר, כאשר בעולם כולו הנושאים את דגל המאבק מפגיעה באיכות הסביבה הם חוגים הקרויים "שמאל".

הגדיל לעשות גיורא מנור, ב"על המשמר" מיום 24.7.87, שלא הסתפק בהבעת דעתו על נושא שאין לו בו אינפורמציה מינימלית, אלא אף קבע כי "חסידי הטבע הישראלי, קנאים ברובם ומנצלים את אהבת הארץ להסתיר תחתיה כל מיני מאוויים לאומניים למדי" וכי "אנשי שמורת הטבע הם, משום־מה, על־פי רוב גם אנשי ארץ־ישראל השלמה".

מעניין היכן תשבצו יותר מאלף חברים בקיבוץ הארצי, השומר הצעיר, ביניהם ממייסדי החברה להגנת הטבע ופעיליה מאז ועד היום. אני מציעה לכם לבדוק את המידע שסיפקתם לקוראיכם בתחום זה, ואת עמדתכם.

נורית בריסבר, תל־אביב

תנו לאשה

האשה, מטבעה, נחוננה במידה גדולה יותר של אנושיות מאשר הגבר. עובדה היא, ש־90% מיושבי בתי הכלא הם גברים. הגבר נוהג להשתמש באלימות נגד אשתו והתופעה של אלפי נשים מוכות נוגעת ממש ללב. אין זה מקרה, שגדולי הרשעים בעולם — היטלר, ג'נגיס חאן ועוד — היו גברים, ולא נשים.

המסקנה הנובעת מכך היא, שיש למתן את האכזריות הגברית ע"י הגדלת חלקה של האשה בכל התחומים. תנו לאנושיות המתבטאת באשה להתחזק, והחיים יהיו יפים יותר.

נורית גל, ירושלים

הגנת הדייר וועדת השר

חברי הארגון הארצי היציג להגנת הדייר והנהלתו, שמרבית הדיירים המוגנים בארץ משתייכים אליו, התפלאו לקרוא ב"על המשמר" מיום 23.7.87 כי נציגים של דיירים מוגנים מוחים על שלא הוקמה עדיין הוועדה הממלכתית לבדיקתו של חוק הגנת הדייר. והרי ידוע, שאסיפת דיירים, בהשתתפות מאות דיירים מוגנים מכל הארץ, החליטה להתנגד להקמתה של ועדה כזאת, במיוחד לזאת המוצעת על־ידי שר השיכון דוד לוי, שאין בה נציגות הולמת לדיירים המוגנים ומעמדם בה נחות מראש. בימים אלה נשלחת לשר עצומה חתומה, בידי אלפי דיירים מוגנים, בתביעה לשנות ולהרחיב את הרכבה של ועדה כזאת, אם תוקם בכל זאת.

להערכתנו, האווירה בציבור בעניין חוק הגנת הדייר הידרדרה בגלל אותם נציגים־כביכול שלא נבחרו על־ידינו ואינם מייצגים אותנו. מי שחושב כי שינוי החוק על־פי המלצתה של ועדה כלשהי יהיה לטובת הדיירים המוגנים, אינו יודע מה הוא שח.

נושא דיירי החברות הציבוריות הוא בוודאי חשוב, אבל אין לערבבו בחוק הגנת הדייר — בחברת "עמינור" אין אף דייר מוגן. אלימלך רון עוסק בדברים חשובים בנושא השכונות. הוא איננו חבר הנהלת הארגון הגדול, שמרכזו בתל־אביב, אינו מייצג אותנו ומוטב לו שימשוך ידו מנושא זה.

יוסי יהל, יו"ר הארגון הארצי היציג

אולי השעון אשם?

שוב אני שומע ברדיו שהשנה, כבשנה שעברה, נקפדים חייהם של רבים בתאונות דרכים בימי הקיץ החמים. אני מהרהר בדבר וחושב: אולי הדתיים צודקים בעניין שעון הקיץ — אולי תוספת שעה מפחיתה את ריכוזם של הנהגים? אולי חייהם של הנהגים שווים לנו יותר מכסף. ואולי מאבקינו בדתיים צריך להתרכז בנושא אחר. אולי.

נמרוד ארצי, ירושלים

שטח אש

התקפתו הזרונית של כתב מקומון בקריית־שמונה על קיבוצי הסביבה היא עוד עדות, אחת מרבות להידרדרותו של הוויכוח הציבורי אל שטח האש של איבוד השליטה על בלמי הטעם הטוב, ההגינות והדברים כהווייתם. אנשים המסוגלים לייחס לקיבוצים כוונותיהם של עוכרי ישראל, מבטאים את העדרו המוחלט של כל קו תיחום בין שפיות הדעת לבין טירופה.

באווירת "עליהום" זו, נראה שהתשובה ההולמת להתקפות על הקיבוצים היא המשך קיומם ותיזוק יכולתם להזים את טענות ההבל של דורשי רעתם והמייחלים לנפילתם.

אברהם שרון, עין השופט

שלושה מראשי מכבי חיפה שנעצרו שוחררו בערבות

צו־עיכוב יציאה מהארץ נגד השלושה * עוקלו שלוש מכוניות פאר של האגודה * נציג מס הכנסה: כדורגלנים ידעו על דיווח כוזב ושתקו * חשבונות סודיים — באחד מהם היו 570 אלף ש"ח * מכבי חיפה: „נשלם עד הפרוטה האחרונה"

מאת יואב אביב

יו"ר אגודת מכבי חיפה, דניאל אסנין, יו"ר מחלקת הכדורגל לשעבר, צבי וייצנר וגזבר מחלקת הכדורגל לשעבר, פרדי שביט, נעצרו ביום חמישי לחקירה על־ידי שלטונות מס ההכנסה ושוחררו למחרת בבית־משפט השלום בערבות של 100 אלף ש"ח כל אחד. השופט הוציא נגדם צו עיכוב יציאה מהארץ. כמו־כן עיקל בית־המשפט שלוש מכוניות פאר של האגודה.

חקירת מס ההכנסה נגד הנהלת קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה החלה לפני כמה שבועות וקיבלה תאוצה בעקבות דו"ח המבקר הפנימי של האגודה שהצביע על ליקויים וחריגות בהנהלת הקבוצה.

ביום שישי טען בבית־המשפט נציג מס ההכנסה, נח דוידוביץ, כי ראשי מחלקת הכדורגל של הקבוצה ניהלו פנקסי חשבונות כוזבים, הצהירו כזב לשלטונות המס כדי להתחמק מתשלום־אמת. הוא אף טען כי אנשי מס ההכנסה חושדים בכמה מכדורגלני הקבוצה שידעו על המתרחש, לא דווחו על־כך למס ההכנסה, והיו שותפים למרמה של ההנהלה.

נציג מס ההכנסה אמר עוד כי וייצנר ושביט ניהלו שני חשבונות סודיים שאחד מהם נסגר לפני זמן־מה, ובחשבון השני היו לא פחות מ־570 אלף ש"ח, שלא דווחו לשלטונות המס.

ישר מנמל־התעופה

נציג מס ההכנסה החשיד את יו"ר האגודה, דניאל אסנין, שידע על המרמה והעלים עין מכך.

נשיא בית־המשפט השלום בחיפה, רן סביר, שהחליט לשחרר את השלושה בערבות, נעתר לבקשת מס ההכנסה ועיכב את יציאתם מהארץ של השלושה.

כתבנו בחיפה מוסיף כי שלטונות מס ההכנסה חקרו את צבי וייצנר ביום חמישי והמתינו לעתוי זה, מאחר שאז, לפי המידע שהיה בידיהם, היה צריך פרדי שביט לחזור מחו"ל, ואמנם שביט נלקח הישר מנמל־התעופה לחקירה במס ההכנסה — כפי שפורסם ביום שישי בעתוננו. אנשי המס ביקשו בכך למנוע תיאום עמדות בין שני המנהלים. יחד עם זאת, מרגיש כתבנו, כי בהנהלת הקבוצה ציפו זמן רב לחקירת המס לאחר שהפרשה התפוצצה בעתונות.

חוגים המקורבים לקבוצה האשימו ביום ששי את אחד מכדורגלני הקבוצה בעבר ועסקן כדורגל לשעבר כי הם שהחליטו להרוס את הקבוצה, וזאת מאחר שלא הצליחו להכניס את אנשיהם להנהלת הקבוצה.

לא נהנו אישית

יוסף גלזר מוסיף: „אגודת מכבי חיפה תשלם את המחיר שתידרש לשלם עד לפרוטה האחרונה" — הגיב אתמול יו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה, יצחק אביער, על חקירת ראשי האגודה החיפנית ע"י שלטונות מס ההכנסה.

אביער הדגיש כי „לא מדובר כאן בעבירות אישיות של הפעילים באגודה, ולא נלקחה פרוטה אחת לכיסם האישי של פעילי האגודה. גם מדבריו של חוקר המס נשמעים הדברים באופן חד בכיוון הזה. מדובר בעבירות מס במישור האגודה בלבד".

אביער ביקש מכלי התקשורת להרפות מהאגודה כדי שתוכל להשתקם אחרי המכות הרבות שספגה בתקופה האחרונה.

בתשובה לשאלה היכן יגוייס הכסף לתשלום לשלטונות המס השיב: „אנחנו נשיג את הכסף".

שים לב

מכירה שיצרה תקדים

אפשר לומר שזה היה בורח־המציאות. אבל מכירת קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה ל„חברת שלזינגר" חייבת להדליק אור־אדום לגבי עתיד חלק מקבוצות הייצוג שלנו. ברגע שנוצר תקדים יהיה קשה למנוע קבוצות נוספות למצוא אפוטרופסים פרטיים שישתלטו עליהן.

הדבר לא מוסיף ודאי יוקרה והוסן למרכז הפועל. זו פגיעה קשה לכל מי שעדיין משייך אידיאולוגיה להפועל. דווקא מ„חיפה האדומה", ערש יסוד הפועל, יצאה מכירה ראשונה, שמייסדי הפועל בוודאי מתהפכים בקברם. זו מציאות חדשה שיצטרכו להתמודד עמה.

כבר שמעתי אישים בהפועל הטוענים: לא היתה ברירה. האם פירוק הקבוצה היה טוב יותר? הבעיה היא מדוע הגיעה קבוצת הפועל חיפה מצמרת קבוצות הכדורסל בארץ, לעברי פי־פחת. צריך ללכת לאחור כדי להבין את ההתמוטטות שחלה בכמה מסניפי הפועל, שבעבר היו מהמובילים בהתאגרות. ההנהגה שגרמה לצעד יוצא־הדופן נובעת מחוסר יחס של חלק ממועצות הפועלים, ממדיניות הרפתקנית, מהזרמת אישים בלתי־מתאימים. אם ישנם מזכירי מועצות פועלים החושבים שכל אחד, ללא הכשרה מינימלית, יכול להיות מזכיר הפועל או נושא תיק — עושה עוול. הפועל לא יכול להיות מפלט לאנשים שכשלו במגזרים אחרים. הפועל ויתר על חברים ותיקים, בעלי מקצוע מעולים, והוא משלם על־כך ביוקר.

אינני מכיר את יעקב שלזינגר. מבחינת הספורט הוא עשה דבר טוב. אמנם הוא רואה את רכישת הפועל חיפה מנקודת־מבט עסקית, אבל אי־אפשר להתעלם מכך שהציל קבוצה מאבדון. לא כל אחד היה מוכן לעשות צעד כזה, או כפי שלשלזינגר התבטא: „קיבלתי שבר־כלי ואשתדל לשקם את הקבוצה". אפשר לאחל לו רק הצלחה.

מבחינת מדיניות הפועל זה לא רק דבר חריג. זה שינוי במהות, ועל כך צריך לתת את הדעת.

* * *

הדשא האירופי ירוק יותר

הדשא של השכן ירוק יותר. זה מתאים לכדורגלנים שלנו, שנושאים את עיניהם, בסיוע אמרגנים־מאבירים למיניהם, לאיצטדיונים המטופחים של אירופה. היעד העיקרי הוא — בלגיה, הנמצאת בתחתית סולם התשלומים באירופה. כדורגלנים בלגים רוצים לעבור לאיטליה, ספרד, צרפת או גרמניה, ומותירים זירה חופשית לישראלים.

תנודות כדורגלנים בעולם זה דבר מקובל. אי־אפשר, בהעדר תקנון קבוע, למנוע זאת גם משחקנים ישראלים, שחלק מהם ישתכר פחות מאשר קיבל, או היה מקבל, בארץ. לא רק זאת. אותם כדורגלנים מעדיפים לשבת על הספסל בקבוצות בחוץ־לארץ מאשר לככב בישראל. מוזר מאוד מבחינה ספורטיבית, אבל האתגר לשחק באירופה מקדש את האמצעים. זה כאילו חותמת־יוקרה בקריירה של השחקן.

אין להתייחס לבעיה זו בצורה שטחית. בשבוע שעבר היה מי שהעלה רעיון, והיה זה איש כדורגל מובהק, מאמן בכיר ביותר, לקבוע קריטריונים לגבי כדורגלנים הנוסעים לשחק בחו"ל. אולי זה רעיון, אם־כי לדעתי קשה לביצוע.

הנקודה החמורה של בריחת כוחות מהארץ היא, בנוסף לפגיעה בהכנות הנבחרת הלאומית, גם בחשש שהצופים ידירו את רגליהם מהמגרשים. אותם צעירים שירשו את הכוכבים — ובטוחני שביניהם יתגלו שחקנים לא פחות מוכשרים מאלה שנסעו — אינם נהנים עדיין מאימון הקהל.

אפשר לקחת דוגמאות ממדינות המייצאות כדורגלנים, כמו דנמרק, למשל. על־אף שאין להשוות את פוטנציאל השחקנים שם לזה שנמצא בישראל, היציעים ריקים. אלפים מעטים באים למשחקי הליגה.

נוהגים לזרוק את סיסמת־הזרים כמשקל נגד. אפשר לנסות אך אין ערובה להצלחה. המציאות היא לא פעם אכזרית. עובדה, כדורגלן מעולה כמו דניאל ברייליבסקי, שכונה לפני שבא ארצה כ„מאראדונה של העם היהודי", לא הצליח לעצור את הידרדרות מכבי חיפה, וכמובן את הסתלקות חלק גדול של הצופים מהיציעים.

זו תמונת־מצב עגומה ביותר. פתרונות? אם גם ישנם צריך לחפש אותם בנרות. חודש לפני פתיחת הליגות יש לקבוע דרכים לעניין את הצופים לבוא למגרשים. על האגודות ועל ההתאחדות להיערך לכל מצב אפשרי יכול להיווצר.

* * *

המים לא להטו

עקבתי אחרי הפרסומים הלא־מחמיאים על אליפות הגילאים בשחייה, שנערכה לפני שבוע במכון־וינגייט. הכל דיברו על דלות בהופעה, וכמובן על היעדר תוצאות טובות. לדעתי, זה רפיון מסוכן, העלול לפגוע בספורט המים, המנסה להיחלץ מהגלים הסוערים.

השחייה הישראלית נמצאת במצב של חילוף־משמרות. שחיינים מצטיינים רבים נעלמו מהנוף. אפשר היה לצפות שהתעודה שתבוא בגילאים הצעירים תהיה נכבדה, שראשי הענף יוכיחו שיש תשתית. לפי אליפות הגילאים המצב גרוע. גם אותם סניפים ואגודות, שהיוו בסיס איתן במשך שנים לשחייה הישראלית, האיטו את קצב הפעולה. עובדה, בשלושת ימי התחרויות נקבע רק שיא גילאים אחד. בעבר היו באליפויות שפע של שיאים. השחיינים הצעירים שטפו את הבריכה בהישגים. היתה השתתפות גדולה. היו מאבקים מרתקים. הפעם, כך נדמה, שלטו שחיינים מעטים בכל הגילאים. הם נטלו את מירב המדליות בהשאירם את השאר הרחק מאחור.

האם השחייה שלנו טובעת? אליפות הגילאים לא רוממה את הענף. אולי אליפות ישראל, שתיערך בסוף החודש, תציל את יוקרת השחייה.

כדורגלן אברטון, ויין קלארק, הכניע את שוער קובנטרי, סטיב אוגריזוביץ. המשחק במגן־הצדקה אתמול (0:1) (תצלום: אי־פי)

קלארק העניק מגן־הצדקה לאברטון — 0:1 נגד קובנטרי

מאת יוסי חן, מיוחד ל„על המשמר"

לונדון — ויין קלארק העניק אתמול לאלופת אנגליה, קבוצת אברטון, את מגן־הצדקה, כאשר כבש את שער־הנצחון, בדקה ה־43, במשחק נגד מחזיקת הגביע, קבוצת קובנטרי — 0:1.

לעיני 88 אלף צופים גילתה אברטון שליטה מוחלטת. בשורות הקבוצה האלופה הצטיין המנהל־שחקן, פיטר ריד, שהיה השחקן הבולט במגרש.

קובנטרי, שהתגוננה במרבית שלבי המשחק, זכתה לקראת הסיום בהזדמנות להשוות את התוצאה כאשר חלוצה המצטיין, פיקרינג, בעט לקורת שער אברטון.

שער הנצחון הובקע לקראת ההפסקה: קלארק קיבל כדור־גובה, עצרו בחזהו ומשישה מטרים הכניע את שוער קובנטרי.

ארגנטינה — מכסיקו 1:1

נבחרות הכדורגל של ארגנטינה ומכסיקו סיימו בתיקו 1:1 במשחק נוקשה בלוס־אנג'לס, שבו נאלץ השופט להרחיק שחקן וכמה נוספים ראו את הכרטיס הצהוב.

שתי הנבחרות ייפגשו שוב בסן חוזה.

● בחום כבד בוואשינגטון ניצח איוואן לנדל את האמריקנים, דייוויד ויטון — 7:6, 3:6, 3:6, ואת ג'ימי אריאס — 3:6, 6:4, 4:6. וישחק בחצי־הגמר נגד ג'ימי קונורס. בחצי־הגמר השני יתמודדו בקר וגילברט.

אוונס קבעה שיא עולמי גם ב־1500

השחיינית האמריקנית בת ה־15, ג'נט אוואנס, קבעה שיא עולמי שני תוך חמישה ימים, כאשר חתרה 1500 מטר בזמן של 16:00.37 דקות.

הישג זה מהווה שיפור של ארבע שניות לערך לשיא העולמי הקודם של בת־ארצה, קים ליניהאם, ש נקבע לפני שמונה שנים.

ג'נט זכתה באליפות זו שנערכה בקלוביס, קליפורניה, כשהיא בעה תוארים.

קורס־לכן קבעה את השיא העולמי ב־800 מטר חופשי. ניצחה באותו סגנון למרחק 400 מטר את האלופה האולימפית טיפאני כהן, וזכתה ב־400 מטר מעורב.

מאט בראנדי השווה את השיא העולמי ב־50 מטר חופשי — 22.33 שניות.

הפועל ת"א — 0:1 בחולדה

מאת יוסף חבם

במשחק־רעים בכדורגל לזכרו של אוהד קבוצת הפועל תל־אביב, משה בירנבוים, אתמול בקיבוץ חולדה, גברה קבוצת הפועל ת"א על קבוצת חולדה — 0:1.

את שער הנצחון לשחקני הפועל ת"א הבקיע בני רובין. קבוצת חולדה תוגברה באריה שמה, אלי יאני, אהוד בן־טובים, ויקי פת, שוקו נומרר. אופיר בן־חיים ומיכל דיין.

מכבי חיפה — רגיעה בעין־השופט

מאת יוסף גלזר

כדורגלני מכבי חיפה, נשותיהם וילדיהם היו אתמול אורחי יום־כיף בקיבוץ עין־השופט בעמק־יזרעאל. חבר הקיבוץ, אמנון שמשי, אוהד מושבע של מכבי חיפה, יזם את הביקור שכלל משחק־ראווה ומפגש עם ילדי הקיבוץ.

במועדון לחבר הוצבה פינת זיכרון מיוחדת לשוער אבי רן ז"ל, שלפי התכנון המקורי אמור היה לבלום את בעיטות־העונשין של ילדי הקיבוץ.

במכבי חיפה יחסו לביקור בעין־השופט משמעות סימלית. בשתי העונות בהן התארחה מכבי חיפה בקיבוץ היא זכתה באליפות, ואילו בשתי העונות בהן ויתרה על הביקור לא זכתה בשום תואר...

בינתיים החל היו"ר החדש יצחק אביעד במו"מ הכספי עם הכדורגלנים. המפגש הראשון עם הכדורגלן ניר קלינגר הניב „פיצוץ", לאחר שהתגלה פער עצום בעמדות שני הצדדים.

באיירן והמבורג פתחו הליגה הגרמנית בנצחונות

שתי הקבוצות שסיימו במקומות הראשונים בליגה המערב־גרמנית פתחו אתמול את המחזור הראשון בנצחונות.

האלופה, באיירן מינכן, השיגה נצחון־חוץ בדורטמונד — 1:3, ואילו המבורג, שהופיעה ללא שוערה המושעה, אולי שטיין, הכניעה את שאלקה — 2:5.

נצחונות־חוץ השיגו גם מנשנ־גלדבך על בוכום — 1:2, ברמן על האנובר 0:1, ונירנברג על אורדינגן 0:2.

תוצאות נוספות: שטוטגארט — הומבורג 1:2; לברקוזן — מאנהיים 0:1; קייזרסלאוטרן — פרנקפורט 2:2; קרלסרוהה — קלן 1:1.

● הניחוש הנכון

אלטונה — וריכי
דונקאסטר — רנדונג
אסנדון — בולין
מלבורן — נוקס־סיטי
נונאוורינג — מלבורן, רדוס
אלטונה — סאנדרינגהאם
קליפטון — רנדונוג סיטי
רובטון — פרהאראן
אלת'האם — המלין
ווסט־גייט — וויכרל
קמפלטאון — טורנס
סנטראל — פולוניה
קרואטיה — פרה־הילס
קאמברלאנד — ליוך־גדינג

כדורגלן המבורג, ברונו לודריה, כובש את השער החמישי לרשת של האראלד שוכמר משאלקה (2:5), בפתיחת הליגה הגרמנית אתמול (תצלום: אי־פי)

הגדולות בחצי־הגמר לנשים בוואנקובר

כל ארבע הגדולות בטניס העולמי לנשים ישחקו בחצי־גמר גביע־ההתאחדות בוואנקובר, קנדה. מחזיקת הגביע, ארה"ב, תפגוש את בולגריה, לאחר שהכניעה את בריטניה — 0:3 ובולגריה ניצחה את אוסטרליה 0:2 (משחק הזוגות בוטל בגלל גשם).

משחק חצי־הגמר השני יהיה בין צ'כוסלובקיה ומערב־גרמניה. צ'כוסלובקיה גברה על קנדה — 1:2, לאחר שהקנדית הלן קלסקי ניצחה במפתיע את הלנה סוקובה — 6:4, 2:6, 1:6. ובמשחק מסקרן ניצחה מערב־גרמניה את ארגנטינה — 1:2. שטפי גראף השיגה את נצחונה התשיעי הרצוף על הארגנטינית, גבריאלה סאבאטיני — 6:4, 6:4. הארגנטיניות ניצחו בזוגות.

פינטו זכה בשתי מדליות זהב בסטוקמנדוויל

מאת אברהם תשובה

סוף שבוע מוצלח היה לספורטאי משלחת הנכים של ישראל בסטוקמנדוויל, אנגליה, שהוסיפו למאזן עוד מדליות זהב, כסף וארד.

ההישג הבולט היה של השחיין שלמה פינטו, שצבר עוד שתי מדליות זהב, לאחר שניצח במשחים ב־100 מטר חתירה בזמן של 1:10.32 דקה, וב־200 מטר מעורב אישי — 3:13.06 דקות.

ארבע מדליות כסף הושגו על־ידי נבחרות השחייה לנשים ולגברים שתפסו את המקום השני במשחה השליחים 4x50 מטר: ב־3x50 מטר מעורב אישי גברים (2.17 דקות) וב־4x50 חופשי ומעורב לנשים.

המאמן־שחיין אורי ברגמן דורג שלישי במשחה ל־100 מטר חופשי בזמן של 1:06 דקה.

נבחרת הכדורסל גברה על יפאן — 55:62, לאחר שוויון 28:28 במחצית. הירבו לקלוע לישראל: חיים כהן (20 נקודות) ושוטניה מקבל (18).

מדליית כסף הוענקה לאתלט נחמן וולף, שדורג שני בהדיפת כדור־ברזל — 13.17 מטר.

המדליות הישראליות עד כה: 6 זהב, 14 כסף ו־7 ארד.

האם עבר „חתול שחור" בין הצלף והאלופה?

ג'מצ'י לא מתאמן עם שחקני מכבי ת"א

אומר: „הוזמנתי לנבחרת ובשורותיה אתאמן" * קיבל הצעת 200 אלף דולאר מיעקב שלזינגר

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

במכבי תל־אביב, כדורסל, עדיין לא נרגעו מהחתימת החוזה לטווח ארוך עם מיקי ברקוביץ, וכבר מתרקמת פרשייה חדשה שבמרכזה עומד דורון ג'מצ'י.

לג'מצ'י, קפטן הנבחרת הלאומית, הגיעה הצעה מאיש הכספים החיפני יעקב שלזינגר לבוא ולשחק בהפועל חיפה תמורת סכום של 200 אלף דולר לעונה. „שלזינגר דיבר אתי בארבע עיניים. רק שנינו ידענו על הסיפור. לא התכוונתי ברצינות להצעה זו, ואינני יודע כיצד דלפה החוצה" — סיפר ג'מצ'י.

כאשר נשאל הכדורסלן המצטיין אם יש אפשרות להתיר את חוזהו במכבי ת"א למרות שהוא חתום לעוד עונה השיב: „מוטב לא לומר מלה".

בינתיים לא מתאמן ג'מצ'י עם חבריו, במכבי ת"א: „הוזמנתי לאימוני הנבחרת ושם אני מתאמן" — הוסיף קפטן הנבחרת הלאומית.

אלימלך רוצה לעזוב חולון

ישראל אלימלך רכז הפועל חולון והנבחרת הלאומית מבקש לעזוב את קבוצתו ולעבור לקבוצה אחרת.

אלימלך הודיע לראשי חולון על כוונותיו למרות שלטענתם הוא חתום בשורות הקבוצה בחוזה ארוך טווח.

שחקני נבחרת הכדורסל מתחילים הבוקר באימונים

מאת יצחק ויסהוף

„צפוי לנו חודש של אימונים מרוכזים וקשים. אני מקווה שכל שחקן שזומן ישקיע מאמץ כדי להחזיר את הנבחרת הלאומית למקומה הטבעי באירופה בדרג א'" — כך ביקש ביום שישי מאמן הנבחרת הלאומית בכדורסל, משה וינקרנץ, משחקני הסגל הלאומי שנפגשו במלון רמת־אביב, וקיבלו נייר־עבודה, שבו צויינה תוכנית האימונים של הנבחרת בחודש הקרוב.

בפגישה השתתפו 11 שחקנים. לאוון מרסו והווארד לאסוף נמצאים בארה"ב ויצטרפו במהלך השבוע ליתר השחקנים המתחילים הבוקר באימוניהם. השבוע יקיימו שחקני הנבחרת ארבעה אימונים בהיכל הספורט ביד־אליהו.

ראשי הנבחרת הודיעו לשחקנים כי הם מקווים כי עוד לפני הנסיעה לבולגריה יוחלט על סכום כספי אותו יקבלו השחקנים, בעקבות החלטה שהתקבלה בנשיאות האיגוד לאחר שוב הנבחרת ממשחקי אליפות אירופה ביוון.

מכבי חיפה יתבע הבוקר ביטול ההחלטה

בית־המשפט: סלקטר יכול לשחק בכל קבוצה

צו־מניעה המתיר לחלוץ מכבי חיפה, משה סלקטר (26), להתאמן ולשחק בכל קבוצת כדורגל שירצה — ניתן ביום שישי במעמד צד אחד בבית־המשפט המחוזי חיפה.

משה סלקטר, חלוץ מכבי חיפה, שהוכתר בעבר כ„מלך השערים" ו„כדורגלן העונה", פנה לבית־המשפט המחוזי באמצעות פרקליטו בבקשה להוציא צו משפטי שיאפשר לו להתאמן ולשחק בשורות קבוצות כדורגל אחרות, לפי שיקול דעתו, וכן להציבו ברשימת השחקנים המבקשים לעבור לקבוצה אחרת. הפנייה לבית־המשפט באה, לטענתו, אחרי התעלמות מוחלטת של הנהלת הקבוצה לנהל משא־ומתן אודות תנאי העסקתו של השחקן בשורות הקבוצה בעונה הקרובה.

„יכול לחירקב"

סלקטר, המשחק באגודה 18 שנה, טען, כי ההנהלה החדשה של הקבוצה ביכרה להתעלם מפניית פרקליטיו, שביקשו לשאת ולתת על התנאים הכספיים המעוגנים בחוזה העסקתו. חמתו בערה בו לאחר שבמקומון חיפני התפרסמה ידיעה, שלפיה יו"ר מחלקת הכדורגל, יצחק אביער, הגיב ואמר, כי מצידו „סלקטר יכול להירקב על הספסל".

לכתב עת"ם בחיפה נמסר, כי היו"ר אביעד סירב לנהל מו"מ עם עורכי־דין בסוגיית שכרם של שחקני הקבוצה.

משה סלקטר טען בפנייתו לבית־המשפט, כי הנהלת הקבוצה הפרה את חוזה העסקתו בעונה החולפת בכך שלא שולמו לו כל הכספים המגיעים לו, ונותר חוב של 5000 ש"ח. כן קבל על כך, שהנהלת הקבוצה לא שילמה את הכספים המגיעים למוסד לביטוח לאומי, דבר שגרם להטרדתו ע"י שלטונות המס.

במעמד צד אחד

השופט מיכה לינדנשטראוס נענה לבקשת באי־כוח השחקן והוציא את צו המניעה המבוקש במעמד צד אחד.

כתבנו יוסף גלזר מוסיף: יועצה המשפטי של מכבי חיפה, עו"ד עצמון לב יגיש הבוקר בקשה לביטול ההחלטה.

בגלייבטר עשוי לשחק עם מרוקני

כדורגלנה הבינלאומי של מרוקו (הופיע 72 פעם בנבחרת), טימוני, עבר מהקבוצה הספרדית מורסיה לשורות הקבוצה הבלגית לוקרן. אם הכדורגלן הישראלי אייל בגלייבטר יתקבל לשורות הקבוצה הבלגית תהיה זו הפעם הראשונה שכדורגלנים מישראל וממרוקו ישתפו פעולה ביניהם בקבוצה זרה.

● החלוץ שלמה מזרחי, אשתקד מלך שערי הפועל חדרה, וקודם לכן בבית"ר ת"א ובית"ר חיפה, יחזק בעונה הקרובה את קבוצת הפועל חיפה. מזרחי ייצא עם הקבוצה בשבוע הבא למחנה־האימונים הקדם־עונתי בנירנברג, מערב־גרמניה.

● קבוצת הכדורמים של הפועל גבעת־חיים זכתה באליפות הפועל לגילאי 16, לאחר שניצחה בגמר את הפועל עמק־הירדן/אפיקים — 5:13. במקום השלישי דורגה קרית־טבעון, שהכניעה את הפועל פ"ת — 1:7.

אדגר ג'ונס יבוא מחרתיים

אדגר ג'ונס, שיחליף את לי ג'ונסון בקבוצת מכבי תל־אביב, יגיע מחרתיים לישראל ויצטרף לאימוני האלופה הישראלית.

ג'ונס ייבחן ע"י מאמן מכבי ת"א, רלף קליין, ועוזרו ברוס ויקטור.

ויקטור יערוך היום היכרות עם שחקני מכבי ת"א המתאמנים בבית־הלוחם באפקה.

טאונס ואיימוס — היום לישראל

לינטון טאונס וקארל איימוס, שני הכדורסלנים הזרים של הפועל תל־אביב, יגיעו היום ארצה.

טאונס עמד לנחות לפנות־בוקר בנמל־התעופה בן־גוריון, ואילו איימוס יגיע אחר־הצהריים.

מי שכבר בא הוא ג'ונתן דלול שעשה את סוף השבוע בחיפה, והיום יגיע לתל־אביב.

היום אחר־הצהריים יחלו שחקני הפועל ת"א באימונים קלים.

לארגי הגיע למשחק הפרידה

מייק לארגי, עד לסוף העונה שעברה כדורסלן הפועל תל־אביב, הגיע אתמול לישראל לקראת משחק־הפרידה שמתכננת האגודה לכבודו.

● כדורעף

גרמניה נוצחת במטה־אשר

אלופת ישראל בכדורעף, הפועל מטה־אשר, אירחה בשבוע שעבר למחנה־אימון ומשחקים שתי קבוצות מערב־גרמניות.

קבוצת הנשים, אויטה, המדורגת במקום הרביעי בליגה הראשונה בארצה, קיימה במסגרת מחנה־האימון שישה משחקים נגד מטה־אשר/געתון. הגרמניות ניצחו בשלושה משחקים, ונוצחו בשלושה.

קבוצת הגברים של מועדון אולדנבורג מהליגה השלישית נוצחה בשלושה משחקיה ע"י אלופת ישראל, הפועל, מטה־אשר. הגרמנים ניצחו את קבוצת הנוער של מטה־אשר, בשלושה משחקים.

גולן: 598 נקודות!

הקלעי מנחם גולן קבע בתחרות־מבחן של הסגל האולימפי בהרצליה תוצאת־שיא של 598 נקודות מ־600 אפשרויות, בתחרות ירי של 60 כדור, בשכיבה, ברובה חופשי.

הקלעי אדי ספירוב צבר 594 נקודות, ואילו גיא סטריק — 592.

בירי 40x3 כדור ניצח יצחק יונסי — 1440 נקודות, לפני ספירוב — 1139 נקודות, סטריק — 1138.

באקדח חופשי השיג גרי ארמיסט באקדח, 60 כדור חופשי — 549 נקודות.

אזולאי ומורלי ניצחו בריצות ארוכות

שלמה אזולאי מהפועל עמק־חפר השתתף בסוף השבוע בתחרות הזמנה באתלטיקה שנערכה באיצטדיון בהדר־יוסף. אזולאי עבר 1000 מטר בזמן של 2:23.7 דקות, בהקדימו את שמעון פרנסקי 2:27.8 דקות.

בתחרות הזמנה לנשים ניצחה עידית מורלי מהפועל ירושלים, שעברה 800 מטר ב־2:19.3 דקות.

פיזנטי — מחרתיים לקווינס־פארק

● כדורגל

דוד פיזנטי, לשעבר כדורגלן מכבי נתניה, פ.צ קלן ובעונה שעברה, הפועל ת"א, יחל מחרתיים באימוניו בקבוצת קווינס־פארק ריינג'רס, מהליגה הראשונה באנגליה.

פיזנטי אמר אתמול כי הוא מצטרף לקבוצה האנגלית בלי להיבחן. נבחנתי שם כבר לפני חצי שנה. הם הודיעו לי כי התקבלתי. ולכן אני יוצא לאנגליה — סיפר פיזנטי.

הכדורגלן הישראלי הוסיף כי הנסיון הרב שצבר במדי הקבוצה המערב־גרמנית, פ.צ קלן, יעמוד לזכותו: „אשתדל לנצל את הנסיון שצברתי, התבגרתי, ואני מסוגל להצליח באנגליה".

הכדורגלן הישראלי סיפר עוד כי במידה שיירשם בחוזהו שעליו להופיע לאימוני נבחרת ישראל ייעשה זאת בשמחה, אם המאמן מילינקו מיחיץ' יחפוץ בו.

סגל תובע מבני־יהודה שחרור בבית־המשפט

מאת נפתלי בהן

יעקב סגל, בלם קבוצת בני־יהודה ת"א, בעונה שעברה, פנה לבית־המשפט המחוזי בת"א כדי שישחררו מקבוצתו.

סגל פנה ביום ששי ללשכת השופט שאול אלוני, בטענה כי בני־יהודה לא קיימה את החוזה עמו במלואו, והיא חייבת לו כ־30 אלף דולר, חוב מהעונה שעברה.

גזבר בני־יהודה, גד סולמי, אמר אמש כי לדעתו עומדת קבוצת הפועל ת"א מאחורי יעקב סגל. „קבוצה זו מעוניינת בשורותיו, ולכן היא מסיתה אותו".

סגל נשמע אמש בטוח בפנייתו לבית־המשפט, שיקבל את השחרור. הוא אמר שיש כבר תקדים ששחקנים שוחררו על־ידי השופט אלוני, אפילו שחתימה אחת הוחתמה בחוזה. כמו־כן נחוש סגל בדעתו לעזוב את קבוצת בני־יהודה.

● אליפות צה"ל בכדורגל תתחיל ב־16 באוגוסט באוניברסיטת ת"א. משחקי חצי־הגמר והגמר יהיו בהרצליה.

אמנון רז מנבא עתיד טוב לכדורגלנים הצעירים שהצטיינו בשנה האחרונה

הקדטים — חומר מעולה

עדיפות לאירופים בכושר גופני * הישראלים הצטיינו בתיחכום, במוטיבציה ובגיבוש קבוצתי * הצירוף לאירופה מאפשר לכדורגלנים הצעירים לעבור טבילת־אש בין־לאומית * המנטליות השתנתה * המשך ההתקדמות תלוי באגודות * ישנם כשרונות כמו בן־שמעון, בנין, ססמורטס ואחרים

מאת יצחק ויסהוף

הדי הצלחת נבחרת הקדטים של ישראל בכדורגל, שזכתה בטורניר בין־ארצי שהתקיים בטוקאי שבהונגריה, עדיין לא רפו. כל השחקנים שבו לאגודות־האם. חלק יטפס אולי גם לקבוצות הבוגרות; חלק ימשיך במסגרת הנוער. במטרה להוכיח כי ההצלחה בקדטים לא היתה מקרית, והקבלות ייפרעו בעתיד.

מאמן אמנון רז

אחד האחראים להצלחת הקדטים הוא ללא ספק המאמן אמנון רז, שהשקיע בחינוך הצעירים ימים ולילות. אמנון, עובד התעשייה האווירית, קיבל חופשה קצרה מהתאחדות לכדורגל ובעוד עשרה ימים יחל את עבודתו עם נבחרת קדטים חדשה, ותחליף את הנבחרת הנוכחית, ששחקניה ינסו לטפס על הפירמידה הניצבת מולם.

אמנון רז מנסה לענות על מספר שאלות מהותיות להסביר את ההבדלים בין השחקנים הישראלים לעמיתיהם מחו"ל, כפי שהשתקפו בעיניו במשך השנה האחרונה שבמהלכה הנהיג את הקדטים.

עדיפות בכושר גופני

— מה ההבדל בין שחקן ישראלי לבין שחקן מזרח־גרמני או הונגרי, מבחינת היכולת האישית?

● רז: לדעתי, מבחינת טיפול בכדור והבנת המשחק לא נופלים השחקנים הישראליים מעמיתיהם באירופה. ההבדל היחיד, אולי הונגריה שווה לנו, בא לידי ביטוי ביכולת הגופנית. המזרח־גרמנים, הפולנים ושחקנים מעוד ארצות, עולים עלינו לאין־שיעור.

— כיצד התגברתם על מכשלת זו?

● רז: המשחק מורכב ממספר גורמים. העיקריים הם כושר גופני, טכניקה וטקטיקה. לישראל היה פתרון בתיחכום, במוטיבציה של הקבוצה וגיבוש מעולה. היינו חזקים בתכונות אלו, וזה חיפה על היעדר מהירות וכוח במקרים מסויימים. יצרנו צורת משחק שנתנה תשובות מוצלחות לנקודות בהן אנו חלשים יחסית.

— כיצד שחקן כמו גיל ססמורטס, הנעדר תכונות גופניות מרשימות, היה המצטיין בטורניר?

● רז: גיל הוא אחד השחקנים שתכונת המהירות טבועה אצלו. הוא זריז והעמיד את יריביו בצל. בנוסף לכך בכדורגל אתה צריך מזל, ולגיל זה לא חסר. הוא כבש ארבעה שערים, בלט במשחקים הקובעים נגד הונגריה ומזרח־גרמניה, למרות שהוצמדה לו שמירה אישית, שהקשתה עליו את התנועה. למרות הקשיים ידע להצטיין.

— לאור נסיון העבר, כיצד שחקנים צעירים מתקדמים, או דורכים במקום?

● רז: אינני חושב ששחקנים שלנו דורכים במקום. רק בעוד 3־6 שנים נדע אם קיים פער בינינו לבין שחקנים מחו"ל. זו פעם ראשונה ששחקנים בגיל 16 קיימו 15 משחקים בין־לאומיים רצופים במשך שנה. בעבר היתה לנו נבחרת נוער ששיחקה משחק אחד, נגד אוסטרליה או ניו־זילנד. היא הצליחה או כשלה — וזהו. לא היה המצב של היום. אם ניקח את הסגל הקיים, בתוספת המשחקים שיתקיימו בשנים הקרובות, תהיה לנו תשתית של שחקנים, ובמשך כל שנה אפשר יהיה להצמיח 3־4 כוכבים ברמה גבוהה ביותר. הפירמידה תהיה בנוייה בצורה איתנה ונוכל לראות תוצאות חיוביות.

קליטה מהירה

— האם הסיבה שכדורגלן ישראלי לא מקבל הדרכה נאותה בגיל צעיר פוגעת בהתקדמותו?

● רז: לנער בגיל צעיר קל לקלוט דברים. הנערים מרחיבים אופקים מבחינה טקטית, מבחינת הטיפול בכדור ובהבנת המשחק. קל להחדיר רעיונות לשחקנים צעירים. דבר שקשה לבצע בגיל מבוגר יותר. בנבחרת הקדטים ניתחו השחקנים בעצמם, מזווית ראייה שלהם, את המשחקים בהם שיחקו. הם ניתחו את היריב וצורת המשחק שלו. ראיתי כיצד הבחורים נפתחו, הבינו כל נקודה שהועלתה בפניהם. הם אימצו גישה שונה וראו את המשחק באור הנכון. השחקנים הבינו מתי צריך לשחק מהר ומתי להאיט. מתי צריך לפתוח משחק או לסגור אותו. הם עבדו על נקודות שבעבר לא עסקו בהן כלל. ובעתיד נוכל לראות את ההשפעה החיובית עליהם בעקבות המידע שספגו.

— האם ההצטרפות לאירופה תשנה את המנטליות של הכדורגלן הישראלי?

● רז: אני מאמין שכן. היינו השנה במספר טורנירים באירופה. בכל הטורנירים, וגם בטורניר שנערך בארץ, באו מומחים מחו"ל לראות את השחקנים הצעירים. בטורניר בצרפת גילו מומחים התעניינות בטל בנין, בגיל ססמורטס, ברן בן־שמעון ובאחרים. אם כיום אנו עדים לתופעה ששחקנים בוגרים משחקים בקבוצות אירופיות הרי שמתחילים כבר להסתכל גם על שחקנים צעירים. זו המדיניות באירופה. כניסת הקדטים לאירופה פתחה בפנינו את השוק.

— האם, לדעתך, עבודת הבסיס בקבוצות טובה?

● רז: כאשר קיבלתי את סגל השחקנים ראיתי באופן בולט הבדלים בין שחקנים שבאו מאגודות שונות. כמו, למשל, מכבי חיפה, שם עשה עבודה טובה ג'וני הררי. לעומת זאת היה ניכר חסר בשחקנים שבאו מאגודות פחות מסודרות. ההבדל היה לעתים עצום.

— כיצד פעלת לסגור את הפערים?

● רז: היה קשה להביא את השחקנים לרמה שווה בהבנת המשחק וביכולת הביצוע. הדבר בלט בנסיעה הראשונה שלנו לשווייץ. תוך כדי עבודה מאומצת, בשיעורים בכיתת לימוד, בניתוח בעיות אלמנטריות כמו נגיחה, מסירה וכו', הצלחנו לשפר נקודות־חולשה. כיום אני יכול לומר בסיפוק כי כל שחקן השתפר מאוד. היה קשה להביא את כולם ליכולת סבירה. לי ברור כי אם השחקנים היו מגיעים אלי בגיל מבוגר יותר היה בלתי־אפשרי לבצע את שנעשה.

כשרונות רבים

● — האם אתה רואה בין הקדטים שחקנים שיגיעו בעתיד לנבחרת הלאומית?

● רז: יש כשרונות רבים. הדבר תלוי כיצד שחקנים אלו יורצו באגודות־האם שלהם. הבעייה כיצד תהיה ההתייחסות אליהם. אם יתייחסו לשחקנים כמו טל בנין, אהרונוב, צחי אלטיט, רן בן־שמעון וגיל ססמורטס בסבלנות — הם יצליחו. אסור להפעיל על הצעירים לחץ. כבר כיום חלק מהקדטים מסוגל לשחק בליגה הלאומית. עדיין לא בהרכב הראשון, אך כמחליפים, או בצורה אחרת. הדבר יקדם אותם רבות.

— האם אגודות־האם מקבלות תידרוך כיצד להתייחס לשחקנים הצעירים?

● רז: לפני הטורניר בהונגריה, נשלחו לקבוצות־האם חוות־דעת על כל שחקן לגבי יכולתו האישית, התנהגותו וכדומה. כל קבוצה קיבלה דף שבו חוות־דעת כללית. אנו נמצאים בקשר עם המנהלים והמאמנים. נשלים בקרוב את מאגר המידע שהצטבר על הצעירים ונשלח לקבוצות. נקווה כי האגודות ייעזרו בכך.

שוויצים יקיימו 3 משחקים בארץ

מאת יוסף חבם

קבוצת הכדורסל טאטום, מהליגה השנייה בשווייץ תגיע היום לארץ ותקיים מחנה־אימונים.

הקבוצה, אורחת הפועל רמת־גן מהליגה הלאומית, תקיים בארץ שלושה משחקים: הפועל רמת־גן, ביום רביעי באולם האוניברסיטה ברמת־אביב. למחרת, מול הקדטים ברמת־אביב, וביום שישי נגד הפועל רמת־גן, בקיבוץ רמת־הכובש.

ז'אן-מארי פאף רוצה לשחק עד גיל 40

לא אשכח לעולם את שערו של נאדז'ר מפורטו

מאת שבח סלברט

"אני יכול לבשר לאוהדיי הרבים כי אתייצב בין הקורות לפחות עד גיל 40" — אמר שוער נבחרת הכדורגל של בלגיה והאלופה הגרמנית, באיירן מינכן, ז'אן-מארי פאף, שיחגוג ב-4 בדצמבר את יום הולדתו ה-34.

השוער הבלגי נעים-ההליכות, הלובש בדרך-כלל אפודה או חולצת טריקו עבה בצבע צהוב, נשוי 13 שנה, והוא "אבי-בנות". יש לו שלוש בנות. הגדולה בת 11, והקטנה בת 8.

עד כה יצג פאף את נבחרת בלגיה ב-61 משחקים בין-ארציים ונטל חלק בשתי אליפויות עולם, ב-1982 וב-1986, ובשתיהן הצטיין, בעיקר במכסיקו.

ז'אן-מארי פאף סייע לנבחרת "השדים האדומים" לתפוס את המקום השני באליפות אירופה ב-1980 באיטליה אבל ב-1984 בצרפת לא האיר המזל פנים לבלגים.

מבוורן למינכן

פאף הצטרף לבאיירן מינכן ב-1982 לאחר שהגן במשך 11 שנה (1982-1971) על שערה של בוורן הבלגית. בשורותיה ישחק בעונה הבאה משה סיני.

בחמש שנות הופעתו בקבוצה המערב-גרמנית סייע לה לזכות שלוש פעמים בתואר האליפות; פעמיים בגביע ופעם ב"ראבל".

התחביב שלו — אוכל טוב ובגדים אופנתיים.

כשנשאל הגבר הנאה מה דעתו על כדורגל נשי השיב: "אני מוצא

ז'אן-מארי פאף
בלגיה ובאיירן מינכן

שזה מאוד סימפטי שנשים עוסקות בספורט, ובעיקר כשמדובר בספורט עממי, אבל קודם שידאגו לגברים ולילדים. מכל מקום, נעים לראות כדורגל נשי, כל עוד הוא מתנהל בצורה ההולמת את המין-היפה. אני מתנגד בכל תוקף שכדורגלניות מנסות להיגרר אחרי חריפות הכדורגלנים".

השוער הבלגי של באיירן שספג שני שערים מפורטו, שגרמו לקבוצתו לאבד את גביע-אירופה לאלופות (2:1), אמר שלדעתו פורטו היא קבוצה חזקה, אבל באיירן טובה יותר: "היינו צריכים לזכות בגביע האירופי. זה היה ברור לכולם, אבל הפורטוגלים חשבו אחרת. הם נקטו נגדנו בשיטת משחק שלא הורגלנו אליה קודם-לכן. הם הצליחו להרדים אותנו מדי פעם, וכשנוכחו שהם מצליחים בכך הסתערו עלינו גלים-גלים. את השער שהבקיע האלג'ירי נאדז'ר, בעקבו, לא אשכח לעולם. דבר כזה לא ראיתי אף פעם".

בקשר להרחקתו של חואניטו מריאל מדריד, על פגיעתו במאתיאוס מבאיירן, אומר פאף: "זה חמור מאוד. מיליונים ראו בטלוויזיה את הפגיעה הגסה של הכדורגלן הספרדי הוותיק, ממנו לא ציפה איש שיעשה דבר כזה. פשוט לא מתאים לו. בכלל, לא מתאים לאף כדורגלן. אילו זה קרה לשחקן צעיר, חסר נסיון בין-לאומי, הייתי סולח לו".

המקרה של חואניטו אירע במשחק חצי-הגמר הראשון במינכן, בו הביסה באיירן את ריאל 1:4.

60 זוגות כפפות

כשנשאל פאף מה הסוד שדווקא נגד הספרדים מגלה באיירן יכולת טובה כל כך השיב: "האווירה, המעמד, היריב, הקהל. כל אלה הם המרכיבים המעוררים את התיאבון להתעלות במשחקים היוקרתיים נגד הקבוצות הספרדיות".

סדר האימונים של ז'אן-מארי פאף בבאיירן: "שני אימונים ביום שני; כך גם ביום שלישי; ביום רביעי — חופשה; ביום חמישי שוב שני אימונים, ואילו ביום שישי מתכוננים לקראת משחק הליגה בשבת, בעיקר בהרצאות ובניתוח משחקים נגד היריבים, לאחר שחוזים בסרטי-וידיאו".

השוער הנפלא השיב גם לשאלה כמה כפפות הוא זקוק לשנה: "בערך 60 כעור שלגבי נעלי-כדורגל שניים-שלושה זוגות לעונה".

לז'אן-מארי פאף יש חוזה בבאיירן עד 1989, עם אפשרות להארכה. הוא אינו חושש להופיע באף מקום בעולם. "האוהדים הקנאים הם אותו דבר בכל מקום, אם זה במדריד או בקייב".

השאלה האחרונה שנשאל היתה אם הוא שואף לשחק אי-פעם בליגה היוקרתית באיטליה. "עכשיו אני לא חושב על-כך. באיטליה עצמה יש שוערים טובים מאוד. היא אינה זקוקה ליבוא".

סבג ולבן הגיעו יחד במירוץ-ההרים באדמית

שם-טוב סבג ואמנון לבן ניצחו אתמול, במשותף, במירוץ-ההרים השישי שהתקיים ליד קיבוץ אדמית, לאחר שעברו את 8800 המטרים בזמן של 28:42 דקות.

שלישי הגיע מיכה כגן מקיבוץ שמיר (24:46). קודם-לכן עבר כגן את מסלול הטריאתלון כששחה בחוף ארגמן בעכו ורכב על אופניים למרחק של 50 ק"מ.

במירוץ שאורגן ע"י המועצה האזורית משה אשר, בשיתוף מועדון מרתון סולם-צור וחברי קיבוץ אדמית, השתתפו כ-300 רצים.

בין הנשים ניצחה זו השנה השנייה ברציפות עמל עבדאלאל (סולם-צור), כשקבעה — 32:58 דקות, לפני רווה סיידון (עמק-חפר) — 33:26 וליאורה פישביין (סולם-צור) — 37:46.

ותיקים גיל 40: 1. מתי פז (קרית-חיים) 28:38; 2. חנוך שחר (איילות) 29:00; 3. ראובן פלג (עמק-חפר) 29:18.

ותיקים מעל 50: 1. יצחק עתיר (אילות) 29:44; 2. אורי אליאב (איילות) 30:50; 3. אבנר הרד (מעברות) 31:22.

נוער עד גיל 19: 1. מוחמד באשיר (סולם-צור) 27:47; 2. חזי בן-אברהם (אס"א ת"א) 29:26; 3. דותן רוזנבליט (סולם-צור) 29:50.

נערים עד גיל 16: 1. איתן קומר (עמק-חפר) 26:20; 2. סרג'ו גרינפלד (סולם-צור) 27:37; 3. קמיל עווד (סולם-צור) 28:17.

נערות עד גיל 18: 1. הדס בלומנטל (סולם-צור) 38:11; 2. ראפיקה עווד (סולם-צור) 39:30; 3. רונית קופרפלד (סולם-צור) 39:50.

הונגריה תבחן מחר את נבחרת הקדטים בכדורסל

מאת יצחק ויסתות

נבחרת הקדטים של ישראל בכדורסל תמריא הבוקר למשחקי אליפות אירופה, שייערכו בעיר קפושוואר, באשר יריבתה הראשונה תהיה יוון.

מחר תקיים הנבחרת משחק-אימון נגד נבחרת הקדטים של הונגריה, ששובצה בבית המשחקים השני.

תוכנית משחקי הקדטים: ב-8 נגד יוון; ב-9 — צרפת; ב-10 — יוגוסלביה; ב-11 — תורכיה וב-12 — איטליה.

בבית השני ישחקו נבחרות הונגריה, בלגיה, מערב-גרמניה, ברית-המועצות, ספרד ובולגריה.

12 השחקנים שישתתפו באליפות: תומר חנוך, אלון מורלי, אבי לוי, אייל לייב, גיא גודס, קורן אמישה, אמיר כץ, אופיר כוחלי, גלעד נווה, אורן קמצ'ינסקי, שני כהן ובני מרכוס.

מאחורי הקלעים

כדורגלן שוחרר תמורת שקל...

האמרגן נכשל כמאמן ● רמלר יורד לליגה השלישית ● מלחמת-שוקולד בכדורסל ● וילי סימס מתאמן עם אריה גמליאל ● המשולש דוידמן - שטבהולץ ● מנסדורף ● ברוגז ליד בריכת השחייה

★★★ עודד מכנס מתאמן במכבי נתניה, אולם עדיין מתלבט שכן מוטלת שסיגלה, מאמן בית"ר ירושלים, מפעיל עליו לחצים להופיע בשורות האלופה. עודד מעוניין לסיים את הקריירה שלו במכבי נתניה, קבוצת נעוריו. הוא מקווה "למשוך" עוד שנתיים עד שיחליפו את רעייתו, אלון אסק, בן ה-15, שחקן קבוצת הנערים. בתכנון הרחוק יותר הופעת בנו של עודד, עידו, בן שלושה חודשים... ★★★ האיש שעמד מאחורי החתמתו של משה סיני בקבוצת בוורן הבלגית הוא אשר הרשקוביץ, שכבר השקיע סכומים לא מבוטלים וסוף-סוף יוכל להחזיר לעצמו את ההשקעה. הרשקוביץ, בן ה-34, יצא ואירגן לסיני מבחנים בקבוצת מנצ'סטר-יונייטד. וגם דאג למבחנים באסטון-וילה — מציין מוטי חביב. משני מסעות אלה שבו השניים בידיים ריקות כשהנטל הכספי נפל על הרשקוביץ. הסוכן האישי של סיני מקורב לקבוצת אנדרלכט הבלגית. למעשה רצה שסיני יכבב בקבוצה זו אך הדבר לא יצא לפועל. ברור שאם סיני יצליח בבוורן יעשה סוכנו מאמצים גדולים להעבירו לאנדרלכט. הרשקוביץ "אימץ" גם את אלי דריקס ממכבי ת"א. אגב, הרשקוביץ שימש בתחילת העונה שעברה כמאמן קבוצת בית"ר פרדס-כץ מליגה ב', אך לא הצליח ולא סיים את העונה ★★★ שוער הפועל וביח"ד חיפה בעבר, עופר קרן, המשחק בליגה השנייה בבלגיה, הגן על שער מכבי בלגיה במכביה האירופית בקופנהאגן. טקס הפתיחה — מספר יוסף גלזר — נערך ביום בו הובא אבי רן ז"ל למנוחות. קדמה לו דקת דומייה ו-800 המשתתפים מכל אירופה התבקשו לחבוש כיפות. קרן, שהיה מחבריו הקרובים של אבי רן, מיהר לחזור ארצה מייד כתום המשחקים. בלגיה דורגה במקום השלישי במכביה האירופית ★★★ כדורגלן הפועל בית-שאן, מיכה קרסנר, שוחרר מקבוצתו תמורת.. שקל אחד. כך נחתם החוזה וכך בוצע התשלום הסמלי ★★★

חבלם נפצע... במגלשות

★★★ במכבי חיפה חוששים כי יאלצו לאבד את חלוצם הצעיר איתי מרדכי, שמאז גיוסו נעלם ביחידה מרוחקת. לחבריו אמר: "לפי מהלך העניינים יש לי סיכוי טוב יותר להיות רמטכ"ל מאשר כדורגלן" ★★★ דוד הרשליקוביץ מוגדר כ"ילד הטוב" של הפועל ת"א. מוטי חביב מספר שאת הבחור השקט לא שומעים באימונים. גם לא במשחקים. הוא עושה את עבודתו ולאחר האימון נעלם לביתו. מתברר שהרשליקוביץ, בניגוד לכדורגלנים-חיילים אחרים, לומד בשרותו הצבאי גם מקצוע כדי לא לחיות בעתיד על הכדורגל בלבד. הרשליקוביץ מועסק בבית-דפוס צבאי. "כדורגל זה דבר טוב. אני אוהב מאוד את המשחק אבל מתמיד רציתי שיהיה לי גם מקצוע" ★★★ — אמר דב רמלר, החלוץ כסוף-השיער ששיחק בהפועל פ"ת, הפועל ת"א, בית"ר ת"א, הפועל באר-שבע ומכבי יבנה ילבש בעונת המשחקים הקרובה את מדי הפועל אשדוד, שהעפילה לליגה א'. זו הפעם הראשונה בקריירה העשירה של רמלר שמשחק בליגה השלישית. כשנשאל הכדורגלן מדוע העדיף לרדת לליגה נמוכה השיב: "לא העניין הכספי הכריע. יש לי הבטחה לטווח ארוך באשדוד". כוונתו של החלוץ היא שיאמן את הקבוצה בשנה שלאחר עונת המשחקים הקרובה ★★★ בלם הפועל פ"ת, איתן מורניק, לא פתח באימוני קבוצתו לאחר שנפצע ב... מגלשות בטבריה. "על המגרשים אני פחות פגיע מאשר על מגלשות מיים" — התלוצץ הבלם הוותיק ★★★ בקבלת הפנים לשחקני נבחרת הקדטים בכדורגל, שחזרה מנצחת מטורניר בין-לאומי בהונגריה, השתתפו ראשי ההתאחדות הרואים בנבחרת זו "פנינה" שיש לשמור עליה מכל משמר. ראשי ההתאחדות פגשו בנמל-התעופה בלוד שני כדורגלנים, משה סיני ואלי דריקס, שהמריאו אותה שעה לבלגיה. יצחק ויסוצקי מספר שמנהל הנבחרת, אברהם בנדורי, התלוצץ כי יציע למאמן הלאומי מילינקו מיחייץ לקיים את אימוני הנבחרת על אדמת בלגיה, בגלל ריבוי השחקנים הישראלים שם ★★★ קבוצת קט-רגל שבה שיחקו ויקי מרין, מאיר יחזקאל, אלי גדיבי וגבי למרי, זכתה בטורניר שנערך בשבוע שעבר ברמת-השרון. הטוב בטורניר היה קשר בית"ר ת"א, מאיר יחזקאל. שעשה במגרש ככל שעלה על רוחו ★★★ סיפור מעניין מגלה יוסף גלזר: שלושה חודשים אחרי שהסתיימה עונת הכדורגל הוכתרה קבוצת בית"ר נוה-יוסף חיפה כאלופת המחוז בליגה לנערים. בית-הדין העליון של ההתאחדות, בהרכב שלושה שופטים, קיבל את מימצאי מור-עין-אורחי ובדיקה בפוליגראף ושינה את דו"ח השיפוט של אחד ממשחקי הליגה בו נכתבה תוצאה מוטעית. בעקבות השינוי זכתה נוה-יוסף באליפות במקום מכבי נתניה ★★★ בקייטנת הכדורגל של המאמן החיפני אלי גוטמן הוענק גביע לשחקן המצטיין מקרב ילדי הקייטנה על-שם אבי רן. בגביע זכה

נשיקת מאמא: קפטן נבחרת הקדטים בכדורגל, רן בן-שמעון, זוכה לנשיקה מאמא סופי בלוד

(תצלום: עוזי קורן)

עולה בן 10 מאורוגוואי, אלתאי בר. רן הדריך את ילדי הקייטנה. שלושה ימים לפני מותו נערכה תחרות פנדלים ואף אחד מהילדים לא הצליח להכניעו ★★★ ערב ספורטאי-השנה של המקומון "הד הקריות" ייערך ביום השלושים למותו של רן. כל ההכנסות יועברו לקרן ההנצחה. בוטלה הופעת האמנים, בראשות הזמרת ירדנה ארזי. בשנה שעברה הוכתר אבי רן כספורטאי המצטיין ★★★

שלזינגר יכול להתחרט

★★★ מה שלא פורסם עם חתימת חוזה-הקנייה בין "קבוצת שלזינגר" ומועצת פועלי חיפה הוא שתוך 14 יום יכול יעקב שלזינגר להתחרט על עיסקת קניית הפועל חיפה. יוסף גלזר מוסיף כי זאת אם לא יצליח להעמיד סגל שחקנים ראוי לשמו. אם רולאנד יוספטן ואבנר שם-טוב יישארו בהפועל חיפה לא יוכל שלזינגר לסגת ★★★ מי שעמד מאחורי ההצעה הכספית האסטרונומית למיקי ברקוביץ (150 אלף דולאר נטו), הוא בית-חרושת "ורד הגליל". המתחרה ב"עלית", מאמצת מכבי ת"א, קבוצתו של מיקי. שלזינגר מייצא סוכר עבור "ורד הגליל" וכך נוצר הקשר ★★★ וילי סימס, כדורסלן מכבי ת"א בעונה הקרובה, החל להתכונן לפתיחת העונה החדשה מתחילת חודש יוני. סימס סיים מוקדם מהרגיל חופשה בארה"ב כדי להיות מוכן למבחני-הכושר אותם יעברו שחקני מכבי ת"א בתחילת חודש אוגוסט. את אימוניו עורך סימס מדי ערב באיצטדיון האתלטיקה בהדר-יוסף, בעזרת אלוף ישראל בריצת 10.000 מטר, אריה גמליאל. מי שמצטרף לסימס באימונים הוא גוליום ויין, המחפש עדיין קבוצה שתחפוץ בשרותיו — ריווחו של אריה גיטלוס ★★★ שיא ליצוג החיפני בנבחרת כדורסל כלשהי שיצאה לחו"ל הוא בנבחרת הקדטים הממריאה להונגריה. לא פחות מחמישה כדורסלנים הם חיפנים: גיא גודס, אלון מורלי וקורן אמישה מהפועל חיפה; אייל לייב ובני מרקוס ממכבי חיפה. המאמן הוא יוסי דרורי, המאמן העונה את מכבי חיפה ועוזרו, משה גרשון, כדורסלן-עבר בהפועל חיפה. נבחרת זו היא הצפונית ביותר שהיתה אי-פעם: יש בה גם שני כדורסלנים מהפועל גן-שמואל, אופיר כוחלי ואורן קרימצבסקי, וכדורסלן הפועל בקעת בית-שאן, שני כהן ★★★

ציידי שחקנים בליגת-הקיץ

★★★ בשבוע הבא יסתיימו ההעברות של כדורסלנים ישראלים בליגה הלאומית והארצית. רוב העיסקות הגדולות כבר סוכמו. מה שטרם ידוע הוא היכן ישחק נדב הנפלד. קבוצתו, א. ס. רמת-השרון, מערימה קשיים בדרכו של הכדורסלן הרוצה לשחק בהפועל הגליל-העליון. מי ש"מחזיק אצבעות" להנפלד, שימשיך לשחק בגליל, הוא אריה חזן, שחתם על חוזה-הופעות בהפועל ירושלים למשך שלוש עונות, אולם שחרורו מהגליל מותנה בהחתמת הנפלד ★★★ הפועל ירושלים הפכה לקולטת יוצאי קיבוץ. לארז חזן (קיבוץ שמיר), ישחק בקבוצה, זו העונה השלישית, גל קנז (גן-שמואל). אביגדור מוסקוביץ מגבעת-ברנר ולין קילהאם, האמריקני מגן-שמואל, ימשיכו להופיע בבית"ר ת"א ★★★ בית"ר ת"א מנסה להעביר לשורותיה את שחקן נבחרת הקדטים והפועל חולון, תומר חנוך. תומר, המשחק בתפקיד רכז, מבקש לעבור כהשאלה לבית"ר ת"א מאחר שלהפועל חולון יהיו העונה שני רכזים בעלי רמה. ישראל אלימלך ושמואל זוסמן. בבית"ר הבטיחו כי חנוך יזכה אצלם באשראי רב. חנוך אינו נחשב כהעברה מאחר שהוא עדיין בגיל הנוער ★★★ אבי שולר, הקלעי המצטיין, בעונה שעברה במכבי ת"א, שלא הירבה לשחק, הפך למבוקש בעקבות משחקי ליגת הקיץ שנערכו ברמת-השרון. שולר העדיף לשחק במכבי ראשל"צ מהליגה הארצית, שצירפה לשורותיה גם את גדן ויליס ובועז רימון ★★★ מבוקשים שחקנים גבוהים. מאיר היניק (2.04), לשעבר בהפועל חולון, עבר למכבי פ"ת. מנחם אטלס (2.07), בנו של אמריס אטלס, שופט בין-לאומי ומראשי מכבי ת"א, בעבר, ישחק בהפועל ירושלים. אטלס סיים שנתיים לימודים בארה"ב ואינו נחשב במניין ההעברות מאחר שהיה רשום בקבוצה מליגה א' ★★★ כדורסלן נוסף שסיים את ה"רומן" שלו עם ארה"ב הוא ליאור שטרן. שחקן הפועל חולון. שטרן חוזר לאחר עונה אחת בארה"ב ויצטרף לקבוצת-הבת של הפועל חולון מליגה א'. שטרן סיפר כי נכנס לעסקי הקבלנות, יחד עם אביו ★★★ קבוצות הכדורעף פתחו באימונים לקראת העונה החדשה בחודש הבא. בין המאמנים בולט המאמן החדש של האלופה, הפועל מטה אשר, משה כהן מבית-זרע. את הפועל רמת-אביב יאמן גיל לוטטיג, בעבר בהפועל כפר-סבא. ההעברה הבולטת היא בינתיים של רז בורר, שעבר מהפועל בת"ים להפועל כפר-סבא ולבטח ינסה לגזול את האליפות מדודו משה כהן ★★★

מאבק משפחתי

★★★ אחרי 20 שנה שוב זכה אתלט חיפני באליפות ישראל בהדיפת כדור-ברזל. זהו יואב שרף, ממכבי חיפה, בן 21, מד"ס בחילי הים. האלוף החיפני האחרון בענף זה היה אברהם גונטובניק מהפועל חיפה, המתגורר שנים רבות בארה"ב. קדם לו אורי זוהר, בעבר מאמנו של שרף, שהשתתף גם השנה באליפות, בגיל 50, אולם פרש כבר לאחר ההדיפה הראשונה בגלל פגיעה בכתפו. זו הפעם הראשונה, אחרי שנים רבות, שלא זכה במדליה — סיפורו של יוסף גלזר ★★★ מאבק משפחתי היה בהטלת הכידון. שיאן הנוער, יוסי פינברג, זכה במדליית הכסף, בהקדימו את אביו ברוך פינברג (50 פלוס), שדורג במקום השישי. פינברג היה אלוף ישראל לפני למעלה מ-30 שנה ויצג, יחד עם אורי זוהר, את ישראל במשחקי-אסיה בטוקיו ב-1958 ★★★ האתלטית שמשכה תשומת-לב, מיוחדת ביציע באליפות ישראל בהדר יוסף היתה אביבה בלס, ששיאה ב-400 נמחק ע"י אורית קולודני, אבל עדיין מחזיקה בשיא ישראלי ב-800. היא שמחה לפגוש ידידים וספורטאי-עבר. אביבה פגשה גם את מאמנה הוותיק, מרדכי (מוטקה) מגלי. אביבה המתגוררת בשוייץ, באה כמעט כל שנה ארצה עם בעלה השוויצי, חותר אולימפי בעבר של מדינה זו, שמדבר קצת עברית ו...קצת ערבית ★★★ קפטן נבחרת הטניס של ישראל, יוסף שטבהולץ, בלט בהודו בצעדו החינוכי כשהישעה את עמוס מנסדורף הבלתי ממושמע. חבריו מספרים שגם הוא לא היה בעבר סמל-המשמעת ולא תמיד קיבל באהבה את פסיקות הקפטן שלו, אלעזר דווידמן ★★★ הטניסאית החיפנית הצעירה לימור זליו, בת ה-13, עשתה חיל במשחקים באיטליה. לימור היא בתם של מאמן ושופט הכדורסל ויו"ר ועדת הספורט בעיריית חיפה, ברוך זליו, ושל אמירה ויצר, בעבר כוכבת כדורסל בהפועל חיפה ★★★

ה"קמע" שלא עזר

★★★ משום-מה גרם קולו של חיים גולדשטיין, שהוא גם יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, בעבר, ובמיוחד בשובו עם נבחרת הטניס מצ'כוסלובקיה, התפאר כי הוא הקמע של הטניס, אבל בהודו זה לא עבד. עכשיו כבר מפקפקים ביעילות הצטרפותו של גולדשטיין לנבחרת (אגב, על חשבון מיו) ★★★ הספורט הישראלי עלול להפסיד את המתעמלת האומנותית המצטיינת ליאת חנוביץ, שהפסיקה את אימוניה מאחר שהמאמנת האישית שלה, רחל שוגר, שוהה בקנדה. אומרים שהיא מנסה להיקלט שם ★★★ מאמני הכדורגל בליגה הלאומית, יצחק ליסמן (ממכבי ארזים רמת-גן) וישראל ברנר (הפועל פ"ת), נמצאים בשרות מילואים באותה יחידה. יוסף חכם מספר כי השניים ייפגשו בקרוב גם במגרש. שכן כבר במחזור הפתיחה בליגה הלאומית ישחקו קבוצותיהן זו מול זו ★★★ היה עצוב לראות באליפות הגילאים של ישראל בשחייה שנערכה במכון וינגייט יציעים ריקים וחוסר התעניינות. בלט נח רם, שעדיין היה לפני כמה שבועות מאמן לאומי, וכיום, כמושעה, אינו מדבר עם עסקני השחייה ★★★ סוף-סוף הונח על שולחן הכנסת חוק רשות הספורט. כעשרים שנה "מגלגלים" מנהל רשות הספורט, יריב אופ וארבעה שרי-חינוך: יגאל אלון ז"ל, אהרון ידלין, זבולון המר ויצחק נבון את החוק. ספק אם יביא ישועה לספורט ★★★ מי שפוגש את כדורסלן הפועל חולון, דורי בורשטי, מתקשה להכירו. הכדורסלן איבד משקלו. כשנשאל לסיבה השיב: "אני עושה דיאטה, מה הדיאטה? ראשית, הפסקתי לשתות בירה" ★★★

מי עזר לו "להתאבד"?

"קולונל גנדורה", שלדברי המשטרה האיטלקית קפץ מחלון דירתו כאשר באו לעצור אותו, היה קשור בעבר עם השירותים החשאיים האיטלקיים, שנהגו לשלם את חובותיו ■ מי היה מעוניין במותו?

קולונל גונדורה בעת מעצרו בקשר לחטיפת האניה "אקילה לאורו" (למעלה) ועם מותו לאחר הנפילה מהקומה החמישית (צילום איי.פי.)

מאת אהרון ניר, רומא

המיסתורין סביב "ההתאבדות" של "קולונל גנדורה" נעשה (עוד יותר) דחוס אחרי שבעל הפנסיון הרומי "קלאודיה", בו התגורר המתאבד יחד עם אשתו הפולניה (בעת בחודש ה-9 להריונה), סיפר לכתבי העתונים שאת שכר הדירה וכן את שטף החובות בעד המשקאות בבר והארוחות במסעדה, נהג לשלם משרד הפנים האיטלקי, כלומר שרותי הביון האיטלקיים. דבר זה עורר בתקשורת האיטלקית חשד, שהשרותים החשאיים האיטלקיים היו אולי מעוניינים להיפטר ממנו ושגירסת המשטרה על קפיצה מהקומה החמישית היא לא אמת צרופה.

בעל פנסיון "קלאודיה" סיפר עוד, שהיה שמור אתו מספר טלפון סודי של משרד הפנים אליו הורו לו לפנות כאשר היו לו "עניינים" עם גנדורה בגלל שכרות, קטטות עם פנסיונרים אחרים וכדומה. ממשרד הפנים הניעו את בעל המלון, שהם יסדירו את הדברים ואין להגיש תלונות למשטרה או לבית-משפט.

כן תיאר את האיש כנוכל ורמאי שסחט כסף ברומא מפנסיונרים אחרים. כאשר עזב לבסוף את הפנסיון השאיר אחריו חוב של כ-7 מליון לירטות (קרוב ל-8000 שקל) לבעל המסעדה והבר וקרוב ל-12 מליון לירטות בעד שיחות טלפון, אלא שבעצת משרד הפנים שום תלונה ותביעה רשמית לא הוגשה נגד גנדורה. "לגנדורה היו משענות רבות — אמר בעל "קלאודיה" לעתונאים — איטלקי מסתורי פתר את הבעיות שלו עם הפנסיון... מישהו הנמצא גבוה למדי שידל אותי ואת העיתונים האחרים לא להתלונן".

הוא ציין דברים אלה

כראיה לתכנים המשותפים של המתאבד עם השרותים החשאיים האיטלקיים (ואולי גם הלא-איטלקים).

העתונים נזכרים כעת בראיון שגנדורה נתן ב-30 באוקטובר בשנה שעברה ליומון הרומי הנפוץ "איל מסג'רו", בו סיפר בין השאר על מעצר בנמל התעופה פיומיצ'ינו של פלשתיני "עם צעצוע גדול בצורת פרפר בו היתה חבויה פצצה". הוא לא אמר ברורות אם הוא עצמו עזר למשטרה במעצר "הפלשתיני עם הפרפר". בכל אופן הידיעה על המעצר לא התפרסמה ברבים.

יוצא שהראיון שלו ל"מסג'רו" היה מעין רמז לשרותים החשאיים, כרבר כוונת סחיטה נגדם. דבר שאולי המריץ המשטרה האיטלקית להיפטר מהסוחט הפוטנציאל, באיזו דרך שהיא, אם על-ידי הסגרתו לסוריה או בדרך אחרת. בכל אופן, מטעמים שלא הובהרו עדיין, תנאי חייו של מנסורה ושל אשתו שופרו באחרונה באופן ניכר. הזוג עבר לגור במקום יוקרתי, בו מתגוררים דיפלומטים זרים, מנסורה התלבש באחרונה בהידור רב ובארון חדר-השינה שלו נמצא סכום כסף גדול. התקשורת האיטלקית תוהה כמובן מה ראה משרד הפנים האיטלקי — כלומר השרותים החשאיים להקציב סכומים ניכרים לאזרח הסורי המסתורי. כל הפרשה עדיין סתומה.

עם זאת נודע, שימים אחדים לפני מותו ביקש מנסורה מהיומון "מסג'רו" ארבעה עותקים של הגליון בו נתפרסם הראיון אתו מה-30 באוקטובר. לשם מה היו נחוצים לו הגליונות ההם? האם להזכיר למישהו את איומי הסחיטה שהכיל ראיונו?

שעתיים אחרי שגנדורה קפץ מחלון דירתו הפיצה לשכת אש"ף ברומא הודעה בה נאמר, כי לאדם ההוא לא היה אף פעם שום קשר אתנו. גנדורה לא משתייך ולא השתייך אף פעם למוסדות הארגון למען שחרור פלשתין.

שחורים נגד שחורים

שחורי דרום אפריקה מפעילים בתי-דין עממיים ו"ועדות רחוב" נגד משתפי פעולה עם השלטון ונגד פושעים סתם ■ רשימה זו נכתבה תחת אילוצי משטר החירום, המגביל את חופש הדיווח העיתונאי

מאת ריץ' מהונדו, "רויטר"

האמפרי מהיזה חושב עצמו בר-מזל שלא "עקו לו "ענק". לילה אחד, בחודש מאי שחלף, לקחו אותו כמה "קומריידס" — כפי שמכונים הצעירים המיליטאנטיים בשכונות השחורות של דרום-אפריקה — והביאוהו אל בית-ספר, שם ערכו לו משפט באחד מבתי הדין הבלתי-רשמיים שקמו בשכונות השחורות בארץ זו, כתם שנים צדק בקהילותיהם שחורים הבזים למערכת המשפט הלבנה.

מהיזה נאשם בגניבת משקאות חריפים. קשרו אותו לעמוד ושישה אנשים הלקוהו 400 מלקות. ב"בית הדין" נאמר לו כי הינו בר מזל שלא נידון למיתה ב"ענק". בשיטה זו שמים את ידיו ואת רגליו של הנידון צמיג מלא בנזין מסביב צווארו ומדליקים אותו.

תוך הפרת החוקים הבלתי-כתובים של יושבי השכונות השחורים פנה מהיזה אל המשטרה והגיש את תוקפיו, אשר נעצרו והועמדו לדין. בפרטוריה, והוא אחד ממשפטים רבים שהוגשו נגד שופטי ה"קומריידס" נערך עתה משפט את הנוקרים אל המוסדות החלופיים בשכונות השחורים, כגון בתי הדין העממיים ו"ועדות הרחוב".

ועדות רחוב, המורכבות מנציגי כל הבתים ברחוב, נפגשות לשם דיון בבעיות השכונה, תוך התעלמות מהמועצות העירוניות השחורות הממונות מטעם הממשלה. שני סוגי המוסדות החלופיים השתרשו בימי המהומות הפוליטיות שסחפו את שכונות השחורים, כאשר קיצונים צעירים התנגשו עם כוחות הביטחון.

הממשלה רואה בשני הגופים חלק מאסטרטגיה מהפכנית של הקונגרס האפריקני הלאומי שהוצא מחוץ לחוק ואשר אנשיו גלו מדרום-אפריקה ופועלים למיגור השלטון הלבן. פריטוריה נוקטת צעדים חמורים להחנקת התנועה, במסגרת מצב החירום הנמשך זה 13 חודשים, וועדות הרחוב ובתי הדין העממיים שהממשלה מכנה אותם "בתי דין של קנגורו", הוכרזו כבלתי חוקיים ורבים מחבריהם הושלכו לכלא.

מאז הרדיפות איבדו המוסדות הללו באזורים מסויימים מהשפעתם ובאזורים אחרים הם ירדו למחתרת. אחד ממשפטי הבגידה הגדולים ביותר בדרום-אפריקה בזמן האחרון, שנערך בדלמאס שבמזרח טראנסוואל, מתמקד בהקמת ועדות רחוב בשכונות השחורות מדרום ליוהאנסבורג, בהן החלו המהומות הפוליטיות בספטמבר 1984. השופט קוס ואן דייקהורסט סירב לשחרר בערבות שלושה עסקנים של החזית הדמוקרטית המאוחדת הלוחמת באפארטהייד, בנימוק שהיו חברים בבתי-דין עממיים. במשפט אחר נאשמו 30 בני-אדם, בגיל 14 עד 34, בהלקאות ובהצמדת ה"ענק" לצוארי מי שהורשעו על-ידי בתי-דין עממיים.

בשיא המרי בשכונות השחורות הפסיקו התושבים להגיש תלונות למשטרה, ופנו אל ועדות הרחוב ואל בתי הדין העממיים.

לא כולם היו מרוצים מעשיית הצדק העצמית של השכונות. מבוגרים רבים זעמו לנוכח העובדה ש"קומריידס" צעירונים דנים אנשים מבוגרים מהם בגין עבירות כגון ניאוף. המתנגדים טוענים, כי בתי הדין העממיים עורכים תכופות משפטי לינץ' אלימים, המאופיינים בהתנהגות פרועה ובשופטים חסרי מצפון.

חבר בוועדת רחוב בסוטו הכחיש כי בתי הדין הללו הם מקומות שבהם מתכננים "קומריידס" צעירים התקפות על משתפי פעולה עם השלטונות הלבנים, ושבהם שופטים שמינו את עצמם דנים בני-אדם למיתה. בסוטו שליד יוהאנסבורג מילאו ועדות הרחוב תפקיד מרכזי בארגון חרם המוני על תשלום שכר-דירה, כדי להשיג שחרור אסירים פוליטיים וביטול מצב החירום.

בחודש שעבר נועדו נציגים של ועדות רחוב בסוטו עם פקיד העירייה ניקו מאלאן, כדי לדון בחרם על שכר הדירה. זה היה המגע הראשון בין הוועדות לבין השלטונות. לדברי ויקליף טוכו, שעמד בראש המשלחת, "זו היתה פריצת-דרך קטנה. הסכמנו להיפגש שוב".

מאת אשר שילוני

עיר אוכלת עברה

איני יודע אם יש עוד עיר בישראל שהיא כך אדישה לעברה הקרוב והרחוק כמו חולון. ואדישה, היא לשון המעטה. שכן חולון היא ממש עיר אוכלת עברה. באיזו אמנות מיוחדת במינה חוסלו כאן כל האתרים הפרה-היסטוריים. ואיש לא דאג לרכז את הממצאים והכלים הרבים שנחשפו בשעתו על-ידי הארכיאולוג יהיב שמירא. לא נותר לו אלא להעבירם לאזור, השכנה הקטנטנה. שם נמצא המימון להקמת מוזיאון פרה-היסטורי קטן — ולא בחולון.

כתום מלחמת השחרור דאג מי שדאג לגלח מעל פני השטח את כל עמדות הבטון ותעלות הקשר, שעשו היסטוריה בעיר זו.

מביש ביותר יחסה של העירייה, ושל מי שהיה ראש העיר עד לאחרונה, פנחס אילון — לאתר האימונים המרכזי של "ההגנה" באיזור: בניין דו-קומתי הידוע בשם "חוסמסה", שמוקם בחולות הנודדים על שטח של 6 דונם, מוקף צמחיה מגוונת ועשירה ומוסתר מעיניהם הבולשות של הבריטים.

במשך עשרות שנים, מאז תום מלחמת השחרור, לא היה אפשר לשכנע את העירייה לשקם את הבית ההיסטורי הזה. בינתיים צמחו סביב לו בתים ושכונות, שעמדו לבלוע את האתר מבלי להותיר זכר ממנו.

סוף סוף, לאחר לחצים רבים, נעתרה העירייה לשקם את האתר. צמחייה אותנטית נעקרה — משום מה — ובמקומה ניטעה גינה "מודרנית" ובה מיגרש משחקים; הבית שופץ ולפני כחצי-שנה הוא נחנך בטראסק גדול. אבל חברי ארגון "ההגנה" התאכזבו מרה מתכולתו העלובה של המקום אף על פי שניתן היה לאתר חומר דוקומנטרי רב.

הבית, במתכונתו החדשה, אמור להיפתח לקהל בחודש אוקטובר ונועד להיות מעין בית-אולפנא לתולדות "ההגנה" בחולון. מה יסבירו שם לתלמידים ולנוער, כשהקירות כמעט ריקים — לעיריית חולון פתרונים.

בכנס של סניף ארגון "ההגנה" בחולון מסרו יוסף בן-יהונתן, מזכיר הסניף, ות"א (מיל) יצחק טונגיק, יו"ר ארגון "ההגנה" במחוז ת"א, על מגעים שקיימו עם ראש העיר לשעבר, פנחס אילון, על הקמת עמותה ל"חוסמסה", שתהיה אחראית על הפעלת הבית בצורה נאותה. כן דרשו ממנו להציב שלט על הבית: עיריית חולון. "ארגון ההגנה". אילון התנגד בתוקף לשתי ההצעות — בטענה שמדובר ברכוש העירייה. עתה חודשו המגעים עם ראש העיר החדש, עו"ד חיים שורון, אף הוא חבר "הגנה" ותיק, ומקווים לפריצת דרך בנושא.

בכל אופן, מטעם העירייה כבר הובטח להציב שלטי זכרון על 12 בתים שבגלגולם הראשון היו מפקדות של "ההגנה" או שהיו בהם "סליקים" לאיכסון נשק, או עמדות הגנה. לפחות המעט הזה, במכלול המחדלים וההתכחשות לעברה של העיר.

משאיר את הנעליים

לאחר 36 שנות שלטונו בעיר פרש פנחס אילון מתפקידו שבע-מעשים, וגם אכזבות לא מעטות מחבריו למפלגת העבודה. תושבי העיר, לעומת זאת, זוכרים אותו כראש-עיר בעל יוזמה רבה, שהצעיד את העיר קדימה.

עתה, עם פרישתו, שלח פנחס אילון גלויה אישית ל-50 אלף בתי-אב בחולון ובה הוא אומר, בין היתר: "פרידה היא תמיד דבר קשה. אך כאשר הפרידה באה לאחר תקופה כה ארוכה, בת שלושים ושש שנים, ולאחר שראיתם במו עיניכם איך פשטו מרחבי החולות צורה והצמיחו בתים, כבישים ומדרכות ומעליהם מוסדות חינוך ותרבות לתפארת, כי אז קשה הדבר שבעתיים".

לנעליו הגדולות של אילון נכנס עתה עו"ד חיים שרון. באחת מהתבטאויות הפתיחה שלו הוא מבטיח להתמודד בנושא תחזוקה, תברואה ושיפור איכות החיים. לא נותר אלא להמתין ולראות, אם מדובר בהבטחות לנוכיינא או בכאלה שעסקנים מרבים להבטיח בהסתמכם על זכרונו הקצר של הציבור. בינתיים ממתין הגן הציבורי שליד ביתי שמישהו ירחם עליו ולפחות יפנה את האשפה לקראת שבת. הגן והרחוב אף הם ממתינים ל"מטאטא החדש". שיטאטא טוב יותר.

מה שטוב להולנדים

כמעט הספקנו להתרגל למדרחוב, שאין בו דריסת רגל לכלי-רכב ממונעים. והנה צץ רעיון חדש, שאי-פה ואי-שם כבר מבצעים אותו: "הרחוב-המשולב" או, כפי שהוא מכונה, "הרחוב ההולנדי", על שם מהנדס הולנדי שהגה אותו.

ביום עיון שהתקיים לאחרונה במלון אכדיה שבהרצליה בהשתתפותם של ראשי ערים, מהנדסים ואדריכלים, הסביר האדריכל גדעון שריג שהרחוב המשולב הוא רחוב המשלב בתוכו תנועת כלי-רכב והולכי-רגל ללא ההפרדה המסורתית: המדרכה לאנשים והכביש לרכב. הדבר מחייב את הנהגים למשנה זהירות; להגביל את עצמם ולהאיט את מהירות הנסיעה — שכן, גם כאן זכות קדימה ועדיפות ראשונה להולך-הרגל, שאינו מוגבל בתנועתו למעברי חצייה בלבד.

בהתאם למחשבה חדשנית זו, הרחוב המשולב הופך ל"רחוב-מגורים" כשהמטרה היא ליצור מתחם מיוחד בסביבה הקרובה של הבית, אשר יכיל את הדיירים עם מיגוון הפעילויות החברתיות שהם מקיימים בסביבתם הקרובה, ועם זאת מתן אפשרויות תעבורה לכלי רכב, בתנאי שהנהג מתאים עצמו ואת מהירות רכבו לתנאים המיוחדים של הרחוב המשולב, כגון ילדים משחקים ברחוב, ערוגות פרחים וצמחים, ריהוט — רחוב, וכל אלה מוקמו במחשבה תחילה. להגביל את הנוהג ברכב.

האדריכל סעדיה מנדל, מי שתכנן את המדרחוב ברחוב נחלת-בנימין בתל-אביב, דיבר כמובן, בזכות "המדרחוב שלו" וציין, שהפיכת רחוב רגיל למדרחוב או לרחוב משולב מחייבת את חברות התחבורה להזיז ולהעביר קווי תחבורה. "מתכנני ערים" — אמר — התריעו ואמרו שאם לא נפנה רחובות להולכי-רגל על-ידי הפיכתם למדרחוב או לרחובות משולבים, נגיע למצב בלתי-נסבל מבחינות איכות החיים והסביבה".

ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, קרא באותה הזדמנות להגביר את מודעות ראשי הרשויות המקומיות לאפשרויות הגנוזות ברחוב המשולב, להעלאת איכות החיים והסביבה. לנדאו סיפר לנאספים על שלוש שכונות בעירו בהן נבנו מראש רחובות משולבים, ועל תוצאות טובות מאוד מאותו ניסוי.

חיים ברחיים, ממלא-מקום ראש עיריית רעננה, ציין שברעננה מעודדים את התושבים להתארגן ולבנות בכוחות עצמם רחובות משולבים, על-ידי מתן פרס — שחרורם מתשלום מיסים.

יהושע מרקוס

הרחוב המשולב

רחוב משולב ברעננה – להכריח את הנהגים להיזהר

זהירות, בית־קברות

פרופ' בנימין מזר: מנוולים, גועלים, איזה הרס חוללתם!

המאמין החרדי לחסל את מדע הארכיאולוגיה אינו יודע ליאות. זהו מאבק שאין בו מקום לפשרה או ויתורים. התקפלותה המהירה של המשלחת האוניברסיטאית מארה"ב, שחפרה באתר קיסריה, מלמדת כי אצלנו ממהרים להתייאש. התגובות לנסיגה היו רפות. שר החינוך גילה הססנות וחוסר נחרצות. האוניברסיטאות שלנו, אולי עייפות מהמאבק המר והממושך שליווה את חפירות עיר־דוד, העדיפו למלא פיהן מים. חרדות הארכיאולוגיה הנרמסת לא הרטיטה גם את באי בית הנבחרים שלנו, שעברו לסדר היום.

ענף הארכיאולוגיה קשור קשר אמיץ עם הציונות המתחדשת בארץ. הוא נצמד אליה מראשיתה וגם כיום, בעת דימדומיה, הוא קשור אליה בעבותות. חפירות ארץ־ישראל, שריתקו בעבר את תושבי הארץ כולה והמחישו להם את הקשר החי עם העבר, מצטיירות עתה כמעמסה. מי זוכר את החותמות והכתובות הקדומות שביססו את הקשר בין העם לארצו? מי מתפעם עוד מעמודים מחוטבים שסימלו את הריבונות היהודית על הארץ בימי אבותינו? מי מדבר עדיין על סלי הנצרים, שתכולתם המאובקת העלתה לפנינו דפים ממורשת העם?

כל המפעל הגדול הזה, שהעלה קרננו בעיני אומות העולם ותרם רבות להעמקת זיקתנו לארץ — הולך ונחנק, ועינינו רואות וכלות.

ההתנכלות למדע הארכיאולוגיה לא הבשילה רק עתה. היא נמשכת זה זמן רב. אך מעולם לא העזו להרים ראש כפי שהיא עושה זאת היום. עצם ההתערבות בעבודת חפירה היא מעשה חמור, המפקיע את החופש המדעי ומניח לשרירות ליבם של תלמידי ישיבות קיצוניות להכריע, אם להניח לארכיאולוגים לגלות את צפונות העבר או לאטום אותם מחדש בעפר דורות.

מי מתפעם עוד היום מעמודים מחוטבים, שסימלו את הריבונות על הארץ בימי אבותינו? מי עוד מדבר על סלי הנצרים, שתכולתם המאובקת העלתה לפנינו דפים ממורשת העם? כל המפעל הגדול הזה הולך ונחנק — ועינינו רואות וכלות

איש מחרדים לא נזעק

שנים אחרות חלפו מאז הניח מידיו פרופ' בנימין מזר, זקן הארכיאולוגים של ארץ־ישראל, את מעדר החופרים שלו. הארכיאולוג עטור המוניטין, שלפני שנה חגג כניסתו לגבורות, איננו יושב בית. ביום חם ולוהט אפשר לפגוש בו ברמת הגולן, בוחן חפירה שמנהל אחד מתלמידיו או מסייר בנגב. שם גילה תלמיד אחר חומר עתיק מימי ראשית המלוכה. למעלה מ־50 שנה הקדיש פרופ' בנימין מזר לחקר עברה של ארץ־ישראל. אין תל שלא ביקר בו וכרכים חפר ועבר. באותן שנים ארוכות נתקל לא אחת בהתנגדות דתית חריפה לחפירות. מאבק מתמיד זה לבש צורה ופשט צורה, אך לא היה בו איום מוחשי על חופש המדע, כפי שמסתמן היום.

"אחת החפירות המופלאות שלי היתה בבית־שערים, בעמק יזרעאל, שם התגלו מערות קבורה עתיקות מימי המשנה. התחלנו בעבודה במחצית שנות ה־30. המקום היה נידח, רחוק מירושלים, ואף על פי שגילינו את קברות הסנהדרין והם מקום מנוחתו של רבי יהודה הנשיא, איש מחרדים בירושלים לא נזעק ובא. הזמנתי את הרבנים הראשיים כי ציפיתי שיגלו כאן עניין — אך הם לא הסתכנו בתלאות הדרך ונמנעו מלבוא. הצעתי לרבנות, שהרב של המושב הדתי הסמוך שדה יעקב יבוא ויפקח עין, וכך היה. צריך היה ללקט עצמות ולקבור אותן והקדשנו לכך את תשומת הלב והכבוד הראויים".

פרופ' מזר נזכר כי לאחר קום המדינה החליט מנהל משרד הדתות דאז, ש.ז. כהנא, להפוך את קברות בית־שערים למקום קדוש ולהביא לסוף החפירות. מזר הזמין אותו והזכיר לו, כי עם שוך קרבות מלחמת השחרור פנה אליו משה דיין, שפיקד על ירושלים, וביקשו לעזור באיכלוס מהיר של הר־ציון, פן יבואו הערבים מעברו השני של קו הגבול ויקימו התנחלויות שלהם. מזר סייר בהר ציון עם כהנא והשניים החליטו כי קבר דוד האגדי יכול להוות מוקד משיכה לדבקות והנוכחות היהודית בהר־ציון לא תיפסק. ש.ז. כהנא נשבה בקסם הרעיון, טיפח את האתר ואת ההר כולו עטר באגדות.

"הזכרתי לכהנא את הסיפור והזהרתי אותו כי אם הוא ימשיך להתעניין בבית־שערים — יתחילו הארכיאולוגים להתעניין בהר־ציון והרבה אגדות תופרכנה".

מנכ"ל משרד הדתות הבין את הרמז ומאז לא ביקש עוד שליטה בבית־שערים.

ממש פריצה של שודדים

מאז נחשף שדה הקבורה המרשים בבית־שערים הפך האתר למקום עלייה לרגל. מאות כתובות ועיטורים מגולפים בסלע הרך נמצאו שם, כאילו זה עתה נחקקו. אפשר להעביר יד ולחוש בכיוונו של הפטיש או האיזמל בו אחז האבן לפני 1600 שנה ויותר. לחלק מהעיטורים נושאים יהודים טיפוסיים, כגון: מנורת שבעת הקנים, ארון קודש, לולבים ואתרוגים. לרבים אופי חילוני — צורות של בני־אדם וחיות, תרשימי ספינות וגופים גיאומטריים שונים.

"לפני שנים אחדות" — מספר פרופ' בנימין מזר, נסער כאילו הדברים אירעו אך אתמול — "התקשרו אלי לירושלים ודיווחו לי כי תלמידי ישיבות חרדיות פלשו לבית־העלמין העתיק והם משחיתים אותו. מיהרתי להגיע לבית־שערים וכשראיתי מה הם עשו חשכו עיני. כתובות עתיקות נמחקו. ממש פריצה של שודדים. הם פגעו בכל. מצאתי את החרדים האלה מצטופפים בצל העצים שבחצר משפחת אלכסנדר זייד. מנוולים, גועלים. איזה הרס חוללתם. הם שמעו את זעקת הקרב שלי ונמלטו מהמקום".

שרשרת ההתנגשויות של מזר הארכיאולוג עם השתלטנות החרדית לא תמה. זוהי מסכת ארוכה, רצופה הרס וחורבן.

"בעיצומן של חפירות הר־הבית התנפלו קבוצות של חרדים על הארכיון של המשלחת ובו ממצאים חשובים, והעלו אותו באש. הם חדרו לכל מקום בכוח הזרוע ודרשו להפסיק את העבודה לאלתר.

כל פעם העלו את הנימוק של בית־קברות יהודי, כעלה תאנה. היינו במצב נורא. המשטרה לא תיפקדה כראוי ולפעמים לא הראתה סימני חיים. בסופו של דבר הסתיימו חפירות הר־הבית והיום כל אחד מתושבי המדינה ותייריה יכול לשוטט באתר ולהתרשם במו עיניו מהשגב והתפארת של ירושלים".

היום חוששים פרופ' בנימין מזר ועמיתיו הארכיאולוגים, שמא היה זה נצחונה האחרון של הארכיאולוגיה.

ביקור נבון. שר החינוך והתרבות שמע בשבוע שעבר הסברים על החפירות בקיסריה, מפי מנהל המשלחת, פרופ' רוברט בוהל. אחרי הביקור החליט השר לפנות לנשיא האוניברסיטה בניו־ג'רזי, שיורה למשלחת לחדש את עבודתה.

מאת בצלאל עמיקם

מהכנסיה בהשאלה

מוסדות של הכנסיה הנוצרית בעיר העתיקה השאילו לראשונה חפצים לתערוכה צלבנית במוזיאון לארכיאולוגיה (רוקפלר)

שיתוף פעולה נדיר נוסד בין מוזיאון ישראל ואגף העתיקות לבין מוסדות כנסיה מרכזיים בעיר העתיקה. איפשר פתיחתה של תערוכת פיסול צלבני במוזיאון לארכיאולוגיה (רוקפלר). הפטריארך היווני דיאודורוס, הפטריארך הארמני ירידה דרדריאן והמסדר הפרנציסקני הסכימו חליהם לראשונה — להשאיל למוזיאון חפצים בעלי חשיבות והתירו לפרסם את דבר קיומם.

במסגרת התערוכה יוצגו לראשונה שרידים פיסוליים מן התקופה הצלבנית, שמעולם לא נראו ובחלקם אף לא פורסמו. המעניינים שבהם — לדברי אוצרת התערוכה, טלי אורנן — הם ארון קבורה של מלך צלבני בן 8 והמשקופים המקוריים של כנסיית הקבר.

ארון הקבורה הוא של באלדווין ה־5, המלך הצלבני האחרון של ממלכת ירושלים. הוא נפטר בגיל 8, בסתיו 1186, וכן קצר לפני מפלת הצלבנים בפני צלאח א־דין ובקרב חיטין (1187). מספר שרידים מארון זה נתגלו על־ידי זהבה יעקבי מאוניברסיטת חיפה במחסני הפטריארכיה היוונית. במהלך ההכנות לתערוכה נתגלו קטעים נוספים של הארון. הקטעים שוחזרו בידי מעבדות מוזיאון ישראל והשחזור, שהוא היחיד המזוהה בוודאות עם אחד ממלכי ירושלים הצלבנית, מוצג בתערוכה. בחזית הארון מתואר [illegible] מת, המסמל את המלך־הילד.

המשקופים של כנסיית הקבר הם אלה שעיטרו את שער הכניסה למקדש בתקופה הצלבנית והועברו לרוקפלר בשנות ה־30, על מנת לשמרם.

התערוכה תוצג במשך ארבעה חודשים. היא נערכת לרגל הכנס הבינלאומי השני לחקר מסעי הצלב. פתיחת הכנס והתערוכה מציינים מלאת 800 שנה לקרב חיטין.

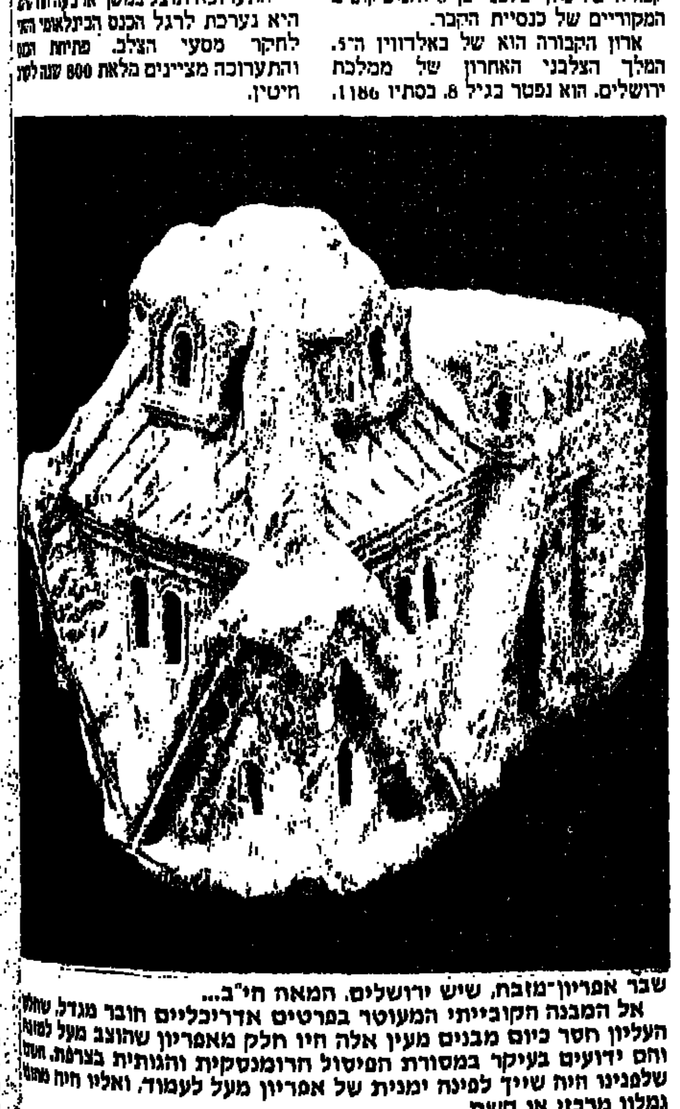

שבר אפריון־מזבח, שיש ירושלים, המאה הי"ב...
אל המבנה הקובייתי המעוטר בפרטים אדריכליים חובר מגדל, שחלקו העליון חסר כיום מבנים מעין אלה היו חלק מאפריון שהוצב מעל לשולחן והם ידועים בעיקר במסורת הפיסול הרומנסקית והגותית בצרפת. השבר שלפנינו היה שייך לפינה ימנית של אפריון מעל לעמוד, ואליו היה מחובר גמלון מרכזי או קשת.
באדיבות הפטריארכיה הארמנית, ירושלים

קלעת נמרוד — מצודה מוסלמית

הרוח הקרירה, המנשבת בו גם ביום לוהט, מפצה את מי שמכתת רגליו לפיסגה. ולמי שכבר מגיע — בוודאי כדאי לדעת: זה לא פרי עמלם של הצלבנים

למרגלות הר החרמון, על שלוחת הר, מתנשאים חורבותיו של מבצר. שמו של האתר — קלעת נמרוד. רבים וטובים סברו כי מדובר במצודה צלבנית, אחת מתוך שרשרת ארוכה שנבנתה בארץ־ישראל כדי להגן על בני אירופה מפני המוסלמים. מתברר, כי רבים מאיתנו טועים.

מבצר שגיא זה איננו אלא מצודה מוסלמית שנבנתה על־ידי עית'מן א־סעיד וביברס להגנת הדרך מצור של חוף הים התיכון לדמשק.

צבי מאוז, ארכיאולוג מחוז הגולן שסקר את האתר מספר ב"אריאל", כתב־עת לידיעת הארץ, כי חומות המבצר המוסלמי תואמות להפליא את הטופוגרפיה ההררית. הביצורים כוללים טבעת חיצונית ובה מגדלים [illegible] וחצי עגולים — בעיקר כלפי רוח [illegible] מבצרים פנימיים בקצה המערבי [illegible] המזרחי משולבים בטבעת החיצונית [illegible] ביצורים שלושה שלבים עיקריים [illegible] ותיקונים מאוחרים. בחומה החיצונית [illegible] מספר מגדלים על תקרותיהם וכן [illegible]

מערכת הביצורים מרשימה ביותר [illegible] התורפה של המבצר היא בחיבור [illegible] להמשך שלוחת ההר ואכן הבונים [illegible] רגישים לנקודה זו וחיזקו אותה [illegible] ביכולתם.

קלעת נמרוד מהווה מוקד [illegible] למטיילים ומסיירים. הנוף הנשקף [illegible] מרהיב־עין. הרוח הקרירה הנושבת [illegible] ביום קיץ לוהט מהווה תגמול [illegible] שמכתתים רגליהם עד לפיסגה.

פסקודין · מאת א. אבישר

חשיפה — כעונש

ישראל הורשע, לפי הודאתו, בעבירות קבלת שוחד, מתן תעודה כוזבת, גניבה בידי עובד ציבור, זיוף מסמך, קבלת נכסים שהושגו בפשע והפרת אמונים. בשל עבירות אלה נגזרו עליו ארבע שנות מאסר. מהן שנה וחצי בפועל ויתרן על תנאי, וכן קנס כספי גבוה. הוא מערער, בפני בית־המשפט העליון, על חומרת העונש.

ישראל עבד במשרד התקשורת, ולאחר מכן משנת 1975 בחברת בזק. בשנת 1984 חשפה הטלוויזיה הישראלית, בתכנית סלמטיק, אירוע בו סייע ישראל לאדם אחר לקבל טלפון, מחוץ לתור, תמורת תשלום שוחד בסך של חמש מאות דולר. מתוך כך נחשפו פרשיות נוספות. ישראל ניצל את המצוקה הקיימת לקבלת טלפון, לשם בצע כסף וקבלת שוחד ואף השתמש שלא כדין בציוד של מעבידו. על כל אלה הועמד הוא, ועימו הועמדו אחרים שהיו מעורבים בעניין, לדין.

לישראל אין כל הרשעות קודמות, ועדי אופי באו והעידו על מסירותו לזולת ועל מעשיו הטובים בחיים האזרחיים והצטיינותו בשירות הצבאי.

פרקליטו מבקש להקל בעונש, בראש ובראשונה בגלל הבושה, החרפה, הסבל והצער אשר לא יתוארו, שנגרמו לו ולבני משפחתו מאז שידורה של התכנית בטלוויזיה.

השופט מנחם אילון סבור כי עצם הידיעה האפשרית, שמעשה עבירה עלול להיחשף על מרקע הטלוויזיה, שקרניה חודרות לכל בית ותוקפות כל פינה, יש בהן משום אמצעי הרתעה מפני מעשי עבריינות למיניהם, הרתעה שיש בה משום טובה וברכה. מאידך מביע השופט אילון, דאגה חמורה על ניהול חקירה נגד חשוד בידי גוף שלא מוסמך לכך ושלא הוסמך לכך. בידי אנשים בקיאים בדין ושאין להם ידיעה נכונה ומספקת מה הן זכויות היסוד האזרחיות, שכל אדם, לרבות חשוד בעבירה, זכאי שלא ייפגעו ולא יודרסו. המחוקק מסר ניהול חקירות כגון אלה בידי המשטרה וגורמים מוסמכים אחרים, המאומנים בכך והאחראים לכך.

ברור, כי השידור היסב לישראל, לאשתו, לילדיו ולכל משפחתו, בושה וכלימה במידה כזו, שיש בה משום סבל שהוא כמעט קשה מנשוא. ישראל אומר על כך בערעורו — "מיום שידור הפרשה שלי...אני, אשתי ושני ילדי הקטנים נרדפים ונפגענו מבחינה נפשית במעשה הזה. בכל מקום אצבע מאשימה מכוונת ומופנית אלינו". סבל כגון זה הוא עונש חמור מאוד וקשה מאוד — "עונש שאינו כתוב בשום חוק". מי שלא ראה בסיבלם של ילדים, שחבריהם מציקים להם ופורשים מהם בגלל חטא אביהם שפורסם בצורה כזו ברבים, לא ראה סבל מימיו. כל אלה צריך שיובאו בחשבון במידות העונש על העבריין. אילו לא היה סבל זה מובא בחשבון, בצורה ממשית, על־ידי השופט המחוזי, שגזר את דינו, לא היה בית־המשפט העליון מהסס להתערב בעונש. השופט המחוזי הדגיש בגזר־דינו לאמור —

"ניצב בפניי אדם מוכה ונכלם... שעבר שבעת מדורי גיהנום, חשיפת מעשיו בעת ביצועם בפני צופי הטלוויזיה יש בה כדי לגרום להוקעה של ממש, נידוי חברתי, ומעל לכל — סבל קשה וממושך גם למי שלא חטא — קרי משפחתו של הנאשם".

בהתחשב בכך הסתפק בית־המשפט המחוזי בעונש מאסר בפועל של שנה וחצי בלבד, אף־על־פי שמדובר בהרשעה בעבירות רבות וחמורות מצד עובד ציבור. שופטי בית־המשפט העליון החליטו שאין הם מתערבים במידת העונש, אחר שהדבר נעשה בצורה הראויה והשקולה על־ידי בית־המשפט המחוזי.

אך השופט אילון מוצא לנכון להוסיף דברים, לכתובתה של הטלוויזיה — "...מן הראוי שרשויות הטלוויזיה יעיינו וישקלו, מי שמם ומי הסמיכם להסב סבל ובושה אלה, כחלק מניהול חקירה של חשודים במעשי עבריינות. גם לגבי מי שהורשע בדין אין רשות להתעלל בו, ובוודאי אין אנו רשאים לשים לשימצה מי שנאשם ומכל שכן מי שחשוד ואף טרם הואשם. השמצה ברבים של החשוד ושל משפחתו אין בה כדי לקדם את החקירה וכדי ליעלה, ומעשה אסור ובזוי הוא. טוב יעשו איפוא רשויות הטלוויזיה, אם שידורים כגון אלה לא ייערכו ולא יוקרנו, אלא לאחר הרשאה מפורשת של גורם משפטי המוסמך לכך".

בולים ובולאים · מאת יהושע מרקוס

מקום שני — בתחרות בולי מוסיקה

האיגוד הבינלאומי לבולאות בנושא המוסיקה שמושבו באנגליה, בחסותם של יהודי מנוחין וארתור בלייר מעניק מדי שנה פרס לבול היפה ביותר בעולם בנושא זה. הפרס נתרם על ידי אלמנתו של המוסיקאי הנודע רוברט שטולץ ונקרא על שמו.

שלמה שקר, מגימלאי עיתון "על המשמר" ואספן בולים ותיק העביר לנו חומר בנושא זה וחומר דומה קיבלנו אף מידיו של ז'אק מרקוס.

חבר שופטים שכלל כ־600 (!) בולאים מתוך אלפיים חברי האיגוד בחר השנה את סידרת הבולים שהוצאו על ידי ניו זילנד (זילנדיה החדשה) וצויירו על ידי רוברט פרידמן בנושא מוסיקה בניו זילנד. הסידרה הונפקה בחודש נובמבר 1986 וכוללת ארבעה בולים המראים: תזמורת קלאסית (בערך של 30 סנט), תזמורת כלי נשיפה — (60 סנט), להקת חלילים סקוטית (80 סנט), וקבוצת זמרים כפריים (1 דולאר).

במקום השני זכתה ישראל על צימדת הבולים של ארתורו טוסקניני וברוניסלב הוברמן שצויירו על ידי אר ואן אריין והוצאו בחודש דצמבר 1986 לציון יובל התזמורת הפילהרמונית הישראלית. יחד עם ישראל צויינה גם גרמניה המזרחית על גליון המזכרת לציון 200 שנה להולדתו של קרל מריה פון וובר ראשון המלחינים הגרמניים של מוסיקה לאופרטות בתקופה הרומנטית.

שלמה שקר מציין, כי רוברט שטולץ הציל יהודים רבים מציפורני הנאצים, עד שנאלץ לברוח מגרמניה ומצא מקלט זמני בצרפת וזאת בעזרת ידידתו, שנישאה לו בהמשך ואז — היגר לארצות הברית. הוא הופיע לפני שנים בשורת קונצרטים בארץ בהיכל התרבות וזכה לשבחים רבים ממבקרי המוסיקה בישראל.

שלמה שקר מביע משאלה שעל השירות הבולאי לחשוב על הוצאת בול על שמו של רוברט שטולץ ולזיכרו וזאת במסגרת בולים בנושא מוסיקה שיופיעו בעתיד. "תהיה זאת תרומה צנועה לאיש שעשה רבות למען היהודים וייכנס גם הוא לשורות חסידי אומות העולם".

פסטיבל רוברט שטולץ

אנו מביאים חותמת מיוחדת שהופיעה לציון פסטיבאל רוברט שטולץ שהתקיים במשך חודש ימים בבאד האל באוסטריה, עיר מולדתו של שטולץ. פסטיבאל מוסיקאלי זה מתקיים מדי שנה והפעם חגגו תושבי באד האל 700 שנה לייסודה של עיר זו. הם הציגו במשך חודש ימים (20 ביוני־18 ביולי 1987) את האופרה "מצער האביב" של רוברט שטולץ.

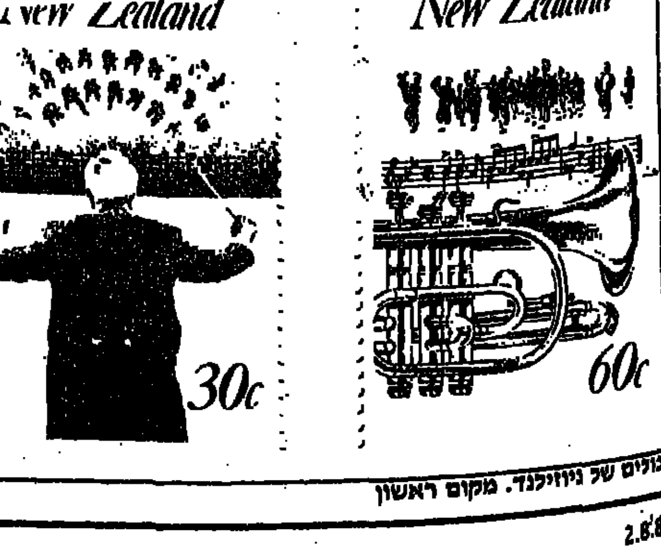

בולים של ניו־זילנד. מקום ראשון

אצלנו בכפר אתא

בשעה 5 וחצי אחה"צ כבר היה כל הכוח בנקודת הריכוז. האנשים הגיעו ברכב וברגל ולאחר שהסתיימו חילופי הברכות, התאספו לקבלת התדריך. האחראי על מטה ההיערכות נתן הסבר קצר על היעד, חילק את הפנקסים ורשימת השמות והאנשים התחלקו לזוגות, אחד מקומי, אחד "מבחוץ". מבצע 1:1 בקריית־אתא יוצא לדרך.

שעת אחר הצהריים חמה ולחה. בעיר שוותיקיה עדיין קוראים לה "כפר" אתא, מארגני המבצע מודעים לקשיים האובייקטיביים. תנאי מזג האוויר ועונת חופשות המרחיקה רבים מבתיהם. כדי למנוע תקלות החלו בהכנות זמן רב מראש, שאול קופלר, רכז הסניף המקומי, מודה שכבר שבוע לא עצם עין. מכין רשימות של אוהדים מקומיים ודואג לעזרים הטאקטיים, המורכבים בעיקר מחומר הסברה מפ"מי ומשאלון מוניציפאלי שחובר במיוחד למבצע. "היו לי פרפרים בבטן", הוא מגלה, "אבל ידעתי שאם לא ננסה לבדוק מה באמת קורה בשטח, אומנם לא נפסיד כלום, אבל בפירוש גם לא נרוויח".

כמעט מבצע צבאי

לצורך המבצע, שאורגן ונוהל במתכונת צבאית ובמובנה החיובי של המלה גוייסו פעילים מקומיים וכן נציגים מבית מרכז מפ"ם על כל מחלקותיה, בהם פעילים מרכזיים, אנשי הדור הצעיר, אנשי הסניף החיפאי, פעילי האיגוד המקצועי ואנשי מועצת פועלי חיפה. כולם נתנו כתף. גמרו לעבוד ובאו להתייצב. אחת הפעילות מה"כפר" סיפרה שהקדימה לצאת מחנותה כדי להגיע, את האוכל לילדיה הכינה בבוקר

תאורה בנימית

על המתרחש במפ"ם
בעריכת נחום דוניצה

והשכנה תדאג לכל מחסורם. "כן, זה חשוב. לא כל יום עושים כאן מבצע כזה", היא אומרת לפני היציאה לשטח, והאחרים מאשרים בהסכמה.

חמוה עבר הגיע מביר אל מכסור, כפר בדואי ליד שפרעם. אין ספק, בכפר קל יותר לגייס אנשים — "אתה מכיר את כולם, כולם מכירים אותך, אני פוגש חבר ברחוב: יושבים, מדברים, ובסוף אני רושם אותו על טופס כאוהד או חבר מפ"ם. כאן, בקריית אתא, אני הולך אל מישהו שמופיע אצלי על הנייר רק בשם, לא יודע מה מצפה לי".

מסביב מתאספים המקומיים. השם מפ"ם מצלצל להם מוכר. נציג מפ"ם במועצת העיר, שלמה איזנברג, האחראי על תיק הבינוי, זכה באחרונה בכותרות שמנות בעיתונות המקומית. מתריע על פעולות בלתי חוקיות המתבצעות בעירייה, דורש צדק לכל נהנה מתמיכה ציבורית. בשאלונים יציינו אחר־כך רבים כי שמעו על מאבקו בשחיתות, וכי הם תומכים בו.

בינתיים כולם כבר יצאו לביקורי הבית. המטרה - לבקר אצל אנשי המקום שהיה להם קשר בזמננו למפ"ם, לקיבוץ הארצי או לשומר הצעיר. אוהדי המפלגה שהקשר עימם צריך חידוק. רבים מהם אנשי מפעל "אתא" לשעבר ופועלי מכמנות ישראל. שני מפעלים מתוך רבים שמפ"ם סייעה לעובדיהם ותמכה במאבקי ההישרדות שלהם.

הליכודניק לשעבר פותח שולחן

באחד הבתים, בשכונה צפופה, מוצא הצוות בחור צעיר, עובד במכמנות. מסגר רתך. מקבל את זוג הפוקדים בזרועות פתוחות, פותח שולחן ומעמיס כיבוד. כן, גם הוא היה ליכודניק בזמנו. עכשיו כבר לא — מאז שמישל אלמליח ויוסי "הארום" נכנסו לתמונה. מאז שמפ"ם הוכיחה את עצמה: "תכתבו", הוא אומר. "תכתבו שכאן כל המשפחה תצביע מפ"ם אולי האבא לא, כי הוא כבר מבוגר מאד. אבל אני אביא את כולם איתי".

את המשפחה וגם את החברים.

התמונה חוזרת על עצמה גם בבתים אחרים. אנשים שכחו אותם. מבטיחים לעזור במידת הצורך. דואגים שהפוקדים ירגישו בבית.

בסיום הערב, כשכולם חוזרים לנקודת המיפגש להחליף חוויות, קופלר נושם לרווחה. אין ספק שהיתה כאן הצלחה. "פקדנו רבים שלא הכרנו עד היום", הוא מסכם בסיפוק. "ולהפתעתי קיבלו אותנו יפה. מכירים אותנו ואת החברים בקריה, ומוכנים ללכת איתנו. קיבלנו כאן הרבה חומר למחשבה."

קיטנה של הצלחה

הקיבוצניקים מתארחים ביקנעם

קיטנה משותפת לילדי עיירת הפיתוח יקנעם ולילדי קיבוצי רמות מנשה ודליה הסתיימה בימים אלה. 250 ילדים בילו בקיטנה בת השבועיים, שמארגניה הגדירוה כ"הצלחה כבירה". "הרעיון מאד פשוט וחשוב", אומר עמוס משה, מזכיר מפ"ם ביקנעם ומיוזמי הקיטנה. "רציתי שילדי הקיבוצים וילדי יקנעם, שבדרך כלל אין להם קשר הדוק אלה עם אלה, ייפגשו במסגרת אחת, ישחקו יבלו וילמדו את דרכי שיתוף הפעולה כבר מהגיל הצעיר. תכננו את חלוקת הזמן כך, שהילדים יבלו שבוע בקיבוץ ושבוע בעיירה. כלומר, כל צד ילמד להכיר את הצד השני במקום מגוריו, את הווי החיים שלו. ושבסך הכל ילמדו לחיות בשכנות טובה. חשוב לי מאד השיתוף הזה. חשוב לכולנו".

רעיון הקיטנה איננו חדש. זו השנה השנייה ברציפות שהיא מתקיימת במסגרת הנוכחית. התמיכה באה מהוועדה הפוליטית — רעיונית של הקיבוץ הארצי ומקרן בדר, והפעולה בשטח אורגנה ע"י אנשי הסניף המקומי והפעילים בקיבוצים המשתתפים.

עמוס משה מספר, כי בתקופת הקיטנה נהנו הילדים מהפעלה משותפת עד לשעות הצהריים, במסגרת קבוצתית, ומהצהריים התחלקו לזוגות של "קיבוץ־עיירה" ויצאו להתארח בבתי הילדים היקנעמים. אירוח שכלל גם לינה במקום. "אין ספק", הוא מסכם, "זאת היתה קיטנה של הצלחה".

להתנער מהסתה

ההרים שהצליח לעורר מקומון אחד קטן, היוצא לאור בקריית־שמונה עדיין לא שככו ברחבי הארץ ובקריה עצמה. בעקבות פרסומי השיטנה וההסתה, שגררו אחריהם גלי גינוי, הוחלט בקריה לצאת בכרוז משותף למספר מפלגות. נגד תוכנם של הדברים. הכרוז ייצא מטעם מפ"ם, "העבודה" והליכוד, ויש כוונה לשלב גם גופים פוליטיים מקומיים אחרים. נוסח הכרוז יגנה בכל תוקף את הפירסומים "הגובלים בהסתה פרועה נגד הציונות הסוציאליסטית והתנועה הקיבוצית, שתרמו רבות לשגשוגה ולפיתוחה של קרית־שמונה".

לדברי מיכאל יעקבי, מזכיר סניף מפ"ם בקרית־שמונה ומזכיר השילוב האזורי גליל עליון, הפעולות בעתיד יתואמו גם עם ראש המועצה האזורית גליל עליון, שהכחיש את קיומן של תוכניות להקמת קניונים או כביש עוקף, כפי שפורסם במקומון.

"למרות שהכותב הינו בן המקום", אומר יעקבי, "הוא כנראה אינו מכיר את מעורבותה של התנועה הקיבוצית באיזור, תנועה שהקימה 15 מפעלים וכהם מפעלים מהמתקדמים בארץ) הנותנים תעסוקה ככבור לכאלף תושבים. במקביל מתבצעות פעולות חברתיות מגוונות בקרב האוכלוסייה המקומית, בעיקר לנשים, ילדים ובני נוער דוגמה קטנה היא הקיטנה שארגנו לא מכבר לילדי קרית־שמונה, שהיתה משותפת לילדי הקיבוצים באיזור, או הסמינר המשותף לנשי־נעמת, שאף הוא זכה בהצלחה".

יעקבי רואה בחומרה רבה את הפרסומים. הוא אומנם מודע לכך שיש בעיות במפעלים האזוריים של התעשייה הקיבוצית, בעיות של קירום עובדים לדרגות ניהול או יתר־שיתוף במסגרת ההנהלה המשותפת, אך מכאן ועד למאמרי שיטנה רחוקה הדרך.

"אצלנו בקריה, אין אחד שלא מגנה את הכתוב. עורך העיתון הוא בחור תמים שהולך שולל על־ידי עסקנים פוליטיים מן הימין. קרית־שמונה והקיבוצים עברו, ועוברים בשיתוף פעולה מלא למען פיתוחה של הקריה".

הכרוז המגנה את הפרסומים יופץ בימים הקרובים. חברי הסניף המקומי והפעילים יקחו חלק בהסברה ובחלוקת החומר וייצאו בקריאה לתושבי הקריה "להתנגד ולהתנער מהסתות פרועות ובלתי מבוססות ולמצוא דרך להידברות משותפת ולהבנה".

כנס חגיגי בהשתתפות כ־80 חברים התקיים כשבוע שעבר בסניף נצרת. לרגל סיום השיפוצים, הפעלת התכנית הארגונית החדשה של חלוקת הגליל המזרחי לתת־אזורים (כשנצרת במרכז הפעילות), והענקת פנקסי חבר לצעירים בעלי זכות הצבעה בבחירות הבאות. מהמוזמנים ארחיים ציין, כי לראשונה משתתפות בכנס המפלגתי גם צעירות, דובן מהמגזר החינוכי. בשם הסניף דיבר זועבי מונקו, שציין את פעילות מפ"ם בערב אל חוואלד ואת פעילות הסיעה בכנסת בנושא החינוך.

1:1

מנדט אחד לפחות

★ חיים שחורי, יו"ר הסניף התל־אביבי, ואברהם מזרחי מזכיר הסניף, נכנסו באחרונה לחילוף גבוה במרחב פעולתם. מדי שבוע מגיעים השניים למרכז עם "פריון" ממוצע של 50 ביקורי בית. "אנו רואים בהיערכות את אחד הנושאים המרכזיים של המפלגה" אומר מזרחי, "ולא נחסך כל מאמץ עד שנגיע לפחות למנדט אחד במרחב התל־אביבי".

★ ממטה ההערכות נמסר כי סניף שתודתקודה הזל בפעילותו במסגרת 1:1.

★ פעילים מצטיינים השבוע: אסתר עופר, דב אלקנתי ושולה ארצי מבית המרכז. כן מציינים במטה ההערכות את פעילות הדור הצעיר, ובראשו אילן גילאון, שהקים חוליה מיוחדת לסריקת הקיבוץ המסוחשב הדלוואנטי לדור הצעיר ונטל חלק פעיל בשלושת המבצעים האחרונים, באילת בכרמיאל ובקרית אתא. מציינים גם את פעולתם של אלי ספרן, רכז איזור הצפון, נעמה מסניף ירושלים, יוסי סלוקין מהאיגוד המקצועי, וחברי מועצת פועלי חיפה שהשתתפו במבצע בקרית אתא, עמרם שטרית, חיים שובל ויוסי שמואלי.

★ מזכיר סניף מפ"ם בבית גאן, מסרג סלאלוחה, מוסר כי במסגרת המבצע נעשו עד כה כ־180 ביקורי־בית בכפר. מרכיב ה"מבוקרים" ציינו את חברותם במפלגה. עד לסוף החודש מתכוונים לקיים 300 ביקורים. פעילי הסניף אף פעלו באיזור בעבייה, עם פעילים מקומיים בראשות רכז אברהם כעבייה. המגמה להגיע ל־150 ביקורים עד סוף אוגוסט. פעילויות דומות מתבצעות על־ידי סלאלחה, רכז האיזור, מנחם רז בכפרים עין אל אסד, מג'אר וכפר סג'ור.

אומנות התכשיט

ביפו העתיקה, כמעט בגבול בת ים, עומד בית קטן ישן ובו שוכנת „אומנית" — מרכז להכשרה מקצועית במלאכת מחשבת. „אומנית" הוקמה בשנת 1967 ביוזמת נעמת ומשרד העבודה. מחלקת הצורפות מאשרת כמעט לכל רוצה בהכשרה מקצועית זו, להשתתף באחת משלושת הקורסים. הראשון, עיצוב חופשי ע"י המורה, נויה ורד אוחנה ולמגמה זאת שתי כיתות. אחת בבוקר — בה לומדים במשך שנה חמישה ימים בשבוע בשעות הבוקר. השנייה זו כיתת ערב: במסלול זה לומדות התלמידות שנתיים־שלוש פעמיים בשבוע, אחרי הצהריים ובערב.

במגמת עיצוב תכשיטים, המנוהלת ע"י מירי סופר, לומדות התלמידות בשלוש כיתות בשעות הבוקר והערב. הלימודים כוללים תיכנון, רישום וביצוע מודלים לתעשייה, תעשייה זעירה ועבודת יד.

לציון גמר שנת הלימודים הוזמן קהל אוהדים והוצגה תצוגת תכשיטים. הפלא ופלא! זאת לא הייתה תצוגת „סוף שנת הלימודים". זאת הייתה תצוגה של תכשיטים יוקרתיים, בעלי ערך עיצובי וחומרי רב. ענק של זהב ברגם מאוד מקובל עם סגירת וו מלפנים. בעיצובה של תמר אסורי, נהפך לענק יוקרתי יפהפה על ידי עיצובים מיוחדים של חוליות קטנטנות, אשר מתחברים לענק, והוו מקומר במקצת ומקושט ביהלום לא גדול מידי כדי לסנוור את העיניים ולא קטן מידי.

תמר למדה שנתיים ב„אומנית" ועוד שלוש שנים אצל מורה פרטית. היום היא מנהלת בית מלאכה משלה. ליד קישוט ראש יוצא דופן, כסף מושחר מקושט בתכליטים קטנים מכסף נקי וקשירה של חוטים דומים לנוצות, עמדה נערה צעירה בעלת עיניים אפורות גדולות ומתברר שהיא, מעצבת ומבצעת הקישוט הנהדר, תלמידת „אומנית" שנה שנייה יפעת שחר. איילה וייסר הגיעה לצורפות דרך הציור. תכשיטים צבעוניים בעלי חזות פלסטית־קינטית. איילה אוהבת חומרים חדישים כמו טיטניאום שאפשר לצבוע בצבעים מיוחדים על ידי אלקטרודות חשמליות. אינני מבינה איך היא עושה את זה, אך האפקט הוא מרשים.

שאלתי את המורה, נויה, איך היא הגיעה לשלמות כזאת בביצוע, ויחד עם זה למיוחדות של כל צורפת בדרך האישית שלה עצמה ונויה ענתה: מורה לא צריך לכפות את דיעותיו על תלמידיו. צריך לדעת לכבד את טעמו האישי של התלמיד ולפתח את האופקים שלו. אומן, ימצא את דרכו בכל מקרה ולחובבנים, כאן כמעט אין מקום.

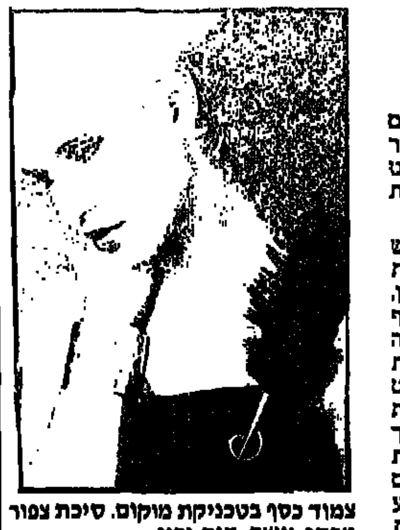

צמוד כסף בטכניקת מוקום. סיכת צפור מכסף ונוצה. דנה גרוס

חיה יוסף

הציורים המזהירים של רג'ה טיבי

הציירת רג'ה טיבי, ילידת עכו, נשואה לד"ר זוהר טיבי. להם שתי פעוטות. רג'ה למדה בבית־הספר לטכנאות רנטגן שליד בית־החולים רמב"ם בחיפה. בימים אלה היא עובדת במכון האיזוטופי בבית־החולים מאיר. לתערוכה בכפר־סבא הגיעה מתוך הזדהות עם ניצני־שלום ובעזרתו של בעלה. „המבין לנפש רעייתו היפה האוהבת לצייר מילדות". היא הביאה לתערוכה גם ציור של דמות על רקע נוף ישראלי וציור המתאר שלדים אימתניים, המסמלים, לדבריה, „מה עלול לקרות אחרי מלחמה גרעינית".

בתצלום: רג'ה טיבי. בתערוכה בכפר־סבא הציגו הציירים יוסי ונונה, יוסף לובן, תרז ימיני, הדסה גורוחובסקי, פריד ג'בארה ועוד.

צילמה וכתבה: חנה נדל

„הוא מסמל את הפלשתינים: חסרי כל, המומים, מקופחים. ציירתי אותו קורס חסר אונים מול המנהיגות הערבית, האדישה לסבלו ולמצבו של העם הפלשתיני. היד והפטיש באמצע הציור מסמלים את חוסר הצדק של העולם, אשר לא מצא דרך לפתרון הבעיה" — מסבירה הציירת רג'ה טיבי, תושבת טייבה שבמשולש, את משמעותו של אחד מציוריה הנוקבים והמזהירים.

פגשתי אותה בתערוכה משותפת לאמנים יהודים וערבים, שהתקיימה לאחרונה בבית התרבות של עיריית כפר־סבא.

את התערוכה יזם הארגון „ניצני־שלום" שמטרתו שיתוף פעולה ואחוות עמים בין יהודים וערבים בעזרת אירועי אמנות, ספורט, ערבי זמר ועוד — סיפר ברוס בהן, אשר עלה מניו־יורק לפני כאחת־עשרה שנים, כדי להקים את ארגון ניצני־שלום בישראל.

...ובמים יש 100 אחוז מים

המרכיב החשוב בגופנו הוא המים — כ־60% אחוז ממנו. אצל גברים שיעור הנוזלים בגוף גדול במקצת מזה של הנשים. שיעור הנוזלים אצל תינוקות מגיע ל־80 אחוז.

נוזלים הם חומר חיוני ביותר לגופנו. חוסר נוזלים גורם למוות הרבה יותר מהר מאשר כל מחסור תזונתי אחר. במצב של חוסר מוחלט במזון או בתוספת שתייה אפשר להישרד במשך חודשיים או יותר, ואילו במצב של חוסר נוזלים רק כמה ימים. אנחנו מתחילים להרגיש צמאים כאשר איבוד הנוזלים מגיע לאחוז אחד או שניים מסך כל הנוזלים בגוף.

המקור העיקרי של הנוזלים לגוף הוא השתייה, והשני בחשיבותו הוא המזון.

הבה ונראה כמה מים אנו מפסידים ליום ואיך כדאי להשלימם: אדם ממוצע מפסיד כ־1.3 ליטר ביום בשתן, כ־600־700 מיליגרם בזעה, כ־500 מיליגרם בנשימה וכ־100 מיליגרם בצואה. (שלשולים מגדילים איבוד הנוזלים בצואה בצורה ניכרת). איבוד נוזלים משתנה בהתאם לתנאים החיצוניים. למשל, בזמן עבודה פיזית עולה שיעור אובדן הנוזלים עד פי חמישה. בחום מאבד הגוף כמויות אדירות של נוזלים. כל המצבים הללו — חום, עבודה פיזית, שלשולים, — מחייבים אתנו להשלים את הנוזלים ההולכים לאיבוד בצורה מהירה יותר.

אם אנו מאבדים נוזלים ומגיעים למצב של התייבשות (דהידרציה) מתרחשים התהליכים הבאים: עולה ריכוז הנוזלים הנמצאים בין תאי־הגוף, וזה גורם ליציאת נוזלים מתוך התאים למרחב בין־תאי; הכליות מתחילות לרכז נוזלים ולהפריש שתן יותר מרוכז ובכמות קטנה יותר.

כאשר לא מספקים נוזלים, המצב הולך ומחמיר ואז מופיעות בחילות והקאות. איבוד נוזלים בכמות שעולה על 5 אחוזים ממשקל הגוף גורם להתעלפות, וכשמגיעים ל־10 אחוזים ממשקל הגוף — זה יכול לגרום למוות מהתייבשות.

לא תמיד אנו מרגישים צימאון בזמן. יש אנשים שכמעט שלא שותים, אבל כשאנחנו צמאים, עולה הרגשת צימאון ומתגברת עד שהאדם הצמא שותה. נוזלים שונים גורמים בצורה שונה להפסקת הצימאון — תלוי בכמות המים, הסוכר והטעם.

המשקאות המתוקים מרווים פחות מאשר הלא ממותקים והממותקים בסוכר — פחות מאלה שבממתיק מלאכותי. משקאות שונים מכילים כמויות שונות של מים. למשל, בירה לבנה מכילה 92 אחוז מים לעומת חלב — 87 אחוז מים (שימו לב שהחלב ניתן כאן רק כדוגמה לצורך הדגמה של כמות המים, באופן עקרוני חלב הוא אוכל ולא שתייה).

קולה רגילה מכילה כ־90 אחוז מים, קולה דייט 99 אחוז, גם תה וקפה (ללא חלב) מכילים כ־99 אחוז מים. מרטיני מכיל כ־60 אחוז מים ויין כ־77 אחוז.

משקאות אלכוהוליים אינם מרווים מספיק ולפעמים להיפך — גורמים לצמא גדול יותר. זה משום שתכולת המים שלהם נמוכה יותר ממשקאות אחרים וגם משום שאלכוהול עצמו הוא בעל השפעה מייבשת. אבל מבין המשקאות האלכוהוליים כדאי, אם כבר, לבחור בבירה עם שיעור אלכוהול של 3.6 אחוזים, לעומת משקאות חריפים יותר עם 18 אחוז ויותר אלכוהול.

המים נשארים הנוזל המרווה והבריא ביותר. 100 אחוז מים!

שתו הרבה מים בימים החמים של הקיץ.

אולגה רז
דיאטנית קלינית

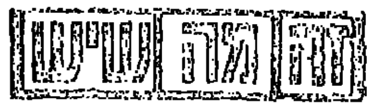

שילמוזיו צרכנות נכונה

משרד החינוך והתרבות החליט לאשר השתתפות תלמידי תיכון בפעולות שיזמה הרשות להגנת הצרכן בהתחדרות והמועצה הישראלית לצרכנות ואשר כללו, בין השאר, סקר מחירים, הצגתם והשוואתם, סימון מוצרים, בחירת בית־העסק הנבחר, בדיקת שירותים שונים לציבור ובדיקות השוואתיות של מוצרים. מנהל אגף הנוער במשרד, מר עודד כהן, מסר כי הוחלט לאשר את השתתפות התלמידים בפעולות אלה כדי להעמיק את החינוך לצרכנות נכונה ונבונה. בשנת הלימודים האחרונה השתתפו בניסוי שנערך במיסגרת זו כ־200 תלמידי כיתות י' (יוד) בתל־אביב, בירושלים, בראשון־לציון, רמת גן, באר־שבע, יבנה ונס־ציונה. התלמידים השתתפו בעריכת סקרים בנושאים הללו. — מוסר דובר המשרד.

הראשונה ברשת

בירושלים נפתחה המסעדה הראשונה ברשת טבעול־בורג. נמכרים בה המבורגרים על טהרת טבעול (אי שם ביסודו מונחים פולי סויה, אבל הם מלהזכיר מוצא נחות זה) בטעם אמריקאי. יש גם צ'יזבורגר ושניצל עם מילקשייק והכל — גם כשר וגם בריא, דל כולסטרול והמחירים עממיים. המבורגר עולה 2.3 ש"ח, שניצל — 2.7 ש"ח והכל מוגש בלחמניות טריות, בתוספת רטבים ומחמצים והרבה קטשופ. בתצלום: גרשון יואל (מימין) ודוד שילר על רקע המסעדה שלהם.

הרבה קורנפלקס

אולי אתם בעניין קורנפלקס לארוחת הבוקר? תלמה מייצרת משהו חדש, מעושר בשישה ויטמינים וברזל, מנה ממוצעת של 30 גרם, מכילה רבע מהתצרוכת היומית של ויטמינים ושישית מהתצרוכת היומית של ברזל, המומלצות לאדם מבוגר — מבטיח היצרן. לקורנפלקס גם אריזה חדשה, משפחתית, המכילה 500 גרם וזאת חבילה ענקית. בעצם גם אריזות רגילות, של 375 גרם, אינן קטנות, אבל באלה של חצי ק"ג מסתתר (לא בתוך הפתיתים רק באריזה) מחק מצחיק לילדים. אולי זה ישכנע אותם לאכול קורנפלקס בבוקר.

ילקוט בעל תקן אמריקאי

לקראת שנת הלימודים מייצרת חברת „מכלו" ילקוטים דמויי תרמיל גב, מהם מגומרים, שבהחלט עושים רושם על החבר'ה ומהם יותר אלגנטיים, כי גם בנות לומדות. הילקוטים מיוצרים מבד ריאון מצופה פוליוריטן, לפי תקן אמריקאי. הנוחות שבילקוט כזה היא שניתן לשאתו ביד, או על הגב או על הכתף ויש בהם המון כיסים, ורוכסנים גם.

סנוניות החורף: בשבוע שעבר הוצגו בפאריס הקולקציות הראשונות של סתיו־חורף 1987/88. זה מה שמציע ז'אן לואי שרר.

משי בשעריך

במשי השתמשו כבר בתכשירים קוסמטיים, ועכשיו — הוא הגיע לשיער. חברת קרטיס, שמוצרי „סוואב" שלה מבוקשים בארה"ב, יצאה לשוק בסידרת שמפו, המכיל פרוטאין משי, הנחשב לחומר הקרוב ביותר לפרוטאין הטבעי. המרכיב את האסכולה החדישה בהגיינה דוגלת בחפיפת שיער יום־יומית, כי השיער, כמו כל הגוף, סובל מאיבוד לחות מאסיבי כתוצאה מהשהייה בשמש, הרחצה בים והחום. הבעיה היא שחפיפות תכופות מדללות את השיער מהשומן המגן עליו, על כן חשוב להשתמש בשמפו מעולה ומזין. אנשי הלוגו טוענים ש„סוואב־משי טבעי" עונה על דרישות אלה והופך את השיער לרך. יש גם קונדישינר ומוס לעיצוב. למי שרוצה את כל הסידרה.

קוראים לה לגושקה

גלידת יוגורט של סנפרוסט — קוראים לה לגושקה, אין לי מושג מה מקור השם, מצלצל בולגרית — טעימה מאוד. גלידה, פשוט הצלה לשומרי משקל, מסוגלים לעבור את הקיץ רק עם אגוזים. האריזה כתוב שהיא מכילה 2.5 אחוז שומן (פחות מיוגורט, שתכולת השומן בו 3 אחוז), אבל לא רשום מיספר הקלוריות ב־100 גרם או בכפית, וחבל, כי מי שאוכל יוגורט סופר קלוריות. נקווה שהיצרן ייתקן את המעוות, לטובתו. הנה לידיעתכם: כמות הקלוריות היא 110, במאה גרם, אבל הגלידה כמה לזלול בלי חשבון. מיוצרת בטעם טבעי ובטעמי פירות: באריזות (900 סמ"ק) בשני טעמים ובאריזה (250 סמ"ק) — בטעם אחד. המחיר משפחתית — 4.20 ש"ח, לאישית — ש"ח, נראה לי שיותר יקר מגריה.

גלידת בוקר

לכל מנה: 100 גרם גלידת יוגורט טבעי; 1/2 גביע יוגורט; 2 כפות דבש; כף גרנולה, לקישוט: פירות: תותים, תפוזים, תפוחים, אגסים, מישמשים, אפרסקים וכד', טריים או משומרים. מניחים את הגלידה, היוגורט והדבש במיכל ממחה (בלנדר) או מעבד מזון (עם להב) ומערבלים כ־2 דקות. יוצקים לכוס ומפזרים למעלה את הגרנולה. מקשטים את שולי הכוס בפלחי פירות. מגישים מיד.

פינוק באמבטיה

הגיעו מאנגליה ל„רגיש" משטחי אמבטיה עשויים עץ בייץ טבעי. רוחב 20 x 70 סמ"מ. המשטח מונח על האמבטיה, לרוחב, ועליו שמים כוסית, ספל קפה, משקפיים, ספר, אפילו נר, אם רוצים רומנטיקה. ש"ח ומי שרוצה עוד עץ — יש ב־10 ש"ח. ההגינות מחייבת לציין שמגשי אמבטיה, למטרה דומה, מפלסטיק, והם נמכרים בפחות. באמת, איך אפשר להשוות פינוק עם פינוק בפלסטיק?

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 מרפר נחמד — מתגעגעים לדורה. 09.40 הלב — פרק 28: הביקור בחוות ברטוזה. 10.05 להקת הוורוויל האחרונה — פרק 10. 10.30 צבע בנחל — פרק ה'. 10.55 מגע 1,2,3 — חיות בסכנת הכחדה — קופי האורנגאוטן. 11.25 שלמה גרוניך — לקט שירי השבוע מתוך תכניות והרזה בביצוע שלמה גרוניך, ומנחי התכניות: מוני מושונוב, גידי גוב, דב גליקמן ושלמה בר־אבא. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 היום שבו השתנה היקום — פרק 4: ההשלכות וההשפעות שהיו להמצאת הדפוס. 15.00 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.20 גברת פלפלת — הזאב והציפורים. 15.40 מאתיים שניות על איירם. 15.45 שעת כושר. 15.55 זהירות ציפי בדרכים: — לעבור בין מכוניות חונות. 16.00 רחוב סומסום. 16.25 ילדת הפלא — פרק 10: האימון. 17.00 ערב חדש. 17.30 „תהילה" — הפרק השלישי: „אור לבך" ירידתו של קריס מתמכרת לסמים. לקריס קשה להתמודד עם זה. 18.20 „קטנטן" — סדרת סרטים מצוירים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „רוצה פתרון" — הנושא לדיון: „עונש גופני לילדים" (ערבית). 18.45 „חידושים והמצאות" (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „עד פופ" — מאזין לפופ ולבידור. 20.30 „תביעות קטנות" — תכנית דו־שבועית הדנה בתביעות קטנות, בסכומי כסף שאינם עולים על 1000 שקלים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 „לקראת שידור". 21.50 „שושלת" — הפרק ה־71: פאלון נסה להאיטי להשיג גט מג'ף. מארק נוסע לשם בעקבותיה. ג'ף מאושפז אחרי שהתעלף במגרש טניס. אליקסיס חוששת שהרופאים יגלו את הרעל בגופו. 22.40 „לילות המוסיקה" — חלק ב'. 23.20 „כבול הדרמונים" — שם הפרק: „איש הצל" חלום ביעותים של נער נהפך למציאות, כאשר הוא פוגש פנים אל פנים את הצל, השוכן מתחת למיטתו. 23.40 פסוקו של יום. חדשות הלילה. 10.00 שמיניות באוויר (ערוץ 2). 20.00 קונצרט 2 — הסימפוניה הרביעית של מאהלר (ערוץ 2). 21.00 פופ 2 (ערוץ 2).

רדיו

קול המוסיקה

06.01 „צלילי בוקר". 07.09 „בהאזנה נינוחה" — דומניקו סקארלטי: קונצ'רטו גרוסו 11 במול מג'ור הופמייסטר קונצ'רטו בסי במול מז'ור לקלרנית ותזמורת. מוצארט: שיר לכת וטריו/אריה/מתוך האופרה „חליל הקסם" שוברט: פתיחה, מוסיקת ביניים ובלט מתוך „רוזמונדה" ריינקה: קונצ'רטו במי מינור לנבל ולתזמורת צ'ייקובסקי: סוויטה מתוך הבלט „היפיפיה הנמה". 09.00 „קונצרט־בוקר" ג'ון איירלנד: שלישייה במי מז'ור לכנור, צ'לו ופסנתר אלגר: קונצ'רטו במי מינור לצ'לו ולתזמורת מאהלר: „שירי שוליה נודד" שומאן: שלישייה 1 ברה מינור לפסנתר כינור וצ'לו בטהובן: סונטה לפסנתר 7 ברה מז'ור שופרו: סימפוניה 9 בסי מינור אופ. 143 „העונות". 11.57 „פינת השיר" — משירי דוד מוגל. 12.00 „אמנים באולפן" — רדו אלדולסקו — צ'לו בנימין אורן — פסנתר מוצארט: סונטה לפסנתר ברה מאג'ור ק. 284 קודאי: סונטה לצ'לו ולפסנתר אופ. 4 ליסט: פנטזיה „לוקרציה בורג'יה". 13.05 „בהאזנה נינוחה" — לאלו: „נמונה" — קטעים מתוך הבלט רבאל: גספאר של הלילה ביזה: הנערה היפה מפרת — סוויטה קפלה: „סיפור מנגנטוסי" לכנור ורביעיית מיתרים שוסון: פואמה לכנור ולתזמורת רביסי: „אביב" סוויטה סימפונית. 15.00 „מוסיקה כאן ועכשיו" — סרג'יו נטרא: 3 פרלודים ל„עבודת קודש" מנחם צור: „איכה" אופסולה מאמלוק: שישיה פאול רודרס: רביעייה לכלי קשת מס' 3. 16.00 „מוסיקה ליום ראשון" — באך: מיסה בסי מינור. 18.00 „דפי פסנתר" — רביסי: מראות קובץ ראשון ליסט: בלדה מס' 12 בסי מינור בטהובן: סונטה מס' 23 בפה מינור סונטה אפסיונטה. 19.00 „מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 „אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.27 „פינת השיר". 20.30 „הקונצרט הקאמרי השבועי" מהקלטות פסטיבל ישראל ירושלים 87 ברכה עדן, אלכסנדר תמיר וחברים שומאן: אנדנטה ווריאציות לשני פסנתרים 2 צ'לי וקרן ברטוק: סונטה לשני פסנתרים וכלי הקשה רוול: „הוואלס" סטרווינסקי: „פולחן האביב". 22.30 „קונצרט קצר". 23.00 „מחזורי יצירות" שופן: מבחר מזורקות, אטיודים, נוקטורנים ופרלודים.

רשת א'

07.30 „רדיו־קל". 08.05 „תוגה" — עם בני הנדל. 09.05 „טלרדיו" — שירות מידע למאזינים. 10.05 „שיריקוד" — מחולות ושירים משלנו. 11.05 „פניני בוקר". 12.05 „מעורב ירושלמי" — עם חופני כהן. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 „בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 „פסטינער" — פסטיבל לתקות נוער — שידור חי מ„בית־המורה" בתל־אביב מנחה: רם תדמור. 17.10 „שירי עמים". 18.06 „מנחת ערב". 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „בנוף ראשון" — עם יצחק מורעי (ש"ח). 23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „בראש צעיר" — תכנית לילדים בחופשה. 09.05 „כוכבי הבוקר" — עם לום מצ'קמבוס. 10.05 „כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 „אלף־אלף" ב„בית" — עם אהוד מנור. 13.05 „בחצי היום" — חדשות ומזמנים. 14.05 „כת צחוק" — הווי והומור. 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „תוצרת הארץ" — תכנית „כבקשתך" לשירים עבריים. 16.55 „קראתי ספר" — קוראים ממליצים. 17.05 „יומן כלכלה". 17.30 „על ספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה. 18.05 „מסיבת עתונאים" — עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 „עם ישראל" — מגוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 „אומר בשכחך" — פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים. 22.05 „בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי — מנחה: אלכס טלמור. 00.15 „להאחז בחלום" שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — הגאולוגיה של ארץ־ישראל — פים קרומים ואבנים. מרצה: פרופ' עקיבא פלבסר. 06.30 „פוקחים עין". 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „פתוח" — אורלי יניב ורובי לנץ מארחים. 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 „אחר אחר" — להיטים עבריים. 13.55 „לא לכבות את האור" — פינה יומית בנושא ירידה מהארץ. 14.05 „יום יום רג'" — עם אלי ישראלי וארז טל. 16.05 „ארבע אחרי הצהריים" — שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה" — עם שמואל נחושתן. 18.45 „משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 19.05 „שירים מכאן" — שירים עבריים. 20.05 „עושים מדינה" — עורך ומגיש: דודו דיין (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — הגאולוגיה של ארץ־ישראל וש"ח. 22.05 „על הרבש ועל הבפאק". 23.05 „עשרים וארבע, היום שהיה" — עם ירון ויליבסקי. 23.55 „שיחות חצות" — עם עליזה ביטוון — מרצה לעבודה סוציאלית ופסיכוטית. 00.05 ציפורי לילה משוחחות — עם דודו טופז. 00.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

10.05 „רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 „סבבבבסיס" — אינפורמציה, דיש"ם. משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 „מסע הקסם המיסתורי" — עורך ומגיש: יואב קוטנר וש"ח. 23.05 „קול הג'אז הזה" — עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאוטר" — להיטים וותיקים. 07.07 „שיר כבוקר כבוקר" — שירים עבריים. 08.05 „בא לי" — עם מנחם פרי. 10.05 „שיהיה" — שעה של ביטלס. 11.05 „10 בצל" — עם יקיר אביב. 13.05 „כל טוב" — פזמונים ומערכונים. 14.05 „בטן־גב" — עם שוש עטרי. 16.05 „מוסיקה לעניין". 17.05 „מיקפיים" — עם מיכל שמואלי. 18.05 „מצעד הפזמונים הלועזיים". 21.05 „ארוס עתיק" — שירים שלא נס ליחם — עם מיכל שמואלי. 23.05 „בסביב לחצות" — עם יוסי סיאס.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: נשיק קטלני 5, 7.15, 9.40
אורלי: ילדים הורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.10
בן־יהודה: אהבה בחלון ראוה
גת: בלון לחופש הגדול 5, 7.15, 9.30 / 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: עיר הנצים 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: עסי ותמי 7.45
חתיך אמריקאי 10.00
הוד: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: מלון לצעירים 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 7.30, 9.30
ובית האמיצים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: אסקימו לימון — אהבה צעירה 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: חתיך אמריקאי 5, 7.15, 9.30
סאויו: לא שם זין 5, 7.30, 9.30
סטודיו: לבירינט 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: ביה"ס למשטר אורחי 5, 7.30, 9.50
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 5, 7.25, 9.45
חן 3: אני והחברה 5, 7.40, 9.45
חן 4: הנוכל האוהבת והמאהבת 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: אל תקרא לי לכן 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: ימי הרדיו 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
תכלת: החנות מעבר לפינה 4.10, 7.00, 9.15

רמת־גן

אלאוים: פושע ניכבל וילדה קטנה 4, 6.40, 9.10
לילה לא שם זין 7.15, 9.10
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 4, 7.10, 9.45
רב־חן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 5, 7.20, 9.40
גן 2: בלון לחופש הגדול 5, 7.20, 9.40
גן 3: אני והחברה 5, 7.30, 9.30
גן 4: ימי הרדיו 5.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: נשיק קטלני 4.30, 9.15
בית אגרון:
תום כוואר 12.00
כשחק הדרכים 18.30
נורי אלן — בננות 20.15
הזכוב 22.00
הפרפר 24.00
כפיר: ימי הרדיו 4.00, 7.00, 9.30
אורנגל: הנוכל האוהבת והמאהבת 4.10, 7, 9.15
מיטשיל: לא שם זין 7.00, 9.00
סמדר: ילדים הורגים לאלוהים 7.00, 9.30
הבירה: כגור לרגל פיפוגים אודיין
אור 2: בחצב הדעון 4, 6.10, 9
אור 3: נרדפי דהוק 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: בטי בלו 6.30, 9.00
אור 5: בלון לצעירים 4.30, 7.00, 9.00
ערן: סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים: שיחות בילוכלכות 16.45, 21.45

חיפה

אורה: משהו פראי 4.30, 7.00, 9.15
חן: לבירינט 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: ימי הרדיו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: סופרמן 4 4.45, 7.15, 9.30
עצמון 3: ילדים הורגים לאלוהים 4.10, 7.00, 9.15
רון: 007 באזור המסוכן 4, 6.30, 9.00
אמפי: אהבה צעירה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: שיחות מלוכלכות 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: לא שם זין 7.00, 9.15

נתניה

שרון: לא שם זין 5, 7, 9.15
סטודיו: חנות קטנה ומטריפה 5, 7, 9.15

חולון

סביון: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
מגדל: נשק קטלני 6.00, 9.00
ארמון: לא שם זין 5, 7.30, 9.30

בתיים

עצמאות: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: ילדים הורגים לאלוהים 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האודיטוריום משהו פראי — א' ב' ג' ה' 19.00, 21.30

באר־שבע

חן: ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
היכל 2: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30
היכל 3: המוכטל בטיטו 5, 7.15, 9.30

עפולה

מיסתרון: ילדים הורגים לאלוהים 8.30

רעננה

אורות: המוכטל בטיטו 4.10, 7, 9.00

גבעתיים

הדר: 007 באזור המסוכן 4.10, 7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: סופרמן 4 4.10, 7.15, 9.10
רון 2: 007 באזור המסוכן 4.10, 7.15, 9.10

כפר־סבא

בית ב־ל: אופני האש
שלום ליך אהובתי 8.00, 10.00

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 2.8
הבלט הישראלי - בהבימה
חשקיעה בתיאטרון חיפה

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א 2.8 בשעה 20.30
„פולה".

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת בנין מגורים בן שלוש קומות מעל קומת עמודים ויציאות לגג בשד' משה גושן 24 ק. מוצקין גוש 11562 חלקה 59.

מהות הסטיה:
1) חריגה של 71.50 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 11.0% משטח החלקה.
2) חריגה בגובה מבני היציאות לגג.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן—הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בכנס. בגוש: 6181 חלקה: 434, רח' בן־אליעזר, דהיינו: תוספת 6% משטח החלקה.

על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד למסחר בקומת קרקע ולהגדלה באחוזי בניה ברחוב דיזנגוף מס' 137 גוש 7076 חלקה 91.
תיק בנין 0187־137
בקשה מס' 870619

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 6% לקו בנין קדמי לפי הקו הבנוי ברחוב, לפרגולה ולניצול חלל הגג ברחוב ברוך אגדתי מס' 14 גוש 6623 חלקה 182.
תיק בנין 2/2098—014
בקשה מס' 870553

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1154/17".

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6404 חלקות 48 (399) רחובות: גאולי תימן, הנשק שעריה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת בינוי אזור מגוי, שני בנין ומספר דירות.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3400 התשמ"ז, עמ' 209 ובעתון נקוד המצפה מתאריך: 28.10.86 ובעתון ערב חדשות מתאריך: 29.10.86 בשפה העברית, ובעתון בודד נוסף על המספר מתאריך: 28.10.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שויש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
באר־שבע
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 160/03/5 שינוי מס' 28 לתכנית מפורטת.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד מאזור מגורים א' לאזור בנייני ציבור (בית־כנסת) שינוי יעוד מגע"מ לאזור בנייני ציבור. הוראות בניה לבנייני ציבור ומגורים א'.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 2.722 דונם, גוש: 38069, חלקות: 91, 107, שכונה ה' רחוב קפריסין.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3257 מיום 14.10.85 עמוד 456. השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

ועדת משנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי
ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 5 ארצית 46 בגוש 3947 רח' אסתר המלכה 4. לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה: קיים בית פרטי 2 קומות דירה 1 (חלקה מחלקה דו־משפחתית).

בקשת בעלי החלקה: הקלה בקו בנין בקומה ב' 2.58 מ' במקום 2.70 מטר. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו. אם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה ראשון־לציון
תאריך: 27.7.87

תן טרמפ לחייל

מועצה מקומית ירוחם — מכרז פומבי

המועצה המקומית ירוחם מכריזה בזה על קבלת הצעות/הסעות תלמידים בחינוך לשנת הלימודים תשמ"ח.

פרטים, תוכניות וטפסי הצעה אפשר לקבל במשרד מנכ"ל המועצה בכל יום בשעות 9.00—12.00 תמורת תשלום של 30 ש"ח שלא יוחזר. רשאים להשתתף במכרז רק חברות הסעה מורשות להסיע תלמידים ועובדים במערכת החינוך עפ"י תקנות משרד התחבורה ואשר יש להן מספר כלי רכב מספיק להבטחת ביצוע הסעות בכל המסלולים אשר לגביהם הוגשה הצעת מחיר. על מגישי ההצעה לצרף המסמכים המתאימים מטה.

א. אישור מפקיד השומה או ממנהל המכס והבלו, או רואה חשבון שהוא מנהל ספרי הנהלת חשבונות. ב. אישור עוסק מורשה לצרכי מע"מ. ג. לצרף במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של 90 יום מיום הגשת ההצעה על סך 5% מערך ההצעה. (הוראות לעיכוב כספים מיגזור המועצה לא תתקבל כערבות). ד. חוזה מפרט חתומים.

את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום בלבד לפי הכתובת: המועצה המקומית ירוחם, ת.ד. 1, לשכת המנכ"ל.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא יום ו' י"ב אב תשמ"ז 7.8.87 בשעה 12.00.

אין המועצה המקומית חייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב, ברוך אלמקייס, יו"ר המועצה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתיים
גני בתיים — הנביאים 3
חולון
קופ"ח עין־יהב—מכבי—שנקר 35
ירושלים
רויטש — מאה שערים 83
נתניה
קופ"ח לאומית — סמילנסקי 9
פתח־תקוה
הירקון — שטמפפר 24
רמת־גן
אסותא — דבוטינסקי 41
תל־אביב
שלמה המלך—שלמה המלך 78
קופ"ח כללית—אמסטרדם 7
חיפה
ימנה—אבן סינא 7
רחובות
כללית—בני משה
רעננה־כ"ס
קופ"ח כללית—הרשות הור השרון

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - פנימית
הדסה הי"צ - נשים
הדסה ע"כ - ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.
בקור חולים - כירורגית

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה:
ירושלים - 02-243556
ת"א - 03-236027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222732.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221080 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 184649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל': 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-237171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מוטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022; עפולה — טלפון 065-93334; טבריה — 101, טלפון 04-931401; נהריה — טל' 04-823333; בת־ים — טל' 5511111; באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.10, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

הוארך מעצר הרופאים החשודים בהעלמת ניתוח שביצעו בעבריין

בית־משפט השלום בתל־אביב האריך ביום ו' ב־5 ימים את מעצרם של מנהל בית־החולים „סינופסיס" בבת־ים ד"ר מרדכי פז, ושל חיים בן־ישי, החשודים בהעלמת ראיות של ניתוח הוצאת קליע מעבריין שנורה במהלך ארוע פלילי.

ביום ד' נעצרו שני רופאים, ד"ר ראובן וד"ר פז, בחשד שטיפלו בינואר השנה בעבריין אפרים נעים, אשר נורה במהלך פריצה לדירה בראשון־לציון, מבלי שדווחו על כך למשטרה.

נוסף לשני הרופאים נעצר חיים בן־ישי (26) מבת־ים, בחשד שתיווך בין הפצוע לבית־החולים „סינופסיס" ודאג להעבירו לשם לטיפול מבלי שהדבר ידווח למשטרה. לפי החשד היה זה ד"ר ראובן שביצע את ניתוח הוצאת הקליע מגוף הפצוע, ואילו ד"ר פז (51) מרמת־השרון חשוד בכך, שעזר להעלים את הקליע ולא דיווח על ביצוע הניתוח למשטרה.

סניגורו של ד"ר פז, עו"ד עוזיאל יעקב, טען, שהוא מטיל ספק אם באמת קיימים חשדות מבוססים נגד מרשו, ולכן אין עילה להארכת מעצרו. כן ציין את עברו הנקי של מרשו.

הפרקליט טען, כי מרשו לא ידע שמבצעים אצלו את הניתוח, אשר בוודאי לא נעשה בהסכמתו. „אפילו ד"ר ראובן אמר בחקירתו, שהניתוח נעשה שלא בידיעת המנהל ד"ר פז", אמר.

עו"ד יוסף ויור, המייצג את בן־ישי, טען, כי לא ייתכן שחוקרי המשטרה לא יפרטו בפניו מה חשדותיהם ועליו להיות ניזון ממידע שנמסר לעתונאים ע"י דובר המשטרה. לא ייתכן שהוא יטען בשם מרשו לפי דיווחי העתונות, שהם מקור המידע היחיד עבורו. כן טען, שאין עילה למעצר מרשו, שאינו רופא ולא יכול היה לדעת היכן בכלל היה הקליע שהוצא.

השופט אביגדור סלטון ציין בהחלטתו, כי מדובר בחשד לעבירה שבית־המשפט אינו נתקל בה בדרך כלל, שהרי לא כל יום מביאים רופא מנהל בית־חולים בחשד של השמדת ראיה.

השופט לא פירט באיזו ראיה מדובר, אך קבע שקיים חשד סביר הקושר את החשודים בעבירה המיוחסת להם.

(עתים)

טלקס

● היום עיצומים בביה"ח „מאיר"

המו"מ בין נציגי הרופאים והנהלת מרכז קופ"ח יימשך היום. דובר חטיבת רופאי קופת־חולים אמר, כי מקווים לפריצת דרך.

בינתיים נמשכים העיצומים. היום יעבוד בית־החולים „מאיר" במתכונת שבת. מחר בית־החולים „העמק" בעפולה ומחרתיים „קפלן" ברחובות.

יוסף שמי

● מושבים תובעים שטחים משמורת הר מירון

שלושה מושבים במרום הגליל הגובלים בשטחי שמורת הר מירון פתחו במאבק במטרה לקבל שטחים מתוך השמורה הראויים לעיבוד חקלאי. לטענתם אין שום סיבה מדוע יקבלו תושבי בית־ג'אן שטחים מהשמורה והם לא.

מאבקם החל לאחר שהוועדה המחוזית לבניין ערים דחתה בקשה של מושב ספסופה להקים חוות לולים על שטח של 50 דונם הנמצא על גבול שמורת הר מירון, בטענה כי הדבר יפגע בשמורה.

חברי המושבים כפר שמאי, ספסופה ומירון התכנסו בסוף השבוע וסיכמו על דרכי פעולה.

(שע"ח)

● משרד־החוץ נפרד מיעל ורד

הנהלת משרד־החוץ נפרדה ביום ו' מיעל ורד, מעובדות המשרד מיום הקמת המדינה, לרגל פרישתה לגימלאות.

בדברי הפרידה מיעל ורד אמר מנכ"ל משרד־החוץ, אברהם טמיר, כי לידעתה המופלגת בנושא ירושלים והכנסיות אין מתחרים. הוא הביע תקווה, כי המשרד ימשיך ליהנות מהידע והניסיון של ורד.

יעל ורד מילאה במשרד־החוץ שורה של תפקידים בכירים, ביניהם מנהלת מחלקת המזה"ת, מנהלת מחלקת החקר, שגרירה באונסק"ו וסמנכ"ל לארגונים בינלאומיים.

דליה שחורי

● מחלקת צינתור תוקם בביה"ח „העמק"

מחלקת „צינתור" תוקם השנה בביה"ח „העמק" בעפולה בהשקעה של כ־600 אלף דולר. הקמת המחלקה תשפר את הטיפול בחולי הלב ותקצר את זמן ההמתנה של החולים הזקוקים לניתוח.

על הקמת מחלקת הצינתור סוכם בישיבה בראשותו של יו"ר אגודת הידידות של ביה"ח, ח"כ עובדיה עלי, בה נטלו חלק מנהל ביה"ח, ראש המועצה המקומית כפר־תבור מיכה גולדמן, ראשי המועצות המקומיות בית־שאן, גלבוע ויזרעאל והממונה על מחוז הצפון במשרד־הפנים, עמרם קטעני.

שלמה גלזר

צעיר מהר חברון מואשם בהצתת יער יתיר ליד ערד

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע ציווה ביום ו' לעצור עד תום משפטו צעיר ערבי מדרום הר חברון, המואשם שהצית לפני שבוע וחצי את יער יתיר באיזור ערד.

התובע, עו"ד גוסטאבו גורפינקל, הגיש ביום ו' כתב־אישום נגד עייסא בן 26 מהכפר יאטה שליד חברון. התובע טען, שביום 21.7.87 הצית הנאשם עצים ביער יתיר שבאיזור ערד. במהלך הדיון המשפטי סיפר התובע, שיערן אשר הבחין באש כיבה את הדליקה והמצית נתפס במקום. בזכות פעולת הכיבוי המהירה נשרפו רק עשרה עצי יער ושיחים.

התובע ביקש לעצור את הנאשם עד סיום משפטו, מחשש שיחזור על מעשיו. הוא נימק בקשה זו בעובדה, שבחודש יוני לפני שנה כבר נתפס הנאשם בעת שהצית יער.

עוד טען התובע, שבעקבות הטיפול הפסיכיאטרי שקיבל הנאשם נקבע, כי הוא מסוגל לעמוד לדין.

הנאשם עצמו ביקש להשתחרר מהמעצר ואמר לשופט: „אני חולה ולא מרגיש טוב. קשה לי במעצר, אני אתאכזר. חם שם ולא מוציאים אותנו לחצר".

השופט אליהו גלסנר ציווה למנות לנאשם סניגור.

(עתים)

2000 ש"ח נשדדו מסוכנות דואר באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

2000 ש"ח נשדדו ביום ו' במהלך שוד מזויין בסוכנות דואר באילת.

שני גברים רעולי פנים, אחד מהם לבוש במדי צה"ל, נכנסו שלשום בשעה 8.30 בבוקר לסניף הדואר בשכונה ג' בעיר ואילצו באיומי אקדח את מנהלת הסניף, מרצדס קרני בת 36, לפתוח את הקופה. הם נטלו כ־2000 ש"ח ונמלטו מהמקום. בעלה של המנהלת שהגיע למקום ניסה לרדוף אחריהם אך ללא הצלחה.

המשטרה פתחה בסריקות ובחקירה.

נחקר חשד לאי־סדרים במועצה הדתית ביבניאל

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

מחלקת ההונאות במחוז הצפוני של המשטרה פתחה בחקירה בחשד לאי־סדרים במועצה הדתית ביבניאל.

החקירה, שהחלה בעקבות תלונה של מתנגדי הרב פרנקל, רבה של המושבה יבניאל, היא שלב נוסף במתיחות הרבה הקיימת בין דתיים לחילוניים במושבה מאז נודע על כוונתו של האדמו"ר שיק לבנות את ביתו במקום.

המשטרה חוקרת חשד לאי־סדרים כספיים, שימוש במכונית חברת „קדישא" לצרכים פרטיים וזיוף חשבונות וקבלות.

הרב פרנקל אמר בתגובה, כי לא ידוע לו על חקירה משטרתית וכי הדו"ח של משרד־הדתות ניקה אותו מכל חשד. הוא העריך, כי ראש המועצה המקומית ביבניאל, עזרא מועלם, הוא העומד מאחורי ההסתה הנמשכת נגדו.

בתגובה לפגישה שנערכה בסוף השבוע בין שר־הדתות למועלם וחברי הכנסת ערנה סולודר ובני שליטא, שתבעו להעביר את הרב פרנקל למקום אחר, אמר הרב, כי רק לרבנות הראשית הסמכות לכך.

תובעים פיצויים בעקבות פציעת בנם באסון הבונים

הורים של תלמיד מבית־הספר „ברנר" בפתח תקוה, שנפצע באסון הרכבת בצומת הבונים, הגישו תביעת פיצויים עבור בנם שנפצע בתאונה.

על תביעה זו טרם הוגש כתב־הגנה.

התביעה הוגשה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע נגד „אגד" וחברת הביטוח „הסנה" ע"י מרסיה וזאב בראודה, בשם בנם בן 15 השנים. הם טוענים, שביום 11.6.85, כשאירע האסון, היה בנם אחד מנוסעי האוטובוס, בו התנגשה הרכבת בצומת הבונים, וכתוצאה מכך נהרגו הנהגת ו־21 ילדים מכיתתו של הבן. הנער אהרן בראודה עצמו הועבר במצב של חוסר הכרה לבית־החולים רמב"ם בחיפה, סבל משבר בגולגולת, שברים בחזה, בכתף וברגל שמאל ומאז התאונה הוא סובל מכאבי ראש, בחילות, התעייפויות, חולשה ניכרת ועייפות וכאבים בחזה וקשיים בנשימה. בן נזקק לטיפול רפואי שוטף.

ההורים ביקשו מבית־המשפט למנות מומחים רפואיים, שיבדקו את הנער בתחומים שונים. הם תובעים 20 אלף שקל החזר הוצאות, וכן לפצות את בנם על סבל כאב והוצאות בעתיד.

(עתים)

בפלילים

פוענח רצח היצאנית אביבה אלבז מהרצליה

מאת כותבת „על המשמר" לעניינים פליליים

מפלג התשאול ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב הצליח לפענח את רצח היצאנית אביבה אלבז מהרצליה בתחילת חודש מאי. הרצח פוענח לפני כחודש אולם הדבר הותר לפרסום רק בסוף השבוע.

החשוד, אפרים סילבר בן 41 מהרצליה, נעצר ב־15 ביולי לאחר חקירה מאומצת בעקבות מעצר חשודים בעבירות של סמים ורכוש. מאז מעצרו עסקו חוקרי המפלג בפעולות חקירתיות מודיעיניות להשיג ראיות נגדו ובימים הקרובים יוגש התיק לפרקליטות להגשת כתב אישום.

כזכור, נמצאה אביבה אלבז בת 31 מהרצליה ללא רוח חיים ב־7 במאי 87 במטע בננות מאחורי שכונת שוויף בהרצליה לאחר שנדקרה בכל חלקי גופה.

מהחקירה עולה, כי החשוד ברצח, עבריין מוכר בתחום הרכוש והסמים, היה בקשרי ידידות ושכנות במשך שנים רבות עם הנרצחת והמשטרה סבורה שבין השניים התגלע סכסוך על רקע פעולתם הפלילית המשותפת. על־פי החשד דקר אותה סילבר למוות בפגישתם האחרונה.

שופט מתריע על השחיתות בנמל חיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אפרים באמברג בן 55, מנופאי מנמל חיפה, נעצר כחשוד בדרישת שוחד מנהגי משאיות בנמל. ביום ששי הובא באמברג לבית־משפט השלום בחיפה, שם טען נגדו נציג המשטרה, כי דרש מנהגים מתנות בתמורה להטענת מכולות על משאיותיהן.

נשיא בית־משפט השלום, רם סביר, מתח ביקורת חריפה על התופעה של „השחיתות הקטנה" המלווה בקשר של שתיקה בנמל חיפה. „נגע זה של שחיתות קטנה היא בגדר דבר שהכל יודעים עליו והכל שותקים. ייתכן שזו העת לשבור את קשר השתיקה שבו חוגה יחד ציבור העובדים והנזקקים לשירות בנמל וגורמים אחרים שהיו לקורבנות של השחיתות הקטנה הזו", אמר השופט והורה על החזקת החשוד במשך חמישה ימים במעצר בית.

בדואי תובע חברי קיבוץ על התעללות

צעיר בדואי תובע שני חברי קיבוץ כרמים בנגב, שהתעללו בו לשווא, לטענתו. טרם הוגש כתב־הגנה על תביעה זו.

כאמל אלעטאונה (21) היה תלמיד במגמה למכונאות בבית־ספר „עמל", כאשר ביום 11.1.82 נקלע סמוך לשעה 17.00 לשדות של קיבוץ כרמים בנגב. לטענתו, הגיעו אליו שני חברי הקיבוץ, מודי רווסטה ויורם סהר, והאשימו אותו בגניבת תפוחי־אדמה משדות הקיבוץ. על אף הכחשותיו, נטען בתביעה, גררו שני הקיבוצניקים את הצעיר לג'יפ שלהם, הושיבו אותו מול כלב גדול ומאיים והובילוהו למשטרה, שם הגישו תלונה פלילית נגדו על גניבה. הוא הועמד לדין וזוכה מהאשמה שיוחסה לו.

עתה טוען התובע, שבעקבות ההתעללות בו הוא סובל עד היום מכאבי ראש, פחדים וביעותים. בשל מצבו הוא גם לא הצליח להמשיך בלימודיו ונפלט מכל מקום עבודה חדש. לטענתו, גם בני משפחתו נידו אותו, כמי שנכנסה בו רוח שד, בעוד שבעבר הוא היה נער בריא לחלוטין.

התובע מבקש מבית המשפט לחייב את קיבוץ כרמים ואת שני חבריו לשלם לו כ־20 אלף ש"ח עבור הוצאות רפואיות ומשפטיות שהיו לו בגלל המקרה.

(עתים)

לעמיץ, נתן, כל משפחת בר
וקיבוץ גת

משתתפים בצערכם על מות

אריה בר

קיבוץ חצור

ליונה ועמיץ
ובני המשפחה

משתתפים באבלכם על מותו של

אריה בר

קיבוץ נגבה

עם זאב פוד ובני המשפחה

משתתפים באבלכם במות האב

דוד

בית ברעם

למשה וחיה בן־דרור
וכל בני המשפחות בכפר־סבא ובכפר־מסריק
הננו משתתפים בצערכם במות האחות

רחל (לוצי) פלדמן ז"ל

קיבוץ העוגן

משתתפים בצערם של
משפחת בר וקיבוץ גת
על מותו הפתאומי של

אריה בר ז"ל

קיבוץ גלאון

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 31.7.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1			1.6662	1.6870	1.6781
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6040	1.6240	1.6153
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8662	0.8770	0.8719
לירה סטרלינג	1	2.51	2.63	2.5512	2.5830	2.5740
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2605	0.2637	0.2621
ין יפאני	100	1.05	1.10	1.0729	1.0863	1.0836
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7676	0.7772	0.7742
פרנק שוויצרי	1	1.03	1.08	1.0465	1.0596	1.0518
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2482	0.2513	0.2499
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2366	0.2396	0.2383
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2281	0.2310	0.2298
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3570	0.3615	0.3595
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2053	1.2203	1.2149
דולר אוסטרלי	1	1.08	1.16	1.1200	1.1340	1.1280
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.79	0.7763	0.7859	0.7817
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4178	0.4230	0.4205
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2310	1.2464	1.2396
לירה איטלקית	1,000	1.17	1.24	1.1936	1.2084	1.2039

רן כהן: ההסתדרות ממשיכה קשריה המסחריים עם דרא"פ

טוען כי חברת „יסכור" שבבעלות „כור" ממשיכה לייבא ברזל ופלדה משם במסווה של חברה שווייצרית ● ההסתדרות: ייתכן שחברה זו או אחרת ממשיכה לקיים קשרי מסחר עם דרא"פ — למרות ההוראה החד־משמעית להפסיקם — עד שתוקף החוזה שלה יפוג

מאת כתבנו לענייני עבודה

יו"ר סיעת ר"צ בהסתדרות, ח"כ רן כהן, גילה אמש, כי למרות הכחשות ההסתדרות ממשיכה חברת העובדים לקיים קשרים מסחריים עם דרום אפריקה וחברת „יסכור", המייבאת משם 85 אחוז מתצרוכת הפלדה והברזל הגרוטאות שצורכת ישראל, הפועלת תחת מסווה של חברה שווייצרית כדי להעלים את בעלות „כור" עליה.

ח"כ כהן גילה, כי חברת „יסכור" היא חברה משותפת ל„כור" ולחברת „מילרוק", שהיא חברה דרום־אפריקנית המסתתרת אף היא בשווייץ.

לטענת ח"כ רן כהן, מצויים בידו מסמכים החושפים את הצביעות שבה נוהגים לדבריו, ראשי ההסתדרות הטוענים, כאילו חברת „יסכור" אינה שייכת עוד ל„כור" אלא מנוהלת על־ידיו בלבד.

לחיזוק טענותיו — אותן פירט במכתב חריף למזכ"ל ההסתדרות — קובע יו"ר סיעת ר"צ, כי „כור" רשמה את „יסכור" על שם חברת „מרף" בשווייץ בשם „טלרוניקס", שלה חברה בשם „אפיטרה אחזקות בע"מ", שלמרבה הפליאה, קובע רן כהן, רוב חברי מועצת המנהלים שלה הם אנשי „כור" וחברת העובדים, וביניהם מנכ"ל כור ישעיהו גביש, מנכ"ל „כור סחר" עמי אביב וראש אגף הכספים של הקונצרן ההסתדרותי, שבח אופיר.

ח"כ רן כהן מספר עוד, כי ישיבות מועצת המנהלים של „יסכור" מתקיימות לסירוגין בישראל ובדרום־אפריקה וכי בחודש מאי האחרון נסעו מנכ"ל „יסכור" וחשב החברה לדרום־אפריקה לישיבת הדירקטוריון.

רן כהן התלונן במכתב שהוא שולח הבוקר למזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, על הצביעות והחרפה שבשותפות עם משטר האפרטהייד הגזעני, המטילה ספק במוסריותו של המשק ההסתדרותי. ח"כ כהן תובע להפסיק לאלתר את השותפות עם „יסכור" ומביע סלידה מהנסיון המכוער של ראשי ההסתדרות להונות את הציבור בישראל בדיווחי שקר.

הוראה חד־משמעית

בתגובה לשאלת כתבנו אמר מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, כי הוא טרם קיבל את מכתבו של ח"כ כהן והוא מבקר להגיב רק לאחר שיעיין בו.

דובר ההסתדרות הבהיר, שיש הוראה חד־משמעית של המזכ"ל קיסר, שהוא גם יו"ר חברת העובדים, ששום חברה הסתדרותית לא תקיים כל קשרי מסחר עם דרום־אפריקה. והחלטה זו, מדגישים בהסתדרות, התקבלה עוד קודם להחלטת הממשלה בעניין זה והיא תואמת את ההחלטה הדומה שקיבלה קונפדרציית האיגודים המקצועיים החופשיים, שמזכירה הכללי ג'ון ונדרוויקן יהיה היום אורח הוועד הפועל של ההסתדרות (ראה ידיעה נפרדת).

עם זאת, בתשובה לשאלת כתבנו אישר דובר ההסתדרות, כי ייתכן שחברה זו או אחרת שיש לה חוזה ארוך טווח עם דרום־אפריקה אינה יכולה להפסיקו מבחינה משפטית וממשיכה לקיים עימה קשרי מסחר. ואולם, הדגיש, ההוראה היא שכגמר תוקף החוזה יופסקו גם קשרים אלה.

2 עדי מדינה יעידו נגד הנאשמים בשוד הכספות בבנק הפועלים בי־ם

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

תכשיטים, אבני חן, יהלומים, כלי זהב וכסף ומטבע חוץ, בשווי כולל של כשני מיליון דולרים, מהם 600 אלף דולרים במזומנים, נשדדו במהלך שוד הכספות הגדול בבנק הפועלים בירושלים לפני שנתיים וחצי.

פרטים אלה על שווי הרכוש שנשדד, וטרם התגלה עד היום, עולים מתוך כתב אישום שהוגש ביום ו' לבית־המשפט המחוזי בירושלים נגד חמישה מתושבי העיר המואשמים בביצוע השוד.

בד־בבד עם הגשת כתב־האישום, הוגשה בקשה לעצור את הנאשמים עד תום משפטם. הדיון בבקשה נדחה, לאחר דיון קצר ביותר ביום ו'.

הנאשמים הם יצחק דרורי (43), אפרים כהן (41) שמעון כהן (35), ציון ישראל (39) ואורי סופר (34). התביעה תעלה על דוכן העדים 140 עדי תביעה, ביניהם שני עדי מדינה, שהיו שותפים בשלבים שונים של תכנון השוד ואחד מהם אף השתתף בביצועו בפועל. בית־המשפט הטיל צו איסור פירסום על זהותם של השניים.

בכתב האישום נאמר, כי שלושה מבין הנאשמים החלו לתכנן את שוד הכספות כבר בסוף 1983, כשנתיים לפני ביצועו. הנאשמים דרורי, אפרים כהן וציון ישראל, ביחד עם עד המדינה „מ", נפגשו בדירתו של דרורי, וזה הציג לפניהם את תוכניתו לפרוץ לחדר הכספות בבנק הפועלים בבירה. מסיבות שונות נדחה ביצוע השוד.

שנה אחרי פגישה זו הרחיב דרורי, שלו מייחסת התביעה את תכנון השוד, את חבורת המבצעים. אליה הצטרפו שמעון כהן, אורי סופר ועד המדינה „א". עד המדינה „מ" הוצא מתוך החבורה ולא היה שותף בתכנון וביצוע השוד, נאמר בכתב־האישום.

160 כספות ב־8 שעות

בסוף ינואר 1985 נפגשו החמישה בדירה בשכונת הבוכרים בירושלים, ודרורי פירט באוזניהם תידרוך מפורט על דרך ביצוע השוד וגניבת תכולת הכספות. הוסכם, כי דרורי לא ישתתף בשוד, כדי לאפשר לו הכנת „אליבי" לעת הצורך.

בליל שבת 1.2.85 הגיעו הנאשמים לקירבת הבנק, אחד מהם ניגש לכבלי האזעקה וניתק אותם. נאשם אחר, אפרים כהן, שבר סורג מעל חלון הבנק וחדר לתוכו. הוא פרץ את הדלת האחורית של הבנק ואיפשר את כניסתם של שמעון כהן ועד המדינה „א" לתוך הבנק, והללו החלו במלאכת השוד. הנאשמים דרורי וסופר איבטחו את האיזור מבחוץ.

בתוך הבנק ניתקו השלושה את חוטי האזעקה, פתחו באמצעות ציוד לפריצת מנעולים את הדלת הראשונה שסגרה על חדר הכספות. פרצו את הדלת השנייה באמצעות קדיחת חור במנעולה וכך נכנסו לחדר הכספות.

לאחר פריצת שתי הדלתות של חדר הכספות נכנסו השלושה פנימה והחלו במלאכת פיצוח הכספות ופתיחתן. בעוד ששמעון כהן מנסה לפתוח את שלושת הכספות הגדולות, שהכילו את כספי הבנק, החלו שני חבריו אפרים כהן ועד המדינה „א" לעקור באמצעות מוט ברזל את דלתות הכספות הקטנות, שהושכרו ללקוחות הבנק להפקדת רכושם הפרטי. משנכשל שמעון כהן בניסיון פריצת כספות הבנק, החל לסייע לחבריו בפריצת הכספות הקטנות.

בכתב האישום נאמר, כי במשך כ־8 שעות הצליחו השלושה לפרוץ 160 כספות, כשמתוך 100 מהן נגנב רכוש ומזומנים בשווי כולל של כ־2 מיליון דולרים.

סמוך לשעה 4 לפנות בוקר עזבו הנאשמים את הבנק כשהם מעמיסים שקים עם שללם במכונית. הם נסעו לביתו של עד המדינה „א" וחילקו ביניהם את הכסף המזומן. הרכוש הופקד אצל אפרים כהן, כדי שימכור אותו ויחלק את התמורה בין מבצעי השוד. כשלושה שבועות אחר כך הצליח אפרים כהן למכור את הרכוש והתחלק בכסף עם שותפיו.

הנאשמים בשוד הכספות מובאים לבית־המשפט להגשת כתב־אישום נגדם (צילום: רחמים ישראלי)

ביקורת חצות

מוזיקה על כוס יין

היום השישי ל„ימי המוזיקה הקאמרית בגליל העליון 1987" הציע לקהל שני קונצרטים בלתי שגרתיים, הן מבחינת התכנים והמבצעים, והן בגלל השעות הבלתי מקובלות שלהם: קונצרט מנחה אחר הצהריים, וקונצרט חצות, כשהכל מועבר בשידור חי ל„קול המוזיקה".

התוכניות תוכננו גם הפעם בטעם רב ותאמו את הזמנים בהם הוגשו. כראוי לשעת אחר־צהריים רגועה ובלתי מחייבת של יום שישי, נבחר הדיברטימנטו לשלישיית כלי קשת במי במול מג'ור ק. 563 למוצרט, לפתוח את התוכנית. היה זה ביצוע קורקטי ואמין והנגנים נתנו הרבה יותר מעצמם כשניגנו במנ"ץ את ההדרן, שהוזמן בתקיפות על־ידי הקהל.

חלקה השני של התוכנית הוקדש לשישייה לפסנתר ולכלי קשת למנדלסון. בביצוע אוהד בן־ארי (פסנתר), אילן גרוניך (כינור), פיליפ לוי ואורי מאיר (ויולות), אלה ימפולסקי (צ'לו) וגבריאל וולה (קונטרבס). את עיקר ההתפעלות עורר הפסנתרן, ילד בן 13, שהוזמן ברגע האחרון להחליף את הפסנתרן דיוויד לוין שחלה. אוהד בן־ארי למד את תפקידו החדש ובתוך 24 שעות ידע אותו בעל־פה. נגינתו מקצועית ובוגרת, מיכולת טכנית־מוזיקלית אדירה ועד יכולת להעביר רטט אמיתי בקהל, בנגינת הפרק השני. אמנם הפסנתרן היה מוקד ההתלהבות, אך חבריו לשישייה עשו מלאכה משותפת, ובנגינה בצוותא הביאו מנדלסון פיוטי ועשיר מאד.

על כוס יין, במצב רוח של חצות, שמענו את „המטבח המשובח" לברנשטיין, לטקסט משעשע, ואת שירי הקבארט הנפלאים לבריטן. יצירותיו של בולינג „סוויטה לכינור ופסנתר ג'ז וקונטרבס ותופים" וסוויטה לחצוצרה ולהרכב זה, זכו לביצוע נהדר. יגאל טונה (כינור) ואילן אשר (חצוצרה), כל אחד מהם בדרכו שלו, הגיבו ברגש וחושניות לסגנון שהמלחין הכתיב, והקהל התמוגג.

אורה בן־דרור

תנועת שיא בפריקת מכולות בנמל חיפה

מאת קובי מגדל, כתב „על המשמר"

בחודש אפריל נרשמה תנועת שיא בפריקת מכולות מלאות בנמל חיפה, אשר הסתכמה ב־5,758 מכולות. בחודשים אפריל־מאי השנה שונעו בנמל חיפה 25,271 מכולות, המהוות גידול של כ־11 אחוז לעומת אותה התקופה אשתקד. כך עולה מנתונים על תנועת המטענים שמפרסמת רשות הנמלים.

בנמל חיפה שונעו בחודש יוני '87 כחצי מיליון טונות מטענים, המהווים גידול של 19 אחוז לעומת חודש זה אשתקד. עיקר הגידול התבטא בצובר והופנים, גידול של 206 אחוז, וכן בפריקת מטענים כלליים וטעינתם.

בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכמה תנועת המטענים בנמל חיפה כ־1.4 מיליון טונות, שהן גידול של 3 אחוזים לעומת אותה התקופה אשתקד.

בימים אלה הוחל בהעמקת הכניסה לנמל הקישון ול־2 רציפים שבנמל כ־10 מטרים. ברציפים אלו מיועדים לעגינת אוניות הנושאות בולי עץ מיובאים ואוניות גלנוע סקנדינביות.

כיום מבוצעת פריקת בולי העץ בשלבים. סיום העמקת נמל הקישון מתוכנן לחודש דצמבר הקרוב.

התנגדות לפיצול סניף הביטוח הלאומי בנצרת

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

מנהל ועובדי סניף הביטוח הלאומי בנצרת החרימו באופן הפגנתי את הטקס החגיגי לפתיחת סניף משנה בכפר מע'ר שהתקיים בסוף השבוע.

הטקס נערך תחת חסותו של מנהל הביטוח הלאומי מורדכי ציפורי, שאישר בשיחה עם כתבנו שפתיחת הסניף החדש בכפר מע'ר, אשר יהיה שייך לסניף טבריה, היא במסגרת ביצוע מדיניות המוסד לפצל את הסניף בנצרת.

גם ראש המועצה המקומית בכפר עילבון וחבריו החרימו את הטקס בשל התנגדותם לסיפוחם לסניף החדש בכפר מע'ר.

בטקס החגיגי אמר ציפורי, שבקרוב יפתח סניף בשפרעם שיהיה כפוף לסניף נצרת, בנוסף לעוד 3 סניפים שייפתחו בישובי המיעוטים בגליל ובמשולש.

מועצת פועלי נצרת עומדת מאחורי העובדים בסניף נצרת אשר הכריזו על סיכסוך עבודה ותובעים שהסניפים החדשים מע'ר ושפרעם יהיו כפופים לסניף המרכזי בנצרת.

תובע לסיים החקיקה להפחתת מס על מזגנים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

פנחס גולדשטיין (ליכוד) תבע אתמול כינוס מיוחד של ועדת הכנסת במטרה לסיים לאלתר ובטרם יוצא הבית לפגרה, את הליכי החקיקה להפחתת המס על מזגנים.

גולדשטיין מציין, כי מדובר בהצעת חוק ממשלתית, לפיה יופחת המס על מזגנים ברכב בשיעור של 40 אחוז. בשל ריבוי תאונות הדרכים הקטלניות והחום הכבד, סבור גולדשטיין, כי על ועדת הכנסת לקצר את תקופת ההמתנה של כחודשיים הנהוגה לגבי כל הצעת חוק ממשלתית, כדי שיהיה אפשר לדון בהצעה כבר השבוע ולאשרה.

מת העתונאי רוברט גרי — כתב „רויטרס" בארץ

העיתונאי הוותיק רוברט גרי נפטר ביום שישי בתל־אביב מהתקף לב, בגיל 67.

גרי נולד בניו יורק והחל בקריירה עיתונאית בעתון „הראלד טריביון". במלחמת העולם השנייה שירת בחיל האוויר האמריקני, ולאחר המלחמה נשלח לאירופה, שם כיסה את משפטי נירנברג מטעם סוכנות „יונייטד פרס", וכן את פעולות עליה ב'. במרוצת הזמן התנדב לעזור לבריחה ולעליה ב' בהברחת פליטים, נשק וכספים.

לקראת קום המדינה עלה ארצה, וכאן שימש כתב בכיר ב„ג'רוזלם פוסט". לאחר מכן שירת גם כמנהל יחסי הציבור עבור הקונגרס היהודי העולמי והג'וינט ואוניברסיטת תל־אביב.

בשנת 72 ביקר רוברט גרי בארצות ערב במסווה של תייר אמריקני. הוא פירסם על ביקור זה סידרת מאמרים בעיתון „מעריב". כמו כן נשלח בשנות ה־70 מטעם „מעריב" לבריה"מ, פולניה והונגריה, וכתב גם סדרת מאמרים על ביקור בסין העממית.

ב־11 השנים האחרונות עבד כעיתונאי בכיר בסוכנות הידיעות „רויטרס".

הותיר אחריו אישה, פנינה גרי, מנהלת אמנותית בתיאטרון לילדים ונוער בתל־אביב, שתי בנות, דורית - עיתונאית, ומירב - שחקנית בתיאטרון הבימה, וכן שני נכדים.

(עתים)

ראשי הישובים הערבים המסופחים למועצות יהודיות יקימו ועד משלהם

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

ראשי הישובים הערביים המסופחים למועצות האזוריות היהודיות, שהתכנסו אתמול בכפר ביר אלסיכה שבמשולש הצפוני, החליטו להקים ועד ארצי מיוחד משלהם.

מטרת הוועד לארגן ולנהל מאבק ציבורי לשיפור השירותים המוניציפאליים והממלכתיים בישוביהם.

המתכנסים החליטו לבוא בדין ודברים עם הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות וועדת המעקב המשותפת עם חברי הכנסת הערביים בכדי לתאם את מאבקם.

בכנס השתתפו נציגים מ־20 ישובים ערביים מהגליל והמשולש. המתכנסים התלוננו על הזנחה ואפלייה משוועת בשירותים המוניציפאליים והממלכתיים הניתנים מטעם המועצות האזוריות.

לדברי נציגי הישובים הערביים, הפער בין ישוביהם לישובים היהודיים הולך וגדל והם לא מקבלים עשירית ממה שמוקצב לישובים היהודיים.

המתכנסים החליטו לקיים בעוד שבועיים כנס מורחב יותר כדי לתאם עמדות ולקבוע את דרכי המאבק שלהם. לכנס יוזמן יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות.

ראשי הישובים הערביים תובעים לקבל נציגות הולמת משלהם במליאות ובהנהלות המועצות האזוריות ולהשיג שיוויון מלא בתקציבים.

כתב „על המשמר" מוסר, שכיום ישנם 29 ישובים ערביים המסופחים ל־8 מועצות אזוריות. רק ב־3 או 4 ישובים יש ועדים מקומיים מאושרים ע"י המועצות האזוריות ומשרד־הפנים כשביתר הישובים הערביים איש הקשר הוא נאמן הישוב, ואין לו סמכויות כלשהן.